DIARI CATALÀ D'AVISOS, NOTICIES I ANUNCIS

Preus de subscripció

Barcelona { Edició vespre 2 ptes mes / Edició matí 2 " "
Península . . 7'50 " trimestre
América i Filipines . . 8'50 " "
Unió postal . . . . . 25 " "

La Veu de Catalunya

10 cèntims

REDACCIÓ I IMPREMTA
Carrer de Ferlandina 7, 9 i 11
(Prop de la Plaça dels Angels)
Telèfon num. 4396-A

ADMINISTRACIÓ
Rambla de St. Josep, 16, principal
Telèfon 184 A
Anuncis esquelles comunicats i reclams a preus de tarifa.

Any XXXIV - N.º 8.889 — Barcelona: Divendres, 5 de desembre de 1924 — **Edició del matí**

El Doctor

Julià Santacana i Vilà

Metge de l'Hospital Clínic de Barcelona

Ha mort havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus apenats vídua, fill, pare, germanes, mare política, germans polítics, oncle i família tota i el jove Josep Guasch i Sogas, en assabentar llurs amistats i coneixences d'una pèrdua tan dolorosa, demanen la gràcia de caritat d'una oració per a l'ànima del que ha finat i, ensems, els conviden a l'enterrament del cadàver que tindrà lloc demà dissabte, a dos quarts de deu del matí, i als funerals que es celebraran tot seguit a la Basílica de Santa Maria. Les misses abans de l'ofici i, acabat aquest, la del perdó.

El dol es dóna per acomiadat. **No es convida particularment.**

Vilafranca del Penedès, 5 de desembre de 1924.

SUBSCRIPCIO PUBLICA
DE
32.000 Obligacions Hipotecàries 6 %
DE LA
Companyia dels Ferrocarrils Andalusos

Les 32.000 Obligacions que s'ofereixen en la present subscripció pública, formen part de l'emissió de 40.000 Obligacions, creades per escriptura pública atorgada a Madrid, davant del notari Don Josep Tosal i Sacristà, en 20 d'octubre de 1920.

Per tal de fer cara a les seves despeses de primer establiment, LA COMPANYIA ha negociat amb un Grup Bancari compost pel Banc Espanyol del Río de la Plata i la Societat Anònima ARNUS-GARÍ, i altres elements importants de la Banca de Barcelona, 32.000 Obligacions de 500 pessetes al 6 per-100 d'interès, les quals són objecte de la present subscripció pública.

Característiques i garanties

Aquestes Obligacions són de 500 pessetes nominals cadascuna, amb l'interès del 6 per 100 anual, o sia 30 pessetes anuals, pagador per semestres, el primer d'abril i el primer d'octubre de cada any.

S'amortitzaran anualment, segons el quadro corresponent, per sorteig i a la par, si es cotitzen a la par o sobre la par, i per compra a Borsa si es cotitzen per sota la par.

La Sèrie quedarà totalment amortitzada en un termini de 46 anys, o sia en 1970

Aquestes Obligacions són hipotecàries sobre les línies d'Alacant a Múrcia, Osuna a La Roda, Xereç a Sanlúcar de Barrameda i Puerto de Bonanza, Marchena a Ecija, Ecija a Còrdova, Puente Genil a Linares i Bobadilla a Algecires, i tenen a més a més la garantia general de tots els productes de la COMPANYIA.

Condicions de la subscripció

La subscripció tindrà lloc el dia 10 de desembre de 1924.

El preu és el de **95 per cent, o sia 475** pessetes per cada Obligació les quals es faran efectives en el moment de subscriure's, contra lliurament dels títols corresponents.

El cupó de venciment de 1 d'abril de 1925 es pagarà per la meitatdel seu import, o sia per pessetes 7'50 brut, tenint en compte que sols correspon a un trimestre d'interessos.

Les subscripcions seran ateses sense prorrateig servint-se les demandes d'ara per l'ordre rigorós en què es rebin.

Aquestes Obligacions estan admeses a la cotització oficial de la Borsa de Madrid, estant en tràmit l'oportuna sollicitud per a la Borsa de Barcelona.

Es gestionarà llur pignoració pel Banc d'Espanya, que la té concedida per a les altres Sèries d'Obligacions emeses anteriorment per la COMPANYIA.

Llocs de subscripció

Societat Anònima Arnús-Garí — **Banc Espanyol del Río de la Plata**

NOCES D'ARGENT DEL F. C. BARCELONA

Dia 7

Al Camp de Les Corts, a les deu en punt del matí:

Benedicció i remesa de la bandera oferta al Club per les senyores sòcies.
III CHALLENGE PERE PRAT. — 123 corredors italians, belgues, suïssos, biscanïs, guipuscoans, valencians, castellans i catalans.

A les 2'45 en punt de la tarda:

Real Unión Club de Irún
contra
F. C. Barcelona

Nit, a dos quarts de deu. Vetllada al Teatre Tívoli. *Programa:* «Los Gavilanes», interpretats per Na Feliça Herrero i Dolors Cortés, N'Emili Sagi, N'Emili Vendrell i N'Anselm Fernàndez. Acte de Concert a càrrec dels distingits artistes Cora Raga, Joan de Casenave, Lluís Almodòvar, Feliça Herrero, August Ordóñez i Emili Vendrell.

Dia 8

Al Camp de Les Corts, a les deu del matí:

FESTIVAL INTERNACIONAL D'ATLETISME. — 70 atletes francesos, noruecs, suïssos, belgues, italians, biscaïns, guipuscoans, castellans, valencians i catalans. *Programa:* 100 metres, eliminatòries. — 800 metres. — 400 metres, eliminatòries. 100 metres, final. — Salts d'alçada. — 400 metres, final. — 3.000 metres i triple salt, simultàniament. — Salts amb Perxa, 200 metres, eliminatòries. — 1.500 metres. — Javelina. 200 metres, final. — Salts de llargada amb impuls. — Reemplaços olímpics (100 + 200 + 400 + 800.

Tarda, a les 2'45 en punt:

Real Unión Club de Irún
contra
F. C. Barcelona

Nit, a dos quarts de deu, banquet commemoratiu a honor dels futbolistes i atletes forans.

Preu del ticket per al banquet: 25 pessetes

MILLER

Estufes legítimes americanes

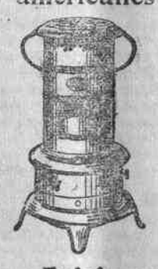

Amb cremador patentat per a petroli
Calefacció MILLER
la més perfecta
Higiènica - Pràctica - Econòmica

Garantia absoluta: La Casa MILLER autoritza a tots els venedors de la legítima estufa MILLER, per a **tornar íntegre el seu import**, dintre de les 24 hores de la seva adquisició, tan aviat com quedi comprovat que despedeixen fum o fortor, o per qualsevol altre **imperfeccionament corrent en la majoria d'estufes a petroli.**

Exigiu sempre aquesta ferma garantia

De venda als millors establiments de ferreteria, fumisteria, basars, drogueries, etc., de tot Espanya.

Agència exclusiva: V. SOCIATS - Rambla dels Estudis, 8 - BARCELONA

donin per invitats. Poden trametre llurs adhesions al domicili del doctor Rusca, Mendizàbal, 4, abans de la tarda de demà.

—CALEFACCIÓ IDEAL
Estufa J. M. B.
València, 346 — Telèfon S. P. 747

El procurador En Josep Folch i el lletrat senyor Noguer i Comet, han comparegut en nom del Col·legi Oficial de Metges, per a sostenir l'acusació, en diversos sumaris que s'estan instruint per alguns dels jutjats d'aquesta capital, per fets relacionats amb el curanderisme i l'exercici il·legal de la medicina.

GAS

La Reial Acadèmia de Medicina celebrarà sessió científica, avui, a dos quarts de set de la tarda, en la qual, el doctor Moure, de la Facultat de Medicina de Bordeus, desenrotllarà una conferència sobre el tema: «Estudi clínic del síndrome de Meniere».

JOIES **VILANOVA** Unió, 6.

L'Associació d'Agents d'Assegurances, prega a tots els assegurats, en general, en qualsevol branca de l'Assegurança, que no es delxin sorpendre comprometent llur signatura en l'assumpte relatiu a la creació del cos de corredors jurats d'assegurances, sense abans consultar la Secretaria de l'esmentada Associació Canuda, 41 i 43, principal, de sis a dos quarts de nou de la tarda, o bé exigint prèviament tots els antecedents necessaris; puix de no fer-ho així, podrien perjudicar-se en els propis interessos d'assegurats.

Joieria-Plateria-Rellotgeria d'A. BORDAS
Plaça Sta. Anna, 7

L'Associació per a la Societat de les Nacions, té projectades una sèrie de conferències per a la divulgació de la seva finalitat en aquests moments tant necessària.

Avui, a les deu de la vetlla, i a l'estatge de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, Carme, 30, se celebrarà el primer dels dits actes, en el qual En Ferran Valls i Taberner parlarà sobre «La Societat de les Nacions i les idees de comunitat internacional en els antics autors catalans».

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30.

Diumenge, a les onze del matí, la Secció de Literatura i Belles Arts de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, farà una visita al Museu del Parc per a contemplar els frescos romànics que hi ha exposats. En obsequi als visitants, el director de Museus, En J. Folch i Torres, donarà algunes explicacions sobre les dites pintures.

Paraigües Cardús Portaferrissa, 10.

L'Acadèmia d'Higiene de Catalunya celebrarà sessió científica pública avui, divendres, a dos quarts de deu de la nit. Continuarà la discussió del tema del doctor Felip Proubasta sobre: «Alguns punts d'higiene».

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30

Al carrer de Borrell, la guàrdia urbana detingué Francesc Ortega i Fernàndez, de 26 anys, venedor ambulant, per haver insolentat i agredit l'autoritat, resultant, en arribar a la Delegació, que el detingut utilitzava uns pesos que no feien el «pes».

— Les Corts, elegants cadires-necessària inodores per a dormitoris, a 6 duros, i mobles fins. Carrer de Corts, núm. 566, prop del de Muntaner.

L'Habilitat de les Classes Passives del Magisteri Oficial Primari d'aquesta «província», pagarà al local de costum, els sous corresponents al mes de novembre passat, avui i demà, de dos quarts de quatre de la tarda a les set.

En successius dies de treball, fins el 20 inclusiu, tan sols es pagarà de cinc a set.

A un bar situat al carrer de Marian Aguiló, 59, propietat de Salvador Gimeno i Centellas, va calar-s'hi foc de resultes d'haver-se escalfat el motor de la pianola, cremant-se alguns objectes del taulell i l'esmentada pianola.

El cap dels bombers senyor Montguió, amb automòbils de torn i personal a les seves ordres, acudí al lloc de l'incendi, restant apagat al cap de poca estona.

Joan Martín i Martínez, de 19 anys, fou auxiliat al Dispensari d'Hostafranchs d'una ferida traumàtica al parietal dret i amb símptomes de commoció cerebral, de pronòstic reservat, de resultes d'haver estat atropellat per un automòbil, que fugí, mentre es passejava en bicicleta pel Passeig de les Columnes de l'Exposició.

El pacient, un cop auxiliat al dispensari, passà a l'Hospital de la Santa Creu.

Al dispensari de Gràcia fou assistit Josep Maria Gutiérrez, de 21 anys, d'ofici mecànic, el qual es produí una ferida contusa a la mà dreta mentre treballava al taller de motors elèctrics que els senyors Casulleras i Viñas tenen establert al carrer de Còrsega.

Un cavall mossegà a Manuel Mediavilla i Tabiares, de 23 anys, produint-li unes erosions a la regió escapular, qualificades de pronòstic reservat, de les quals fou auxiliat a dispensari de la Casa de la Ciutat.

Avui, divendres, a dos quarts de deu de la nit i a l'estatge de la Societat Vegetariana Naturista de Catalunya, (Asalto, 22), En Galià Ceron donarà una conferència en la qual desenrotllarà el molt interessant tema d'higiene pràctica: «Menja, estalvia i alimenta't millor».

Avui, divendres, es reunirà la Junta Federal en ple de la Federació Catalana d'Estudiants Catòlics, per tal de nomenar el Comitè organitzador de la primera Assemblea Federal que es celebrarà del 14 al 18 del vinent mes de gener.

Un metge particular denuncià al doctor Mer i Güell, cap d'una de les seccions del Cos mèdico-municipal, que havia visitat una dona a la Riera de Magòria, número 5, que oferia tots els símptomes d'estar atacada d'hidrofòbia.

Amb la urgència que el cas requeria, ja que l'estatge de la malalta està situat a un d'aquests barris de barraques en els quals és inevitable el contacte de veïns, la dona fou trasllladada a l'Hospital d'Infecciosos del Parc, en el qual ingressà a les set de la nit.

L'esmentada dona s'anomena Matilde Garrigós, de 33 anys, natural d'Enguera (València), i casada amb Miquel Sanromà. A mitjan setembre últim fou mossegada, com altres veïns de les barraques de Magòria, per un gat que se suposà que estava rabiós, per la qual cosa tots els que foren víctimes del felí es sotmeteren al tractament antirràbic al Laboratori municipal, tractament que per aquesta dona resultà ineficaç, la que últimament se li manifestà la malaltia amb els seus senyals característics.

A l'Hospital d'Infecciosos es prestà especial atenció a la malalta, sotmetent-la al tractament esmentat per al cas, administrant-li en enemes hidrat de cloral per a disminuir-li els sofriments abans de la mort que era inevitable.

La desgraciada dona morí a les sis del matí de dimecres.

Demà, dissabte, a les set de la tar-

Soler i Torra G. ans
Banquers
Rambla dels Estudis, 11 i 13, i Bonsuccés, 1 i 3

Negociem els cupons dels Deutes Interior, Exterior i Amortitzable 4 per 100, Tresor 5 per 100.
Cèdules Argentines i Uruguai 6 per 100
Venciment 1.er de gener de 1925
CAMBRA CUIRASSADA - CAIXES DE LLOGUER
per a guardar valors, joies, documents i altres objectes de valor.
Compartiments des de 22 pessetes anuals

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 4 de desembre de 1924.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0º i al nivell de la mar: 756'4, 758'2, 761'0.

Termòmetre sec: 9'8 16'2, 13'3

Termòmetre humit: 7'1, 10'4, 10'1.

Humitat (centèsimes de saturació: 72, 43, 64.

Direcció del vent: OSO., O., NE.

Velocitat del vent en metres per segon: 2, 4, 3.

Estat del cel: Quasi serè.

Classe de núvols: Cu.Ci.St., Ci.St.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima 18'1; mínima, 7'7; id. prop de terra, 6'4.

Oscil·lació termomètrica: 10'4.

Temperatura mitja: 12'9.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data: 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 114 qm.

Observacions particulars: No-cap.

El director: E. Alcobé

La comissió organitzadora del banquet que en homenatge al doctor DuranArrom es celebrarà avui, dissabte a l'Hotel Colon, a les nou del vespre, amb motiu de l'acabament del primer Curs d'Ampliació d'Estudis de Cardiòlogia, explicat pel dit doctor a l'Institut de Medicina Pràctica, fa saber als companys que simpatitzin amb aquest acte, que es

AguaRADIUM
TINTURA PER AL CABEL
Amb una sola aplicació s'obtenen matisos permanents
Cortés Germans - Barcelona

Pells per adornos
des de 0'50 ptes. una. Oposums, des de 6 ptes. un.
Renards legítims, 80 ptes. un
» del Japó, 20 ptes. un
Antiga Pelleteria J. Vilà, Claris, 21 i Corts, 648.

és, el doctor Víctor Conill, president de l'Institut per a la investigació i tractament del càncer, donarà una conferència a l'Ateneu Barceloní, sobre el tema: «Els aspectes de a lluita contra el càncer. Urgència de la fundació d'un Hospital de cancerosos».

Avui, surt el cinquè número de «Joventut Catalana», amb el següent sumari.

Portada, colors, Agut Clarà; Com la neu, Rosa de Sant Jordi; A la Mare de Déu de Montserrat, Maria-Rosa Marimon; Retrat de Joan Junceda; Déu en la clotada, J. M. Folch i Torres; Els dos rosaris, Josep Carner; Pàgina artística; «Quan s'estima de veres», J. M. Salas; Monestirs de Catalunya: Santes Creus; Maria-Gràia, Joan Jonhdobis; Amorosa, J. Mas Junyent; Nota, J. Gracils Castells; Castells de Catalunya; Nit de lluna i de vent, J. Duatis Itarte; El darrer anatolista, Joan Bagó; etc. etc.

La Federació Catalana d'Estudiants Catòlics ha tramès el següent telegrama al sots-secretari d'Instrucció pública:

«Federació Catalana d'Estudiants Catòlics comprenent gran abast universitari instància Universitat Saragossa ràpida convocatòria oposicions càtedres, s'adhereix a la justa demanda i desitja ràpida solució per al bé intellecualitat i Universitats. Vice-president, Boixeda.»

En semblants termes s'ha dirigit felicitant el Rector de la Universitat de Saragossa.

Lluís Ribera i Comas, de 70 anys, domiciliat a Sant Boi del Llobregat, va sofrir un atac de feridura, morint en ingressar al dispensari del carrer de Sepúlveda.

Al replà de l'escala de la casa número 54, de la Riera de Caseles, un gos mossegà Josep Artigas i Arquet, de 35 anys, produint-li una ferida de consideració a la cama dreta, de la qual fou auxiliat a la casa de socors de Gràcia.

Al carrer de Fulton, un automòbil atropellà Tomàs Sarabia, de 52 anys, ocasionant-li unes contusions i erosions a diferents parts del cos, havent estat guarit al dispensari d'Horta.

Un gos mossegà Carme Oller i Vallès, de 18 anys, causant-li una ferida al peu esquerre, de la qual fou auxiliada a la casa de socors d'Hostafranchs.

A honor de la Federació Ibèrica Protectora d'Animals i de les Plantes el Centre Popular Lliberal ha acordat celebrar el proper diumenge a les deu del vespre en el seu estatge social (Tres Llits, 3, principal), un lluit ball de Societat que amenitzarà una renomenada orquestra. S'invita els senyors socis d'ambdues entitats.

En el Consultori-mèdic que sosté la Secció P. de Socors Mutus del C. A. D. C. I., durant el proppassat mes de novembre, s'hi han efectuat les següents visites: Medicina i Cirurgia, 566; Nas, gola i orelles, 119; Sistema nerviós, 13; Vies respiratòries, 24; Oculista, 243; Infància, parts i ginecologia, 53; Dentista, 80, i Pedicura, 5; les quals fan un total de 1.100 visites. A més s'hi han efectuat també 46 reconeixements, de nous socis que desitgen ingressar a l'esmentada Secció.

Avui divendres, dia 5, a dos quarts de vuit en punt de la vetlla, en el Gremi de Serrallers i Ferrers de Barcelona, domiciliat al carrer de l'Arc de S. del Call, número 6, principal, donarà una conferència sobre «El Ferro» el conegut enginyer don Rafel Campalans, ex-director de l'Escola elemental del treball, al qual acte podran assistir-hi, ultra els socis, tots els fadrins i aprenents dels tallers associats.

Religioses

Avui: Sant Sabes, ab.; Dalmaci, b., i Sta. Cristina, màrtir. — Demà: Sant Joan de Bari, arquebisbe, i Sta. Dionisia, verge.

Quaranta hores. — Avui acabaran a la parròquia de Nostra Dona del Carme. — Hores d'exposició: De les nou del matí a les set de la tarda.

Cort de Maria.—Avui: Nostra Dona de les Neus, a Sant Just. — Demà: Nostra Dona de Lourdes, a Santa Madrona (Poble Sec).

Adoració nocturna. — Avui: Torn de Sant Joan Evangelista. — Demà: Torn de Nostra Dona dels Desemparats.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Avui: Torn de les Cinc Llagues de Jesucrist, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà: Torn del Sant Angel Custodi i Sant Miquel Arcàngel, a la mateixa capella.

— Tercera i última tanda d'Exercicis al Balneari de Vallfogona.—Com les anteriors, serà dirigida pel P. Vallet, S. J., començant el dia 8 al vespre, i acabant el dia 14 al matí, quedant obertes les llistes d'inscripció en els llocs següents:

Balneari de Vallfogona: Mossèn Miquel Piera, prevere (per Tàrrega).

Tàrrega: Ramon Novell, Banca Segarra.

Barcelona: Foment de Pietat Catalana, carrer de Duran i Bas, 11; «La Hormiga de Oro», Plaça de Santa Anna, 26; P. Ricard Negre, S. J., Llúria, 13 (Apartat de Correus, 143), i, en general, els senyors Rectors de les parròquies.

La quota mínima per despeses de manutenció és de 25 pessetes, sense els viatges. Si algú arriba abans, haurà de satisfer el cost dels repassos extraordinaris.

Els inscrits no caldrà que es portin res més que la roba d'ús personal.

Per anar a Vallfogona cal pendre l'auto de servei diari que surt de Tàrrega a migdia. Però si els inscrits als quals convingués arribar al vespre fossin en nombre suficient, la Junta posaria un auto a l'arribada del tren lleuger Barcelona-Lleyda, a Tàrrega, a les nou del vespre.

Es prega, doncs, d'enviar tot seguit les inscripcions, anotant-hi si es desitja utilitzar aquest auto extraordinari per a poder determinar i contestar als interessats el que s'acordi.

— Església del bisbe barceloní Sant Sever. — La Unió Apostòlica de Seglars Barcelonins, celebrarà durant l'Any Santi i començant el primer divendres de desembre, una funció mensual dedicada al Sagrat Cor de Jesús.

L'ordre dels actes és el següent: A dos quarts de set del vespre, exposició de S. D. M., Trissagi, visita a Jesús Sagramentat, acte de desgreuiaments, plàtica, benedicció i reserva.

En les plàtiques s'explicaran les pràctiques de pietat contingudes al Butlletí mensual.

Després de la funció es recolliran a la sagristia els Butlletins per a l'any vinent.

Bisbat

— S'ha publicat el número de «Revista Popular», corresponent a la present setmana, amb una notable sumari:

— Diumenge, a les cinc de la tarda, serà benèit el nou orgue de l'església parroquial de Sant Cugat, d'aquesta ciutat.

— Ha sortit cap a la seva Diòcesi el doctor Justí Guitart, bisbe d'Urgell, i ha entrat en exercicis al Col·legi Màxim de Sarrià, el doctor Miquel Serra, bisbe de Canàries.

— Es troba en aquesta capital el doctor Isidre Badía, bisbe de Tarazona, per haver estat visitat el seu secretari de Cambra senyor Lic. don Joan Castellà.

— El Prelat d'Urgell doctor Guitart, confirmà ahir, a la parròquia de Sant Joan de Gràcia, a 1,015 nens, i el de Canàries, a Sant Agustí, 351.

— Ha mort a Sarrià el rector de Castellar del Vallès don Valerià Llonch i Serra. Era fill de Llerona, nat l'any 1852 i ordenat de prevere l'any 1878. Havia estat vicari d'Arbós, Poble Nou i Sant Martí de Provensals; ecònom de Fogàs i rector de Fogàs i de l'Ametlla.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Demà, desena de propietat i abonament, a les nou. Última representació de la grandiosa òpera en quatre actes, AIDA, per l'eminent T. Poli Randaccio i els celebrats artistes Sadoven, Santagostino, Olaizola, mestre Bellezza. — Diumenge, tarda: Última de LOUISE. — Dilluns, tarda, la nova òpera TSAR SALTAN. Pròxima setmana: LA AFRICANA, per T. Poli Randaccio, Laverrari, Santagostino, Damiani, Olaizola. — Dia 13, estrena de l'òpera de gran espectacle del mestre Massenet, HEREDIADE.— Aviat: Presentació del divo tenor John O. Sullivan, i debut del célebre baix Masini-Pieralli amb GLI UGONOTTI.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A.

Avui divendres, nit, la famosa obra del mestre Guimerà,

La Miralta

triomf d'interpretació, i la nova marina de gran èxit, de l'Apelles Mestres:

LA NOIA

Demà dissabte, tarda, LA MIRALTA, a preu popular. Nit: Associació Mercers. Reestrena de l'obra mestrívola d'En J. Pous i Pagés, L'ENDEMA DE BODES i LA NOIA. — Diumenge, a dos quarts de quatre, CAMINA QUE CAMINARAS, última representació per tenir de muntar el decorat d'ELS PASTORETS; a dos quarts de sis, LA DIDA, llegiu el repartiment, 1 LA NOIA. Nit: L'ENDEMA DE BODES i LA NOIA.

Es despatxa a comptaduria.

TEATRE TIVOLI

COMPANYIA DE SARSUELA I OPERETA

La més gran d'Espanya

Director artístic, el mestre

PAU LUNA

Avui divendres, tarda, a dos quarts de cinc. Butaques a 3 pessetes.

Doña Francisquita

CORA RAGA - FELISSA HERRERO
EMILI VENDRELL
DOLORS CORTES
ANSELM FERNANDEZ

Nit, a tres quarts de deu:

LA VAQUERITA

Racionero, Gimènez, Murcia, Fernández, Llimona, Fuentes.

POR UNA MUJER

LLUIS ALMODOVAR

VICTORIA RACIONERO
DOLORS CORTES
ANSELM FERNANDEZ
JOAN BARAJA

Demà dissabte, tarda: LA VAQUERITA i POR UNA MUJER, per Emili Sagi Barba. Nit. Grandiosa funció a honor al mestre PAU LUNA, pel grandiós èxit obtingut a Londres en la seva obra

EL ASOMBRO DE DAMASCO

Programa colossal. Fixeu-vos en els anuncis especials. — Diumenge, tarda: DOÑA FRANCISQUITA i POR UNA MUJER. Nit. Funció organitzada pel F. C. BARCELONA en celebració de les seves **Noces d'argent**, LOS GAVILANES i GRANDIOS ACTE DE CONCERT pels més valuosos artistes d'aquesta companyia. — Dilluns, tarda, LA JOVEN TURQUIA i POR UNA MUJER. Nit, funció del CIRCOL D'ULTRAMARINS I SIMILARS, a honor de la seva patrona la PURISSIMA CONCEPCIO. Programa: LA VAQUERITA, POR UNA MUJER i concert per les tiples d'aquesta companyia, senyoreta Leonis i senyora Raga.

Es despatxa a comptaduria.

Teatre Novetats

Companyia còmico-lírica, dirigida per ORTIZ DE ZARATE

Avui divendres, tarda, a les cinc. BUTACA AMB ENTRADA, 3 PESSETES. ENTRADA GENERAL, 0'60 pessetes. Colossal Vermut. L'aplaudida obra musical, veritable joia d'art, i i presentació del mestre ACEVEDO

RUY BLAS

Exitàs monumental de l'obra i els seus intèrprets. Nit, a les deu. Primer: l'entremès EL REI DEL ALAMBRE. Segon: segona representació del sainet en dos actes, dividits en tres quadros i en prosa, dels senyors CARLES ARNICHES i ANTONI ESTREMERA, música del popular mestre JACINT GUERRERO

DON QUINTIN EL AMARGAO
O
EL QUE SIEMBRA VIENTOS..

(DARRER I GRANDIOS EXIT DEL TEATRE APOLO DE MADRID)

Demà dissabte, tarda, en Vermut Popular. L'obra musical RUY BLAS. Nit, extraordinària funció a honor dels AUTORS de DON QUINTIN EL AMARGAO. Primer: l'aplaudida sarsuela en un acte i tres quadros

LA ALSACIANA

cantant-la per primera vegada l'eminent divo MARC REDONDO. Segon: l'èxit dels èxits, DON QUINTIN EL AMARGAO O QUIEN SIEMBRA VIENTOS... — Diumenge, tarda, RUY BLAS i DON QUINTIN EL AMARGAO. Nit, les obres LA ALSACIANA i DON QUINTIN EL AMARGAO. — Dilluns, tarda, LOS CADETES DE LA REINA per MARC REDONDO, LA ALSACIANA per REDONDO, i DON QUINTIN EL AMARGAO. — De seguida, presentació de la primera tiple lleugera EMPAR MIGUEL ANGEL i estrena de

LA VENECIANA

del mestre Obradors, prenent-hi part l'eminent divo Marc Redondo.

Es despatxa a Comptaduria.

ELDORADO

Coliseu de varietats

Avui divendres, extraordinari esdeveniment artístic

REAPARICIO
de
PILAR ALONSO

Tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a tres quarts de deu.

SELECTISSIM PROGRAMA
REPRESA de la formosa comèdia cinematogràfica de grandiós exitàs

OH!... LA CULTURA FISICA

la gran creació del popularíssim actor

RICARD TALMATGE

Exitàs dels notables artistes

WEEB AND REEB
patinadors
GIL AULLON
parella de balls
TROUPE BOREAL, gimnàstics,
i DEBUT dels famosos acròbates
TROUPE MENDEZ

REAPARICIO : : : : : REAPARICIO
DE
PILAR ALONSO

amb el seu interessant i nou repertori.

Demà dissabte, diumenge i dilluns, formosos programes

Pilar Alonso

Dimarts, presentació a Espanya de la genial divette franco-anglesa

Genny Golder

TEATRE NOU

Gran companyia de sarsuela de PAU GORGE

Avui divendres, tarda, a dos quarts de cinc, Vermut a benefici del públic. Butaca amb entrada, 1'25. General, 50 cèntims. Primer: la sarsuela del mestre Millàn, LA DOGARESA. Segon: la sarsuela en tres actes del mestre Guerrero, LOS GAVILANES. Detalls per cartells i programes. Nit, NO HI HAURA FUNCIO, per a donar lloc a l'assaig general de la nova sarsuela en tres actes, llibre de don Tomàs Luceño i don Francesc Moya Rico, música del mestre San José, EL ABANICO DE S. M., l'estrena de la qual s'efectuarà definitivament demà, dia 6 de desembre. Tres decoracions noves de l'escenògraf J. Morales. Vestuari Casa Peris. — Demà dissabte, ESTRENA: EL ABANICO DE S. M. — En preparació, ESTRENA: LA GAVIOTA, obra en dos actes del mestre Millàn, llibre d'Amichatis i Oliveros. — Es despatxa a Comptaduria i es reben encàrrecs de localitats per telèfon núm. 2984 A.

Gran Teatre Espanyol

Avui divendres, tarda, a les cinc. Darrera de

Els allotjats

Nit, a les deu. ESTRENA de

EL CABALLERO PELLOFA
O LA FILLA DEL XARLATAN

melodrama còmico-sentimental, en un pròleg i quatre actes, de Vallescà i Portusach. — Demà dissabte, tarda, a dos quarts de cinc, 5 actes! EL 69 MUNTAT i EL SENYOR JOSEP FALTA A LA DONA. Nit: EL CABALLERO PELLOFA O LA FILLA DEL XARLATAN.

Aviat: EL PAIS DE LA GRESCA. Espectacle vodevilesc inter-regional, en tres actes i dotze quadros.

Teatre Català ROMEA

Demà, nit. Vetllades organitzades per l'ASSOCIACIO DE MERCERS

L'ENDEMA DE BODES (reestrena), i LA NOIA

Es despatxen vals: Cooperativa de l'associació, Giriti, 5, pral., Tel. 2102 A. En els entreactes es renovaran les localitats a l'Administració del teatre.

TEATRE VICTORIA

Telèfon 4589 - A

COMPANYIA PEP VIÑAS

Avui divendres, tarda, NO HI HA FUNCIO per a ultimar els assaig de LA VICARIA. Nit, a les deu. Esdeveniment teatral. Primer: LOS CHORROS DEL ORO. Segon:

ESTRENA A ESPANYA

de la sarsuela en dos actes, en vers, de Planas de Taverne i el mestre Ferrés

LA VICARIA

per les senyores Romo, Idel i Tornamira, i els senyors Viñas, Parera, López, Guitart, Freixas, Asensio, Garriga, Ferràs, i la ballarina

LA CRIOLLITA

contractada expressament per a aquesta obra. Esplèndida presentació. Decorat exprofés de Bulbena i Girbal, Sastreria nova de Casa Paquita. Assistiran a l'estrena els autors. — Es despatxa a Comptaduria. — Demà dissabte, i diumenge, sorprenents cartells.

AVUI DIVENDRES
PILAR ALONSO

TEATRE GOYA

Empresa Novo. — Telèfon 5112 A.
Companyia dramàtica

Palou - Sassone

Avui divendres, tarda, a dos quarts de sis. Ultima matinée aristocràtica, organitzada per la senyora marquesa vídua de Villamediana. LA ROSA DEL MAR. — Demà dissabte, tarda (popular), CAPITA DE SANTO i LA CARRERA, gran èxit. Nit, represa de LA VIDA SIGUE. — Diumenge, tarda i nit, LA VIDA SIGUE.

Teatre Barcelona

Telèfon 514-A. — Gran companyia còmica RAMIREZ-ZORRILLA

Avui divendres, tarda, a un quart de sis. A RIURE! A RIURE! A RIURE! amb la comèdia de farsants i mentiders en tres actes, d'Antoni Paso i R. Gonzàlez del Toro, LA PURA VERDAD, per Ramírez i Zorrilla. Nit, a un quart d'onze: La graciosa jaguina en tres actes, adaptació del francès, pels senyors Paso i Cuenca, SU DESCONSOLADA ESPOSA, creació de Rafel Ramírez. — Demà dissabte, grans funcions a honor de l'insigne comediògraf don Antoni Paso, amb la seva assistència. Tarda, SU DESCONSOLADA ESPOSA. Nit, El millor èxit de broma, LA PURA VERDAD. Tots els dies: LA PURA VERDAD.

TEATRE OLYMPIA CIRC

Telèfon número 3163 A.

AVUI DIVENDRES, A TRES QUARTS DE DEU

Notabilíssima companyia
ACROBATICA, COMICA MUSICAL
Director: J. Ventura Gannau
ELS ELEFANTS MUSICALS, de Rossy
Unics en el món.
LES 5 MERAVELLOSES FOQUES
del capità Frohm.
12 CAVALLS EN LLIBERTAT
presentats per Mr. Rancy
LA CUVETA DE LA MORT
pels 5 Catalini.
ELS 8 STITTO, saltadors formidables.
NIPON TROUPPE, 4 japonesos antípodistes TRIO VAN BERG, originals equilibristes. Els clowns de fama mundial ANTONET i BEBY.
«Augusts de soirée» EMILI I EL SEU NEN (nous a Espanya).
EL POPULAR SILVA

Despatx a taquilla: Està obert per a les funcions de DISSABTE, DIUMENGE i DILLUNS (tarda i nit). Preus de les funcions de la nit: Butaques de primera classe, 5 pessetes; butaques de segona classe, 3 ptes. Seients fixos, 2 pessetes
ENTRADA GENERAL 60 CENTIMS
(Impostos compresos): Tramvies 29, 31,32, 57. Autòmnibus Drassanes-Sant Andreu (línia C.)

Diumenge al matí:
MATINAL
CONCERT POPULAR BENEFIC
Banda Municipal
ENTRADA 50 CENTIMS

AVUI DIVENDRES
PILAR ALONSO

Eldorado
DIMARTS DIMARTS
GENNY GOLDER

Teatre Apolo Palace

Avui divendres, a les deu nit:

ESTRENA

de la super-revue en 30 quadros

¡¡BUM..... ALLA VA!!

Insuperable presentació
principals intèrprets estrangers
BREMONVAL
Doria-Watney — Murcelle Feronge
Seiffer and Francis — Maria Karenne

The Oswalas

célebre «troupe» anglesa que presenta

Revuette de la Danse

i l'eminent dansarina russa

Thamara Swirskaya

Atraccions sensacionals

Light espectacle

La més sorprenent transformació escènica

Rayons ultraviolettes

Taumàgia fantàstica, orgia del color i el meravellós invent del segle XX

Els raigs diabòlics

La patent més disputada i sensacional d'Europa

200 artistes internacionals, 200

Demà, dissabte, tarda, a les cinc, grandiós matinée a preus populars, prenent-hi part totes les atraccions.

Es despatxa a comptaduria amb tres dies d'anticipació.

COLISEUM

TELEFON 3535 A.

Avui, divendres, a les cinc en punt de la tarda. El grandiós espectacle ELS DEU MANAMENTS la millor pellícula de 1924, dirigida per Cecil B. de Mille, la història reproduïda a la pantalla amb admirable fidelitat, la visió sorprenent dels grans monuments de les civilitzacions pretèrites; escenes grandioses que reflecteixen la majestàtica autoritat dels Faraons; quadros en colors naturals pel procediment «Technicolor», i la interessantíssima part moderna. Sincronització musical exprofessa per a la pellícula per Huc Reisenfeld, del Rialto de Nova York, executada per una gran orquestra, sota la direcció d'A. Torrens Maymir. Nit, a les deu en punt: ELS DEU MANAMENTS. — Nota: Constituint ELS DEU MANAMENTS tot el programa, es prega al públic la major puntualitat.

Aristocràtics KURSAAL i SALO CATALUNYA

Els predilectes de famílies distingides

Orquestrina Suñé i Sextet Torrens

Avui, divendres, insuperable programa. Sorollós triomf de l'original pellícula LA INHUMANA («presentacions del Cielo»). Aquesta obra és purament i simplement una innovació gegantina que no admet comparacions, l'extravagància de la qual està en el seu luxe fastuós, elegant i bell, d'una tècnica absolutament nova i d'una vistositat desconcertant, magistralment interpretada pels eminents artistes Jaque Catelain i Georgette Leblanch. Completen el programa la pellícula de gran èxit NOTICIARI FOX NUMERO 2, amb el cuirassat més gran del món travessant el Canal de Panamà SEDES I DONES, la pellícula de l'elegància; PROPINES, per la diminuta artista Baby Peggi.

Avui, divendres, de cinc a vuit, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de diumenge.

NOTA. — Malgrat el llarg metratge de la grandiosa pellícula LA INHUMANA, es projectarà sencera, essent convenientment augmentada l'orquestra per a donar més relleu a l'assumpte.

PATHE - CINEMA SALO REINA VICTORIA

EXIT SOROLLOS
De la super-producció Loew-Metro
VISCA EL REI
pel precoç artista
JACKIE COOGAN
On aquest petit gran artista realitza la seva major creació. Completen el programa: REVISTA PATHE NUM. 790. VALENTA LLUNA DE MEL (finíssima comèdia per la célebre actriu Betty Balfour. CASIMIR, CARTER (còmica de gran broma).

Es despatxen localitats numerades per a la sessió de les sis de diumenge i del vinent dilluns.

AVUI DIVENDRES
PILAR ALONSO

Eldorado
DIMARTS DIMARTS
GENNY GOLDER

TEATRE **OLYMPIA** CIRC
DIUMENGE, 7, A LES 11 DEL MATI
CONCERT POPULAR BENEFIC
BANDA MUNICIPAL
Director J. Lamote de Grignon
Butaca, 2 pessetes. Seient, 1 pesseta
Entrada 50 cèntims

Palau de la Música Catalana

Diumenge, 7, a tres quarts de cinc de la tarda. Concert extraordinari, per

l'ORFEO CATALA

sota la direcció del mestre En LLUIS MILLET. Solistes vocals. Solistes instrumentals. Orquestra. Primera audició del pròleg i acte II de

ORPHEUS

(de Monteverdi. PRIMERES AUDICIONS DE MADRIGALS DE BRUDIEU I DE BANCHIERI.
CANÇONS POPULARS CATALANES
Localitats i programes, magatzem de música de la Unió Musical Espanyola, 1 i 3, Portal de l'Angel. Condicions especials per als senyors socis de l'Orfeó Català.

Teatre Barcelona

Diumenge, 7, a les onze del matí
RECITAL DE CANÇONS
MERCE PLANTADA
cantatriu
FREDERIC LONGAS
pianista

ASSOCIACIO INTIMA DE CONCERTS

SALA MOZART Canuda, 31

Diumenge, 7 de desembre, a dos quarts de sis de la tarda. Reaparició dels eminents artistes ALEXANDRE RIBÓ, pianista, i JULIEN VILLAIN, violinista.

Inscripcions: Sala Mozart.

Saló Doré de la Granja Royal

Cada nit, de deu a dotze, grans concerts pel quintet que dirigeix el célebre violinista N'EDUARD TOLDRA, i del qual forma part el notable violoncellista:
BERNARDI GALVEZ
De dos quarts d'una a tres, sortida de teatres, amenitzada per l'orquestrina «ROYAL»
Dies de moda: DIMARTS, DIJOUS i DISSABTES Ball a la sortida de teatres

El alumbrado mas moderno se obtiene usando lámparas Osram

Las lámparas Osram-Nitra-Opal por su luz suave, sin molestia alguna para la vista son apropósito para habitaciones, escaparates y tiendas

OSRAM NITRA

Con lámparas Osram alumbrado perfecto

Príncipal Palace (Convertit en Cinematògraf)

Reapertura, demà, dissabte, dia 6 de desembre de 1924

Estrena Estrena Estrena

de la millor superproducció de l'eminent artista CHIQUILIN, titulada

L'orfenesa de Chiquilín

De les terres catalanes

GIRONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Llagut que s'enfonsa

Segons un comunicat de l'Ajudant de Marina del Port de la Selva, a conseqüència de la mala mar el llagut pescador «Sant Antoni» va topar contra unes roques, prop de l'indret anomenat «Bol de Gurel», obrint-se-li una via d'aigua que ocasionà l'enfonsament del vaixell.

La tripulació, composta del patró i sis mariners, pogué salvar-se.

Un gest lloable

El nostre estimat amic i benemèrit patrici En Pere Sacrest i Dusol, acabalat fabricant de Les Planes, ha designat el prevere mossèn Ramon Costa perquè vagi al Marroc i faci remesa a cada un dels soldats del districte municipal de Les Planes, que es troben en aquelles terres, de 100 pessetes perquè puguin celebrar el Nadal del Soldat.

L'esmentat capellà sortirà el dia 6 d'aquest mes.

A les famílies dels soldats que es compten com a desapareguts, els remetrà 200 pessetes a cada una.

L'excellent amic i volgut company és molt felicitat per aquest acte tan cristià.

Rebi també les nostres felicitacions.

Concert

D'aquí pocs dies, es fixarà la data del proper concert de l'Associació de Música, tercer del curs, conflat al Quartet Gewandhaus de Leipzic.

Exposició

A les Galeries Layetanes, de Barcelona, el dia 6 del mes actual s'obrirà una exposició de les obres de l'exquisit artista gironí Adolf Fargnoli.

Altres noves

S'anuncia una subhasta per a contractar el transport de la correspondència, amb automòbil, entre Balenyà (Barcelona) i Viladrau (Girona), sota el tipus màxim de 937 pessetes i 50 cèntims.

Les proposicions seran admeses a l'Administració principal de Correus de Girona, fins el dia 2 de gener vinent, i l'obertura dels plecs es farà a la Direcció general de Comunicacions, el dia 7 del mateix mes.

—A la Duana de Port-Bou, el dia 11 d'aquest mes, es vendran en pública subhasta diferents mercaderies i objectes procedents d'abandonament.

—Amb motiu de la festa que celebren els artillers per la seva patrona Santa Bàrbara, aquest matí hi ha hagut un solemne ofici a l'església de Sant Feliu i a la tarda, una funció extraordinària al Teatre Principal.

IGUALADA

Homenatge a Clavé

Pot dir-se que va resultar brillant la festa de l'homenatge a l'insigne Clavé, per raó de descobrir-se la làpida en el carrer del seu nom que li té dedicat Igualada. Vingueren algunes personalitats de la Unió de cors i orfeons d'En Clavé i representació d'agrupacions corals de Catalunya amb els seus respectius estendards—potser una vintena— i el notable orfeó «La Aroma Vallense» el qual donà concerts a l'estatge de l'agrupació coral «La Llàntia», organitzadora de la festa, i també a la nit al teatre del Círcol Mercantil.

En l'acte inaugural de la làpida es cantaren composicions del plorat mestre, sota la direcció del senyor Maymí; algunes d'elles com «La Maquinista» i el «Glòria a Espanya», amb acompanyament d'orquestra. Hi assistiren les autoritats, i previs alguns parlaments adequats s'imposaren medalles. En resum, fou una jornada d'èxit.

Honorant Sant Josep de Calasans

Al Reial Collegi de les Escoles Pies s'ha honorat al Patró de la joventut amb actes religiosos i esportius, i més tard amb una solemne vetllada literària al saló d'actes del Collegi de MM. Escolàpies, on es fèu la distribució de recompenses als alumnes premiats en el concurs escolar organitzat per l'Associació d'antics alumnes i amics de l'Escola Pia. Aquest concurs ha demostrat tot l'interès i aplicació a l'estudi que saben posseir els deixebles que assisteixen a les aules escolàpies, car el nombre de treballs tramesos passava de 700.

Obituari

Ha fet el seu traspàs el conegut metge forense, substitut del Jutjat, don Pius Morera Ferrer. Que Déu aculli en el seu si l'ànima del bon dadós finat, i testimoniem a la seva família l'expressió del nostre sincer condol.

Tapís exposat

Ha estat expoosat i és digne d'elogi un artístic tapiç amb el bust de l'immortal Clavé, pintat i ofert al cor «La Llàntia» pel seu autor l'intelligent pintor igualadí En Josep Galtés. Al nostre entendre, el trebag és d'una veditable semblança i mereix una felicitació.

Del servei de Correus

Des de primers d'aquest mes, la segona expedició del correu que sortia en el tren de les 17'42, sortirà en el tren del migdia, o sia a les 12'47.

La salut del prelat

Es força sentida la malaltia que fa algun temps ve sofrint el senyor bisbe doctor Muñoz. Nosaltres fem vots pel complet restabliment de la seva salut.

Del Centre Tradicionalista

L'esbart dramàtic igualadí del Centre Tradicionalista té en estudi per les pròximes festes de Nadal, la grandioso obra sacra «Els Pastorets», d'En Josep Maria Folch i Torres, essent de preveure un èxit pels qui pertanyen a aquella agrupació artística.

Conca de Barbarà

MONTBLANCH. — S'han reunit els alcaldes i secretaris dels Ajuntaments d'aquest partit judicial amb el fi d'ocupar-se d'assumptes d'interès que afecten els Municipis, sobresortint en aquesta reunió l'aplicació de les disposicions legals referent a l'impost de transports.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Sepeli

Aquesta tarda, s'ha efectuat l'enterrament de Na Francisca Domènech, mare del conegut industrial senyor Agustí Llitera.

A. C. S.

Retorn

Després d'una absència de quinze dies, ha tornat de Madrid el president de la Diputació i director de l'Institut senyor Josep Maria Serrano.

Visita

Avui, ha estat ací el director de la Tabacalera, senyor Francesc Bastos, al qual han visitat l'alcalde i una comissió de regidors, per parlar-li de diversos assumptes que interessen a la ciutat.

Altres noves

S'ha donat compte a l'Ajuntament del resultat dels anàlisis darrers, fets a les aigües del dipòsit de l'Oliva i del Serrallo, havent resultat d'ambdós anàlisis en bones condicions de potabilitat

—La brigada municipal ha desmuntat avui la tribuna-quiosc de la Rambla, on donaven concerts les músiques. Una de les columnes ha caigut, trencant-se el capitell, no havent ocorregut, per sort, cap desgràcia personal.

—Els veternaris municipals han fet decomissar una partida de fruita en males condicions, al mercat de Proveïments.

—El dia primer del mes que som, penetraren uns lladregots a la cotxera de la «Hispano-Igualadina», a Santa Coloma de Queralt, obrint l'estatge del viatjant de la S. A. Polo, de Barcelona, senyor Josep Maria Garriga, i enduent-se'n objectes valorats en 4.500 pessetes.

—A l'indret conegut per Costa d'Ebre, del poble d'Ascó, ha estat detingut Joan Miró, perquè pescava amb aparells prohibits.

MATARO

Projectes

Vist l'èxit que tenen els trens especials cada vegada que s'han organitzat, hom diu que la Junta de l'Iluro S. C., pensa organitzar-ne un altre per al dia del partit Reus-Iluro, que serà el 18 de gener.

—Sembla que l'Esport Ciclista Mataroní, té en projecte organitzar una carrera, la qual consistirà en donar la volta a Catalunya. Un cop més assabentats d'aquesta carrera, ja en donarem altres detalls.

—Per als dies 7 i 8 de desembre, l'Iluro S. C. té contractats els primers equips del Granollers i Martinenc. Aquests partits, és de creure que revestiran molta importància, puix la seva actuació, en els respectius grups, així mateix ho fan preveure.

Continuen efectuant-se al camp de l'Iluro, algunes reformes, ls quals serveixen per acabar-lo d'embellir. Es diu que per les festes de Nadal, ja estarà del tot enllestit, i que no tindrà res a desitjar a la majoria dels de la capital.

Distinció

Com a prova d'agraïment per les gestions efectuades a profit del Club de Natació Mataró, els seus socis homenatjaren el seu director En Lluís G. Juñí, ofrenant-li una magnífica medalla d'or, convenientment gravada, així com també un artístic pergamí amb la corresponent dedicatòria.

Felicitem el senyor Juñí per tal distinció.

Societat Iris

Les Directives d'aquesta societat, sempre desitjoses de complaure els socis i llurs famílies, no reparen en sacrificis en bé de la cultura.

El proppassat diumenge, tarda i nit, actuà en els balls i concerts, la renomenada Banda Municipal de Sabadell, la qual, des de l'estació fins a l'Iris, entrà a la nostra ciutat batent marxa. Abans dels balls, i a la sala, executà, com a peces de concert, les composicions Tanhauser (fantasia) Wagner; Glorias de Ibéria (simfonia) Carlini, i a la nit, a la sala del cafè, executà les composicions La Enterpense (fantasia catalana), de l'immortal Clavé; Eritaño i Marxa andalusa, Masllovef; totes foren dignament aplaudides. Aquesta Banda ja era coneguda, per haver vingut fa uns quants anys juntament amb l'Orfeó Saballenenc, a l'esbarjo Ateneu.

Per als dies 7 i 8 (a la nit el primer dia, i l'endemà a la tarda), balls extraordinaris a càrrec de la Banda Militar de Badajoz.

Ajornament

La Junta de la Societat l'Esbarjo Ateneu, s'ha vist obligada a suspendre els balls que estaven anunciats per al proppassat diumenge, degut a què per les temperatures humides dels darrers dies no s'ha assecat el pintat de la sala, ajornant-se per al propvinent dissabte, dia 6 del corrent, la inauguració de les reformes de la sala amb un ball extraordinari a càrrec de la nostra Banda Municipal.

Teatres

A la societat recreativa «La Guirnalda», amb motiu de les millores efectuades al teatre, s'inauguraren les tasques teatrals, posant-se en escena una obra castellana.

—Al Monumental Bosc actuà altra vegada la notable companyia Nicolau-Giménez. Aquesta vegada ens van donar a conèixer dues obres noves: «La careta», força sentimental, del poeta En Josep M. de Sagarra, un dels més grans èxits en les vetllades del Teatre Intim, que sota la direcció de N'Adrià Gual representà aquesta mateixa companyia. L'altra estrena fou «Lleonarda», i també es va representar «La cortina verda», d'En Juli Dantas, traduïda al nostre idioma per En Ribera i Rovira. El públic, com sempre, distingit i nombrós. Les obres, tal com les representen els artistes de la companyia Nicolau-Giménez, són dignes dels aplaudiments que els atorguen els públics de Catalunya.

—Al Clavé Palace es projectà, entre altres pellícules, «Els pallassos», del mestre Leoncavallo. Aquesta producció cinematogràfica, fou acompanyada per l'orquestra.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Una estació radio-telefònica

Al Bar Salvat, d'aquesta capital, s'està installant una estació de radio-telefonia, la qual, essent la primera que hi haurà a la nostra ciutat, resultarà un esdeveniment.

Els telèfons de la Mancomunitat

S'ha inaugurat el servei públic dels telèfons de la Mancomunitat, els locutoris dels quals són installats als baixos de la Diputació.

El Nadal del Soldat

A La Seu d'Urgell, s'organitzen unes festes per recaptar quantitats destinades al Nadal del Soldat.

També s'han celebrat unes festes, amb el mateix fi, a Bosost.

Altres noves

Continuen activament els treballs de reforma de la casa propietat de l'Estat, situada a la Rambla de Ferran, destinada als serveis postal i telegràfic.

—La Direcció d'aquest districte forestal obre un concurs entre els propiearis de finques, per installar les seves oficines.

—S'estan tramitant els projectes per a la creació d'unes noves escoles als pobles de Tremp, Llardecans i Fuliola.

—Aquesta tarda, a les set, s'ha produït una alarma per creure que hi havia lladres a un terrat d'una casa de la plaça de la Sal i per haver disparat un tret un sometenista.

Registrada la casa, ha resultat que l'alarma no tenia fonament.

ALACANT

El temporal

Alacant, 4.—Ha descarregat un furiós cicló que encara continua però amb menys intensitat.

Per haver caigut alguns cables conductors d'energia elèctrica la població quedà a les fosques, no podent funcionar cap de les indústries que es mouen per aquesta força.

Els tramvies pogueren reprendre el serveis a les cinc de la tarda, però amb molta dificultat.

Tant els edificis com l'arbrat sofriren grans danys.

El vapor «Mercedes» que sortí amb direcció a Algeria hagé de tornar de seguida a causa del temporal.

Es desconeix la sort d'algunes llanxes pesqueres que es feren ahir a la mar i que encara no han tornat.

A conseqüència del cicló es produí anit passada extraordinària alarma a la presó, que, com la resta de la població, havia quedat a les fosques.

Sens dubte la violència del vent arrencà algunes teules i xemeneies que en començar a rodar pel terrat produí sorolls estranys, i això alarma els sentinelles que creient-se que es tractaba d'una fugida de presos emperada per la fosca que regnava, començaren a fer dispars de fusell sobre el terrat, ocasionant gran pànic.

Coneguda la veritat de l'ocorregut es restablí la calma.

CASTELLO

Inundacions

Castelló, 4 — Ha descarregat en aquesta capital una tempesta d'aigües, trons i llamps quedant a les fosques la població. S'ha inundat la ciutat baixa. Es tem que hi hagi desgràcies.

TERRASSA

La vetllada Pro-Monument Guimerà

Es va celebrar el proppassat dissabte a la nit, a l'estatge de la societat coral «La Llanterna», l'anunciada vetllada literario-musical Pro-Monument Guimerà.

La festa no va poder ésser més esplendorosa del que va resultar, puix en aquell local, gairebé era impossible encabir-hi una persona més. L'esplendidesa del programa, que anà desenrotllant-se segons el que s'assenyalà, va mantenir amb constant entusiasme el nombrosíssim auditori.

Començà la sessió amb un notable parlament que llegí el secretari d'aquella entitat, En J. Puig, sobre l'obra i personalitat del mestre que s'homenatjava, tenint bells i encertats conceptes. L'orador fou premiat amb merescuts aplaudiments.

A continuació, per les senyoretes B. i A. Montull, P. Suana, T. Torres, i pel nen A. Francino, amb acompanyament al piano pel mestre En Marc Armengol, interpretaren bellíssimes cançons.

Amb finíssima expressió i gràcia, van recitar, diverses senyoretes, escollides poesies d'Angel Guimerà.

Després d'interpretar-se les cançons «Camí de la font» i «Cançó de taverna», pel cantaire senyor Bové, «L'emigrant», per la senyoreta Suana, i «Per tu ploro», per les quatre senyoretes esmentades primerament, es donà per acabada la primera part.

La segona part, es va compondre de les cançons «Enyorament», per la senyoreta B. Montull, i «Rosa de bardissa» i «Pel teu amor», per la senyoreta O. Arrufat.

Tres sardanes de Guimerà-Morera: «Les fulles seques», «Les neus que es fonen» i «La sardana de les monges», foren interpretades per l'Orfeó, essent, igual que els coristes que cantaren primerament, llargament ovacionats, donant-se per acabada la vetllada.

La quantitat recollida en safates que guardaven gentils senyoretes, sembla que fou considerable, la qual serà lliurada a la comissió Pro-Monument Guimerà.

Cal felicitar l'activa Junta, voluntariosos cantaires i incansable mestre de la societat coral «La Llanterna», per aquest acte lluïdíssim, l'èxit del qual es ve a sumar als ja conquerits per aquesta exemplar entitat coral.

—Dijous se celebrà a la Fraternitat Republicana la reunió convocada per a organitzar una festa d'homenatge al gran poeta N'Angel Guimerà.

Després de discutir-se diversos projectes, s'acordà celebrar una Diada d'homenatge a Guimerà, consistint en una sèrie d'actes durant tot el dia, i nomenat-se una comissió composta d'un representant de les entitats corals, grups dramàtics, premsa, etc., perquè estudiï i formuli el programa difinitiu de la gran Diada.

L'església del Sant Esperit

Les quantitats recollides fins a últims de setembre per a la construcció de la nova façana de l'església del Sant Esperit, són de 154.746 pessetes. Recaptades durant el mes d'octubre, 635, fent un total de 155.381 pessetes.

Mercès a la generositat d'alguns terrassencs, es van enllestint les imatges dels apòstols, dues de les quals es creu que estaran collocades per la diada de la Puríssima Concepció.

Obituari

Dilluns de la darrera setmana, va morir el reverend P. Manuel Soler, de les Escoles Pies d'aquesta ciutat.

(A. C. S.)

De Societat

Pel jove industrial de la nostra ciutat N'Antoni Barata, ha estat demanada, essent-li concedida, la mà de la formosa i distingida senyoreta Na Teresa Gual i Mora, de Barcelona.

Endrecem, a la jove parella, la nostra més efusiva enhorabona.

—A l'església de la Bonanova, s'han celebrat les noces de la formosa senyoreta, filla de Terrassa, Na Maria Sala i Galí, amb el distingit jove de la capital, En Josep Roman, essent apadrinats pels senyors Angel Rocafort i Frederic Marimón.

—Per al dijous, dia 4 del corrent, eren anunciades les noces del jove En Josep Samaranch i Viver, amb la gentil senyoreta Na Dolors Freixa i Garcia.

—El proppassat diumenge, a la tarda, tingué lloc al Círcol Egarenc, un ball a càrrec del molt aplaudit Quintet Armengol, constituint un gran èxit.

—Fa llit l'industrial i benvolgut amic nostre N'Emili Armengol, el qual, d'algun temps ençà, es troba delicat de salut.

Desitgem el seu total restabliment.

El reemplaç de 1925

En compliment a ço que disposa l'article 27 de la vigent llei de Reclutament, i havent-se començat els treballs preliminars de l'allistament per al reemplaç de l'any 1925, s'avisa pel present tots els minyons que fins el dia 31 de desembre inclòs, compleixin o hagin complert els 20 anys d'edat, l'obligació que tenen de presentar-se personalment o mitjançant persona autoritzada, al Negociat de Quintes de l'Ajuntament, per a procedir a llur inscripció, i de no efectuar-ho, incorreran en el perjudici que els correspon.

Altres noves

Amb nombrosa assistència d'estudiants, es va celebrar la sessió extraordinària del Círcol d'Estudis de l'Associació d'Estudiants Catòlics de l'Escola Industrial, en la qual el president va desenrotllar l'anunciada conferència sobre «La utilitat pràctica de la Regla de Càlcul».

—S'han repartit per l'Alcaldia a totes les cases, fulles per a l'empadronament de tots els veïns.

—Ha començat a la nostra ciutat, pels empleats del fisc, la investigació de tots els tributs directes a l'Estat. L'Alcaldia recomana als interessats que no oposin cap resistència als investigadors, puix els podria ocasionar perjudicis.

—Als salons Alavedra del carrer Major, 28, s'ha obert una exposició de pintures d'En Frederic Trullàs.

Plana de Vich

TONA. — Durant els dies 30 de novembre i primer del present mes, i amb motiu de la festa major d'aquest poble, s'han celebrat grans i importants festes al Cafè Popular d'En Sardà, havent estat amenitzades per la notable orquestra «La Catalana», de Granollers, representada pel conegut professor En Melcior Mayol.

Les festes han estat ballades de sardanes, sessió de cinema, selectes concerts i lluïts balls en obsequi a les senyoretes, i subhasta d'artístiques toies.

L'animació ha estat extraordinària. Hi han concorregut nombrosos forasters dels pobles veïns, i fent-se merescuts elogis de la tasca de l'orquestra, que dirigeix el jove mestre En Josep Maria Ruera.

TORELLO.— La fira de Sant Andreu, com vulgarment s'anomena la que celebra la nostra vila el dia 30 de novembre, s'escaigué enguany en diumenge, i fou afavorida per un temps esplèndid, la qual cosa, junt amb la facilitat dels mitjans de comunicació que gaudim, ha estat motiu que es veiés animadíssima, fent-s'hi moltes transaccions.

— A la taula d'anuncis de la Casa Comunal hi ha un edicte, publicant la urbanització dels terrenys d'En Fortià Pujol, els quals han de servir d'enllaç entre els carrers del Pont i Nou de cases barates, que han batejat amb el nom de Sant Fortià.

— També l'Ajuntament anuncia la collocació de llosanes per a voreres a tots els carrers que hi manquen, junt amb un pla de clavagueres a diferents indrets de la vila; així com també es vénen fent actius treballs per a l'enderroc de la casa núm. 5 de la plaça del Joc de la Pilota, amb la qual cosa restaria aquesta sumament aclarida i esbelta, si bé, per al seu complet embelliment, caldria alinear les rònegues cases que restaran a la cantonada. Essent tots aquests projectes d'interès per a la nostra vila, no cal dir que desitgem que tinguin una prompta i ràpida realització, puix així no restarien arreconats com aquell altre, en el qual cal enderrocar una casa del cap del carrer de Sant Miquel, tan convenient per quedar llesta la reforma del carrer esmentat.

— Se segueix treballant de ferm en la construcció del nou teatre, i de la nova portada d'aigües, importants obres de les quals parlarem al seu degut temps.

— S'han publicat els programes de la festa que l'Associació de Filles de Maria celebra el dia 8 del corrent.

Sembla que enguany no tindrà l'esplendor acostumat.

L'actualitat esportiva

Trofeu Pere Prat

Diumenge, a les onze del matí es farà per tercera vegada aquesta carrera a peu, la més grossa que es disputa d'un cap de l'any a l'altre, gràcies al sentit patriòtic i esportiu de la gran entitat F. C. Barcelona, la qual ateny un extens radi d'acció, en bé del foment de l'esport en general, com ha estat la seva norma en aquests vint-i-cinc anys d'existència.

La gran importància i transcendència nacional i internacional d'aquesta prova bé mereix que li dediquem algunes ratlles.

Historial

La primera carrera Trofeu Pere Prat es va córrer el dia 16 d'abril de l'any 1922, organitzada per la secció d'Atletisme del F. C. Barcelona, en un recorregut de 11 quilòmetres aproximats, estant situada la meta de sortida i arribada en el que fou camp del club organitzador, situat al carrer de la Indústria, entre els d'Urgell i Villarroel.

La carrera tingué solament caràcter interregional i s'hi van inscriure 110 corredors, dels quals es presentaren 80, classificant-se, d'aquests, 64.

El primer que arribà a la meta fou Teodor Pons, del F. C. Barcelona, el qual obtingué el títol de Campió de Catalunya que es disputava en la dita prova; el dit corredor cobrí la distància abans esmentada en 39 minuts i mig. El seguiren en ordre: Palau, Miquel, Vidal, Cutié, Planell, etc., etc. Els primers llocs per a junior i neòfits, foren, respectivament, per a Vives i Mas. En la classificació social tromfà el R. C. D. Espanyol.

La segona prova es portà a cap el dia 15 d'abril de 1923, amb un trajecte d'uns 13 quilòmetres, amb entrada i sortida en el mateix camp de l'any anterior.

Aquesta vegada la carrera fou internacional, prenent-hi part atletes de la Societé Generale i de l'Olympique, de París; d'Itàlia i de Guipúscoa. Es van inscriure 116 corredors, entre els quals sobresortien els noms de Speroni, Dàvoli, Manhès, Brossard, Wiriath, Leclere, Schenellman, Eraucete, Relegos, etc., etc. De l'esmentada quanttat arribaren a la meta 98.

El primer classificat fou l'italià Speroni, seguit dels francesos Brossard i Manhès i dels espanyols Arbulí, Palau i Pons. El primer junior fou en Ramos, i el primer neòfit, en Mur.

En la classificació social de cinc corredors vencé el F. C. Barcelona, i en la de tres concursants, internacional, la Societé Generale, de París.

Els inscrits per a la tercera carrera, són 120, pertanyents a 17 entitats diverses. D'aquests, tres corresponen a Itàlia; 3 a Bèlgica; 3 a Biscaia; 3 a Guipúscoa; 6 a Castella; 10 a València; 1 a Igualada; 5 a Manresa; 1 a Vich; 6 a Reus; 80 a Barcelona.

Aquest any, la sortida i arribada estarà situada al camp de Les Corts, i ultra la classificació social de cinc corredors per a disputar-se el Trofeu Pere Prat, hi haurà classificació internacional de tres concursants per aspirar a l'obtenció de la Challenge Mediterrània.

El Comitè d'Honor d'enguany el formen el Capità General; president de la Mancomunitat de Catalunya; president de la Diputació; Alcalde de Barcelona; En Joan Ventosa i Calvell, president de la Confederació Esportiva de Catalunya; baró de Güell, delegat a Espanya del Comitè Olímpic Internacional; president del Sindicat de Periodistes Esportius de Barcelona; En Joan Gamper, president del Futbol Club Barcelona; president de la Federació Catalana de Futbol Associació, i president de la Federació Catalana d'Atletisme.

El Jurat el componen: President, el Consell Directiu del Futbol Club Barcelona; vocals, un delegat de cada un dels Clubs inscrits a la carrera.

Comitè Organitzador: President, En Pere Cusell, president de la Secció d'Atletisme del Futbol Club Barcelona; secretari, En Manuel Nogareda, i vocals, En Rosend Calvet, En Josep Maria Gibert i En Francesc Masana.

El Comitè Tècnic: Un representant de la Federació Catalana d'Atletisme, En Rosend Calvet, En Lluís Brú, En Jaume Vidal, En Lluís Meléndez i En Francesc Masana.

Serà Comissari de Ruta, N'Antoni Blasco Cirera.

Cap de Controls, En Josep Maria Gibert

Cap del Quadro d'«Afichage», En Felip Arteman. Auxiliars, senyors Dalfau i Baonza.

Jutges d'arribada, N'Ignasi Pons, En Lluís Brú, En Jaume Vidal i En Josep Pons.

Jutge de sortida: En Joan Gamper, president del Futbol Club Barcelona.

Cronometradors: N'Andreu Rodríguez, En J. Mullor i En Josep Pons.

El circuit de la carrera és el següent:

Camp de Les Corts, carrers de Villamur, Anglesola, Diagonal, Passeig de Gràcia, carrer de Corts, Plaça de Tetuàn, Passeig de Sant Joan, Arc del Triomf, Saló de Sant Joan, Parc de Barcelona pel Passeig dels Tilos, monument a Prim, Passeigs de la Indústria, Duana, Isabell II i Colón, Marquès del Duero, Ronda de Sant Pau, carrer d'Urgell, carrer de Corts, Plaça de la Universitat, seguint pel carrer de Corts, Passeig de Gràcia, Diagonal, Anglesola, Villamur i entrada al camp de Les Corts.

Total, 14 quilòmetres.

Ja hem publicat la llista dels corredors inscrits, però per a millor fer compendre la seva valor, heus aquí el seu total per Clubs o Federacions:

Federació Italiana d'Atletisme	3
Futbol Club Barcelona	20
Ateneu Igualadí de la Classe Obrera d'Igualada	1
Ateneu Esportiu de Manresa	5
Agrupació Excursionista Taganament	9
Independents	3
Lliga Belga d'Atletisme	3
Secció Atlètica Vida i Avenç	3
Vich Futbol Club	1
Reial Club Esportiu Espanyol	16
Reus Esportiu	6
Futbol Club Martinenc	4
Federació Castellana d'Atletisme	6
Catalunya de Les Corts	1
Societat Gimnàstica Alemanya	2
València Futbol Club	5
Gimnàstic de València	5
Unió Esportiva de Sans	14
Federació Atlètica Guipuscoana	3
Federació Atlètica Biscaina	3
Total corredors	123

Els aficionats que assisteixin al camp per a presenciar la sortida i arribada dels corredors, rebran constantment notícies de la carrera, per mitjà dels telèfons, els quals donaran noves del pas dels corredors per cinc diferents indrets, les quals seran comunicades al públic per mitjà de pissarres i d'un aparell d'alta veu, que arribarà a tots els recons del camp. Els quatre indrets principals seran: Diagonal, Passeig de Gràcia, places de Tetuàn i Palau, mercat de Sant Antoni i Passeig de Gràcia-Diagonal.

Els controls escampats arreu, els llocs d'auxili, etc., fan un total de més de 200 oficials mobilitzats. Això, amb el servei de policia urbana per a posar en ordre els cotxes que segueixin els corredors i evitar tot accident, permet esperar una perfecta organització en tots els ordres.

EXCURSIONISME

Centre Excursionista de Catalunya. —En aquest Centre avui divendres, a les deu de la nit, el soci senyor Rafel Amat i Carreras donarà la primera conferència sobre les «Excursions Espeleològiques als Avencs de Begues-campanya 1924, acabant amb l'exploració de l'Avenc de la Perla». L'esmentada conferència serà illustrada amb interessants i nombroses projeccions.

Agrupació Excursionista Júpiter. — Per als dies 6, 7 i 8, aquesta Agrupació ha organitzat les següents excursions:

Al Pireneu Català, per Camprodón, Setcases, Ull de Ter, Gorges del Freser, Caralps i Ribes.

Sortida dia 6 per l'estació Nord, a les 13'46.

A la Garrotxa, per Figueres, Lladó, Font de Falgars, Santuari de la Mare de Déu del Món, Beuda, Besalú, Banyoles i Girona.

Sortida dia 6 estació M. S. A. a les 14'55.

Grup Excursionista «Mai Enrera».—Ateneu Enciclopèdic Popular. — La Secció d'Excursions de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, detalla les sortides que efectuarà per als dies 7 i 8 del que som sota els següents itineraris:

I. Al Santuari de la Mare de Déu del Mont. Sortida per l'estació de M. S. A. a les 7'05 i retornant per l'esmentada a les 20'37 del dia 8.

II. A Ribas, Queralps, Santuari de Núria i Puigmal. Sortida per l'estació del Nord a les 15'27 del dia 6, i retorn per l'esmentada estació a les 20'23 del dia 8.

III. En cas d'haver-hi neu en condicions per a poder skiar, l'Esbart d'Esports de Neu efectuarà una sortida amb skis a La Molina.

Per a més detalls d'aquestes sortides passeu per secretaria.

Al mateix temps es recorda que continua oberta la inscripció per a l'assistència a l'excursió collectiva que s'efectuarà el dia 14 a Vilanova i Geltrú, a la qual es visitarà la fàbrica de gomes «Pirelli», el Museu Balaguer, el castell de la Geltrú. Com sigui que l'assistència és limitada, es prega que s'inscriguin com més aviat millor al domicili de l'entitat, Carme, 30, pral., tots els dies feiners de vuit a onze de la vetlla.

Els dies 7 i 8 del corrent mes el Grup Excursionista «Mai Enrera» farà les següents excursions:

Dies 7 i 8. Excursió al Montseny. Itinerari: Sant Celoni, Campins, Mosqueroles, Ermita de Santa Fe (primer dia). Pla de l'Espinal, Font del Briançó, Cim de les Agudes (1.740 metres), retornant a l'Ermita de Santa Fe i Gualba (segon dia). Sortida el primer dia a les 5'43 matí, per la Estació de França. Arribada el segon dia a les 19'18.

Dia 7. Excursió Fotogràfica a Santa Creu de l'Olorde. Itinerari: Les Planes, Font dels Pins (Pantà), Font del Llavallol, Església de Santa Creu, Cim de la Creu, Sant Bartomeu de la Cuadra i Molins de Rei.

Sortida a les sis matí pels Ferrocarrils de Catalunya (Estació de Gràcia).

Arribada a la 1'20 pel passeig de Gràcia.

Centre A. D. C. I. — La Secció d'Excursionisme de l'esmentat Centre ha organitzat pels propers dies 7 i 8 del corrent mes, una excursió a les Guilleries. Per a detalls, a les Oficines del Centre de nou a onze del vespre.

AVIACIO

«Penya de l'Aire». — La comissió de concursos de «Penya de l'Aire», recorda als aficionats, que per tot el dia 31 d'aquest mes acaba el termini per a l'obtenció de la magnífica Copa d'argent donada per la dita comissió per a premiar el record de distància de Catalunya de models reduïts d'avions, de l'any 1924.

Els assaigs es poden efectuar cada dia, s'hauran de realitzar forçosament a l'aeròdrom del Prat i controlats per un comissari nomenat per la «Penya».

L'esmentada comissió ens comunica que, ha estat assenyalada la data del 11 del propvinent mes de gener, per a la celebració del II Concurs de Models reduïts d'avions, dotat d'importants premis en metàllic i honorífics.

TORYC
Cotxet quatre-cinc places
Cubicació 1.200 l., proveït de diferencial
Llum i posada en marxa elèctrics
Velocitat 85 Kms. per hora
Molt apropiat per a les nostres carreteres de costes i viratges.
Gran estabilitat i immillorable suspensió.
Preu al comptat
8.950 ptes.
Remeses a l'acte
Vallet i Bofill, S. en C.-Barcelona

La Federació Catalana

REUNIO DEL PLE DE LA FEDERACIO CATALANA DE FUTBOL

En la sessió celebrada ahir pel Ple del Consell Regional, va tractar-se de diferents assumptes que figuraven en l'ordre del dia, prenent, entre altres de tràmit, els següents acords:

port, relativa a un jugador suspès al Club Gimnàstic de Tarragona, aclarides les causes que la van motivar.

Denegar una ampliació de permís sollicitada pel Club Avenç de l'Esport, relativa a un jugador suspès al qual es va autoritzar per a jugar els dies que demanava en la comunicació dirigida anteriorment al Consell.

Donar-se per assabentat d'una comunicació de la R. F. E. F., sobre la constitució i admissió provisional de la Federació Regional Extremenya.

Reclamar al Comitè Provincial de Lleyda el coneixement de l'expedient i documentació completa d'un recurs presentat pel Camp Escolar, impugnant l'acord relatiu a uns partits de promoció per la constitució de grups per a l'actual Campionat.

Accedir a la demanda de la R. F. N. F., suspenent els partits de Campionat de Catalunya assenyalats per al dia 14 del corrent, corresponents als Grups A i B de primera categoria, fent-li avinent que es tingui en compte per ajornar el començament del Campionat d'Espanya si degut a la pèrdua d'aquesta data, no es pogués acabar oportunament el Campionat Regional, després d'apurar els recursos amb què, per aquests casos compta, reglamentàriament, la Federació Catalana.

Dirigir una comunicació al Collegi d'Arbitres, perquè recomani als seus collegiats que procurin fer compatible la bona educació amb l'autoritat del seu càrrec, en virtut d'una queixa formulada pel membre d'aquest comitè senyor Franch, que no va ésser tractat amb la deguda consideració per l'àrbitre senyor Alvarez.

Un altre dels assumptes que va tractar-se va ésser el referent a l'apellació del F. C. Barcelona, contra el fall de la Comissió Esportiva castigant el jugador senyor Samitier amb un mes de suspensió per haver sigut expulsat del camp per l'àrbitre senyor Serrano en el partit Barcelona-Espanyol, fonamentant-se en què anullat el partit per la Federació, havien de quedar nulles també totes les conseqüències derivades dels incidents esdevinguts i, per tant, sense efecte la resolució de la Comissió Esportiva contra l'esmentat jugador.

Després d'un debat extensíssim en el qual intervingueren gairebé tots els membres del Consell, va prevaldre el criteri de què les apreciacions de fet sobre les incidències de joc, corresponen en absolut a la determinació de l'àrbitre, i que decretada pel senyor Serrano l'expulsió del senyor Samitier no hi havia lloc a fer cap excepció en l'aplicació de càstig que automàticament havia de imposar-se i que s'havia proposat sempre en altres casos per resolució presa per la Federació amb caràcter general abans de començar el Campionat.

Amb aquest motiu va manifestar-se l'opinió unànime del Consell en apreciar el mal ús que moltes vegades havien fet els àrbitres de les seves facultats i del perill que constituïa aquesta defectuosa manera d'exercir les seves altes funcions en tenir en una de les seves decisions una continuació automàtica en l'absolutisme d'una sanció que no distingeix circumstàncies modificatives de responsabilitat, que rarament han sigut tingudes en compte pels altres àrbitres, contra el que calia esperar d'una mesura que anava encaminada principalment a enrobustir la seva autoritat i a garantitzar la correcció dels jugadors en el camp de joc.

Ha faltat el sentit de ponderació en decidir l'expulsió del camp, per causes de gravetat tan diferents. L'esperit de justícia i d'ordre que va inspirar la mesura, s'ha vist escarnit per la injustícia de castigar inexorablement per iguals faltes que eren essencialment ben diferents, fracassant el bon propòsit amb la mala interpretació i donant lloc a creure arribat el moment d'anullar aquell automatisme buscant altres procediments. El problema de l'ordre en els camps de joc, per ço que fa referència al públic, als àrbitres i als jugadors, també es troba actualment en estudi per part de les autoritats governatives i la forma en què n'ha tingut esment la Federació, fa creure que les disposicions que s'adoptin seran l'expressió d'una mútua cooperació entre tots per tal d'aconseguir la finalitat que a tots igualment interessa que els partits de futbol es desenrotllin amb ordre i amb plena normalitat.

El Consell Regional té el convenciment que aqueixes disposicions tindran la màxima eficàcia, fent innecessària l'aplicació d'una mesura que en la pràctica ha resultat incompleta i a voltes evidentment contrària a l'esperit que la va inspirar.

En el vinent Consell, seran ja conegudes, segurament, les prevencions governatives que han d'enrobustir el principi d'autoritat i garantir l'execució efectiva de les prescripcions reglamentàries i aleshores el Consell decidirà en definitiva sobre aquest aspecte de la qüestió que va quedar per àra en suspens.

Autoritzar els jugadors senyors Samitier, Martínez Surroca i Escatx, del Barcelona, per a jugar els dies de les Noces d'Argent.

Autoritzar els jugadors que estiguin desqualificats per causes idèntiques a les dels precitats jugadors, per a jugar en els partits de les diades de Nadal i Cap d'any, si en aquestes dates no ha expirat el termini de llurs desqualificacions.

I finalment va pendre's també l'acord d'organitzar, per al dia 11 del corrent un partit de seleccions a benefici del Nadal del soldat, a petició de l'autoritat militar.

Recomanem a les entitats i particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'adjuntar segurament els originals amb un segell o una firma.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Conferències i telefonemes de LA VEU DE CATALUNYA)

La campanya del Marroc

TELEGRAMES OFICIALS

A Capitania ens han facilitat còpies dels telegrames següents:

Del dia 2:

«El general en Jefe, enconferencia hoy dice al presidente interino Directorio Militar lo siguiente:

El suceso del día ha sido la detención de Tuileb, caid del Hauz, por fuerzas de la mehalla y harca Ovilo, a quienes ordené practicar en Melallen este servicio, porque su conducta era cada día más dudosa, negándose a detener moros rebeldes que se acogían a Beni Salem y haciendo adquirir a la fuerza armas a su cábila, que era de les desarmadas. Para comprobar las sospechas que tenía intenté hacerle venir a Tetuán a presentarse al nuevo Gran Visir, que también sospechada de su conducta, y lo suponía preparado para momento oportuno facilitar el acceso a la cábila de rebeldes, con los que se entendía. Como se negó a esto, fué llamado a la intervención de Malallen, donde acudió con veinte hombres armados y, cuando vió que iban fuerzas, se apresió a la defensa este pueblo con los suyos, que nos mataron un harqueño e hiriendo a otro, siendo muertos tres de los del Tuileb que quedan a disposición del Gran Visir, el que se encargará de designar nuevo caíd de la cábila. Aunque en realidad hasta ahora no estaba en rebeldía, todas las confidencias y el parecer del interventor era de que se lanzaría bien pronto, lo que hubiera sido grave por la clase de hombre y por la situación de la cábila tan inmediata a Tetuán i la vía férrea a Ceuta.

Conozco del día, como otras novedades, una agresión a la caballería de servicio entre Beliabas y Regaia, con un oficial de Vitoria y alguno de tropa herido, i otra al convoy de camiones del Zoco, sin novedad, de ayer el combate que anuncié en las inmediaciones de Ali Fajal, en que, no obstante las malas condiciones del terreno y del tiempo, se logró castigar al enemigo, portándose bien las fuerzas que tuvieron un muerto y un herido de Vizcaya, y uno y siete de la Mehalla de Tetuán, cuyo jefe mandaba la columna.

El tiempo ha empeorado y en estos momentos el temporal de agua y viento es imponente, habiéndose retrasado cuanto se adelantó en dos días sin llover. El valle del Jemis está intransitable y el paso de barrancos y del río imposible, no obstante lo cual mañana habrá de llevarse víveres a la columna Franco y al puesto de Ali Fajal. Los campos, anegados. La aviación presa por el lodo.

Larache y Melilla, sin novedad.»

Del día 3:

«El General en Jefe dice hoy a presidente interino lo siguiente:

Esta mañana, aprovechando un claro de tiempo, por indicación mía, en la Hípica, el Gran Visir, acompañado del Majzem, incluso Muley Fadik, a todas las tropas indígenas y harcas mandadas por sus caídes, ante los que ha pronunciado un elocuente y bien orientado discurso; ha asistido bastante público y los indígenas han desfilado con grandes gritos de aclamación y júbilo. Ayer visitó en el Hospital las salas de indígenas repartiendo tabaco en mi nombre. En días próximos irá a Martín, Rincón, Laucien y Ben Carrich, a tener actos semejantes con las fuerzas indígenas.

Doy la versión oficial de la detención del Tuileb, que ayer comunicué para evitar fantasías periodísticas. Al llegar a Malallen una patrulla de caballería de la harca Ovilo, al mando del teniente Rodríguez, e ir éste a comunicar una orden al Caíd, fueron agredidos desde el mismo aduar por un contingente, repeliendo la agresión haciendo al enemigo cuatro muertos y seis prisioneros, que resultaron ser Mehamis del Caíd, por lo que este a su vez fué hecho prisionero con su amigo y confidente Ben Ayibo, habiendo sido conducidos a Tetuán los ocho. A los rebeldes se les cojieron doce fusiles, habiendo tenido nuestras fuerzas un muerto y un herido.

De Larache, sin novedad y esperando alguna mejora del tiempo, para terminar la evacuación de posiciones del sector Mexerah, que está preparada y con la línea de repliegue establecida en Beni Gorfet.

Ha mejorado algo la situación en Zoco Carretera interrumpida por temporales; se tiende a su composición.

Ataque al servicio de protección, ayer, entre Regaia y Bel Abas, nos produjo herido menos grave Teniente de Vitoria Mariano Ponsa y un soldado muerto, otro herido de este escuadrón, más dos indígenas heridos.

Como eficaz bloqueo de Tánger los contraria mucho, hacen mayor presión por esta parte por lo cual refuerzo columna de Congora con la harca Rodríguez de Escauxa, que unida a la de Castellón son 500 harqueños. Hasta ahora no tengo más noticias de novedad en los servicios que la herida leve de rebote de bala del Capitán de Ingenieros Alcaide que dirigía operaciones de fortificación y no ha sido preciso hospitalizarlo».

COMUNICAT OFICIAL

Madrid, 4. — A la Presidència han facilitat, aquesta matinada, el següent comunicat del Marroc:

Zona oriental. — Sense novetat.

Zona occidental. — Serveis de protecció pista aeroplans fou agredit en trobar-se prop del Fondak.

Continua temporal interrompent comunicacions.

A la zona de Larraix continuen estacionades columnes de Maserah, a causa del mal temps.

S'ha efectuat el combol a Bu Mahadi i Hulek Amar, sense novetat.

EL TEMPORAL A MELILLA

Melilla, 4 — El torb de Ponent ha causat considerables danys.

Una llanxa que era a Xafarines, se suposa que s'ha perdut en cas que no s'hagi pogut refugiar a la zona argelliana.

A Cala Tramontana, s'ha refugiat el guardacostes «Arcila».

RECONEIXEMENT A LA ZONA ORIENTAL

Melilla, 4. — Una columna composta de voluntaris de Melilla, una bateria lleugera i elements auxiliars, ha fet una marxa de reconeixement per la pista d'Azur, retornant a Dar-Quebdani, sense novetat.

El ràpid d'Irún

DESCARRILAMENT A VENTA DE BAÑOS

Madrid, 4. — En arribar a l'estació de Venta de Baños ha descarrilat el ràpid d'Irún, sense que, per sort, hi hagin hagut desgràcies personals.

El tren ha arribat a Madrid amb dues hores de retràs.

En Ricard Puga a Sant Sebastià

PERDUA DE 26,000 PESSETES

Sant Sebastià, 4. — El conegut actor don Ricard Puga, va denunciar anit passada que li havia desaparegut una cartera contenint 26,000 pessetes.

Al Suprem de Guerra

NOU TINENT FISCAL

Madrid, 4. — Amb el cerimonial acostumat ha jurat aquest matí el càrrec de tinent fiscal del Suprem de Guerra, el coronel auditor de divisió don Rafel de Epila.

VISTA D'UNA CAUSA

Madrid, 4. — Aquest matí s'ha reunit la sala de Justícia del Suprem de Guerra, presidida pel general Bulgas, per a veure i fallar la causa instruïda contra l'industrial Ventura Martín.

El processat, el qual proveia de llet l'Hospital Militar de Carabanchel, la va subministrar alguns dies barrejada amb aigua.

En el Consell de guerra ordinari, el fiscal va demanar set anys de presó per nou delictes d'adulteració, però el Consell va absoldre el processat, apreciant que l'únic delicte que existia era el d'incompliment del contracte.

Avui el fiscal del Suprem ha apreciat el delicte d'adulteració, i sollicità per al processat sis mesos de presó i el defensor demanà que es confirmés el veredicte del Consell ordinari.

La caus ha quedat pendent per a sentència.

La Conferència de l'Oli

DECLARACIONS DEL CAP DE LA DELEGACIO ITALIANA

Madrid, 4. — El president de la Delegació Italiana a la Conferència internacional de l'Oli, sots-secretari d'Agricultura, ha fet algunes manifestacions sobre el problema de l'oli.

Creu que Espanya i Itàlia han de posar-se d'acord per a l'exportació de l'oli.

—Sobretot, l'acord ens convé tenint en compte que l'exportació hispano va en augmente.

Si Espanya no ha exportat més, es deu a la reglamentació interior.

La competència excessiva no condueix a res bo; per ella ens veiem obligats a vendre a noranta dies mes el perill conseqüent.

També és la causa que el mercat d'Amèrica sigui tan poc superior a l'interior que no invita a l'exportació.

Al·ludint l'oli de llavor, digué:

—Som contraris a la importació de l'oli de llavor, encara que la llei ho autoritza.

Un país oliviculitor no ha de consentir que el poble s'habitui al gust i a l'ús de l'oli de llavor, perquè acabaria rebutjant el d'oliva.

Fóra una curiosa conquesta de mercats estrangers la feta a canvi de la pèrdua o afebliment de l'interior; aquells no poden ésser tancats amb una simple modificació aranzelària; aquest es fix, segur.

Si són admesos els olis de llavor, és perquè certes regions com el Veneto i la Itàlia redempta estan habituats a consumir-lo i rebutgen el d'oliva.

No voldríem que fos així.

També consumeixen oli de llavor les classes més inferiors, les ínfimes de la societat, que no poden pagar l'altre i sacrifiquen la qualitat al preu.

Estem en lluita constant per tenir tarifes duaneres adequades per a l'oli de llavor a les nostres fronteres, sense permetre que ens envaeixi.

Els temporals

UN CICLO A PONTEJOS

Zamora, 4. — L'immediat poble de Pontejos, a set quilòmetres d'aquesta capital, ha estat arrasat pel vent.

La notícia es sabé a mig matí al Govern civil, on es disposà la tramesa d'auxilis.

El veïnat de Pontejos s'ha salvat miraculosament, puix sols hi ha ferits i lesionats lleus.

La vista de les destroces causades pel temporal produeix forta impressió.

El fenòmen es registrà a les quatre re la tarda, durant sols dos minuts aproximadament.

Començà amb trons, llamps i pedregada, sentint-se un soroll estrany com el del motor d'aeroplà que s'acostés. Immediatament es veié el poble embbolcallat en una polseguera, essent tirades a terra les escasses persones que es trobaven al carrer i esremogueren totes les teulades, que aparegueren totalment desmantelats, i els menys damnificats tenen nombrosos forats.

Les cases dels carrers més alts foren enderrocades, caient els embans en totes direccions; les que han quedat dretes estan ressentides i es tem que caiguin si segueix plovent.

Els veïns s'han refugiat a les bodegues, algunes de les quals quedaren al descobert.

En les famílies més pobres la misèria és completa.

Els arbres, en quasi llur totalitat, foren arrancats pel ventijol, així com les portes, finestres, etc.

Als camps els danys han estat de molta consideració.

La consternació és general.

El governador ha visitat els damnificats de Pontejos.

PEDREGADA A VALDEPEÑAS

Valdepeñas, 4.—El temporal ha recruelit amb caràcters alarmants, causant danys a les cases i camps i línies de fluid elèctric.

Amb freqüència hi ha interrupcions de corrent quedant la població a les fosques.

La pluja ha estat torrencial i a més a més ha caigut una enorme pedregada al terme de Valdepeñas.

DESGRACIES AL FERROL

Ferrol, 4.—S'ha reproduït el temporal, que ha causat molts danys.

Es tenen notícies d'accidents marítims en els quals s'han de lamentar vícitimes.

Anit passada hagueren de refugiar-se al port alguns vaixells amb avaries.

Prop de la Ria de Visedo topà la llanxa «Rita» amb carregament de sorra, ofegant-se dos tripulants.

ELS MORTS A MEDINA DEL CAMPO

Medina del Campo, 4.—S'han tret dos cadàvers més de les runes d'un enfonsament ocorregut a Carrión de Medina.

El cicló ha fet caure arbres i ha causat danys a les línies telegràfiques.

Notes de Portugal

EL CONSELL DE MINISTRES

Lisboa, 4. — El Consell de Ministres ha adoptat l'acord de suspendre per decret la concessió relativa a l'arrendament de tabacs, fins que informi la Comissió tècnica nomenada a l'efecte.

Igualment, ha suspès la publicació del decret reorganitzant la Comissaria de Tabacs.

El mateix Consell aprovà la creació d'una Caixa de Conversió per al sanejament de la moneda.

La liquidació dels comptes de la Companyia dels ferrocarrils portuguesos, que es troben en retràs des de fa tres anys, farà ingressar a les arques de l'Estat la quantitat de 2,680 contos. — Havas.

L'actuació del Directori

ELS FABRICANTS DE XOCOLATA

Madrid, 4. — El senyor Avellanoso, president de la Federació de fabricants de xocolata, i el senyor Garcia Miranda, vice-president de la Cambra industrial, visitaren el general Nouvilas exposant-li els perjudicis que irrogaria als fabricants de xocolata, una puja de la contribució.

DESPATX I VISITES

Madrid, 4. — Correspongué despatxar avui amb el rei el general Magaz, comte de Valellano, amb els tinents d'alcalde i regidors femenins.

A continuació visitaren don Alfons, entre altres persones de menor relleu, l'alcalde de Vigo amb una comissió de regidors, l'acadèmic de la Espanyola don Manuel de Sandoval i el mestre compositor don Artur Saco del Valle.

Aquest matí despatxaren amb el contraalmirall Magaz a la Presidència els sots-secretaris d'Estat i Governació.

El governador de Saragossa visità el president interí del Directori.

DECRETS SIGNATS

Madrid, 4. — El Rei ha signat els següents decrets:

De Guerra. — Proposant per a la «jefatura» de la Fiscalia de la primera regió l'auditor de divisió don Esteve Fernàndez Hidalgo.

Idem la confirmació de la concessió de la medalla militar al coronel d'infanteria don Julià Serrano Orive, mort davant l'enemic essent general de brigada.

Idem per a la concessió de l'empleu superior immediat per mèrits de campanya al comandant d'Estat Major don Josep Asencio Terrado.

Idem la concessió de la medalla de sofriments per la pàtria, pensionada, a deu oficials ferits per l'enemic en operacions de campanya o en accidents d'aviació.

AFERS DE LLEYDA

Madrid, 4. — Torna a Lleyda don Josep Valla el qual ha celebrat diverses conferències amb el sots-secretari del Treall i el Directori gestionant assumptes d'interès per aquella capital.

EX-DIPUTAT CONDEMNAT

Madrid, 4. — La Sala segona del Tribunal Suprem ha dictat sentència en la primera causa de les que se segueixen contra ex-representants a Corts, en la qual apareix processat don Lluís Abril Lozano, per atemptat als agents de seguretat en una Comissaria de Granada el dia 30 de maig de 1922.

La sentència, d'acord amb la petició fiscal, que aprecià l'atenuant d'obcecació, condemna l'esmentat ex-diputat a Corts a la pena de dos anys, quatre mesos i 21 dies de presó correccional.

L'ACTOR FUENTES MULTAT

Madrid, 4. — Diuen d'Oviedo que l'actor Francesc Fuentes, que durant el fi de festa ameniïza els entreactes organitzant concursos d'acudits i «colmos», en els quals intervé el públic, ha estat multat amb 25 pessetes pel governador civil.

En una de les seccions el senyor Fuentes digué un acudit sobre els guàrdies de seguretat, que fou molt celebrat.

Un tinent de seguretat, interpretant l'acudit com a una ofensa al cos, presentà la denúncia davant del governador civil el qual imposà al senyor Fuentes una multa de 25 pessetes.

DECLARACIONS DEL MARQUES DE MAGAZ

Madrid, 4. — A tres quarts de cinc arribà a la Presidència el marquès de Magaz i digué que no hi havia res interessant.

«Le temps — afegí — segueix ocupant-se de nosaltres i diu que tenim molta policia a París, afegint molles inexactituds.

—Que no el preocuparan a vostè —digué un periodista.

—Naturalment que no em preocupen — contestà.

EL GENERAL AGUILERA

Madrid, 4. — El general Aguilera ha maxat a Ciudad-Real.

DISPOSICIONS DE GUERRA

Madrid, 4. — El Diari Oficial anuncia avui la designació per al càrrec de delegat governatiu de Vigo, al tinent coronel d'infanteria don Enric Rodríguez Tajuela.

Es concedeix la llibertat condicional als presos de la presó central de Figueres Joan Font Oliveras, Vicens Martí Jimeno i Seuza Malta Avellan.

Es destina a Tetuan el capità d'infanteria don Josep Bermejo.

A Ceuta el capità don Alexandre Utrillo Barben, disponible de la sisena regió i delegat governatiu de Aoz (Navarra).

Tinent don Albert Gonzàlez Fernàndez Muñoz, del quadre eventual Alfères don Jacob Moreno Larrea del regiment de caçadors de Taxdir 29.

A Melilla el tinent don Joan Galan Armaro del regiment de Borbó número 17.

Don Pere Manjon Palacios del de Sant Marcial, 44.

Alfères don Julià Labona de la Lealtat, 30.

LES CONVERSES DE PARIS

Madrid, 4. — «La Epoca», ocupantse, en un article de política internacional, fa ressaltar la importància de la conversa que demà, divendres, mantindran a París, Herriot i Chemberlain; i, al final del seu article, diu l'òrgan dels conservadors:

«De la bona intelligència en la cordialitat de relacions entre els dos països, França i Anglaterra, nosaltres hem d'alegrar-nos. Però s'ha dit, en les referències telegràfiques, que un dels temes d'aquesta conversa fóra el Marroc espanyol.

El Marroc espanyol, no és un tema sobre el qual pugui parlar-se a espatlles d'Espanya. Els assumptes del Marroc o s'entronquen amb la Conferència d'Algeciras o amb el Tractat de 1904, i e ncap cas no poden ni han d'ésser objecte de converses a espatlles d'Espanya.»

VISITES AL PRESIDENT

Madrid, 4. — El marquès de Magaz rebé en el seu despatx el president de la Diputació de Madrid, al duc d'Alba, i al president del Consell d'Economia, senyor Castedo.

Una comissió de minaires de Cartagena, Bilbao i Astúries visità el contra-almirall Magaz per a demanar-li que el Directori convoqui una conferència minaire semblant a la convocada per a tractar de la qüestió de l'oli, en la qual pugui resoldre's l'actual crisi per la qual atravessa la indústria del carbó nacional.

També el visità una comissió de Belles Arts, presidida pel sots-secretari d'Instrucció pública, senyor Garcia Leanis, per a parlar-li d'assumptes de règim interior del Circol.

Notes de Madrid

EL PROBLEMA DE LA BENEFICENCIA

Madrid, 4. — La llista de noves subscripcions a l'Associació Matritense de Caritat suma 1245'50 pessetes mensuals.

La recaptació de segells de l'arbitri creat per a viatgers ha importat, en el mes de novembre que acaba de finir, pessetes 25.211'50.

Com que la totalitat del recaptat no és suficient per atendre a una mínima part del problema de mendicitat, s'arbitrarà un altre mitjà per obtenir recursos amb tal objecte.

LA QUESTIO DE L'AIGUA

Madrid, 4. — L'alcalde ha presentat a la comissió permanent de l'Ajuntament la següent proposta relativa al problema de l'aigua a Madrid.

En primer lloc, pel que respecta a les aigües dels viatges antics procedents de filtracions i anomenades en més o menys llunyà espai de temps a desaparèixer pel desenrotllament de la població, complint per part de l'Ajuntament les obligacions sanitàries que l'Estatut imposa en l'article 291 apartat A.

Quant a les aigües del canal d'Isabel II municipalització del servei mitjançant la cessió gratuïta de l'estat a l'Ajuntament de tot quant representa el seu estat actual, i en el seu defecte, si no s'arribés a aquesta solució que sembla ésser la més equitativa i tutelar per les raons anteriorment exposades, aplicant el procediment que assenyala l'apartat B de l'article 172 de l'Estatut Municipal.

Quant a la Hidràulica de Santillana, com que de moment amb l'aigua del Canal d'Isabel II efectuades les obres que es precisen per l'Ajuntament, no s'haurà de necessitar augment de caudal, exercici de severa fiscalització sanitària en la mateixa forma que amb qualsevol altre proveïment públic o privat imposa obligació municipal el ja esmentat apartat A de l'article 201, mitjançant tot el que precisi i quan en el seu dia les necessitats de la població ho demanin, el poder ésser acordada la municipalització d'acord amb els tràmits que l'article 171 de l'Estatut Municipal assenyala per aquestes matèries.

CONFERENCIA

Madrid, 4. — Dissabte dissertarà don Valentí Gutiérrez Solana sobre el tema «Pessimisme Hispano americà».

Aquesta conferència correspon a les organitzades per la Reial Societat Econòmica Matitense.

EL DECRET SOBRE ELS LLOGUERS

Madrid, 4. — Els regidors don Marian Gonzàlez, don Gonçal de la Torre i don Domènec Ramírez han presentat un proposició a l'Ajuntament sollicitant que l'alcalde faci gestions sobre el poder públic, perquè en tractar-se de la pròrroga del decret sobre els lloguers s'estableixi que tot comerciant té el dret de traspassar el seu establiment, ço que hauran de respectar els propietaris de la finca en que el comerç es trob . i

Diuen en la proposició que si ho aconsegueix mai com ara haurà treballat tant l'alcalde pels interessos del veïnat.

CONFERENCIA SOBRE LA SOCIETAT DE NACIONS

Madrid, 4. — El catedràtic i ex-diputat demòcrata don Tomàs Elorrieta, pronuncià aquesta nit a l'Acadèmia de Jurisprudència, una conferència sobre el tema «La Societat de Nacions i la història de les idees jurídiques d'Espanya i les Repúbliques hispano-americanes».

Aquesta conferència és la segona de la sèrie organitzada per l'Associació Espanyola per a la Societat de Nacions.

Ha presidit el comte de Romanones, amb assistència, entre altres, dels senyors Pérez Caballero, Argente i Marfil.

Ha començat el senyor Elorrieta la seva dissertació explicant la raó d'ésser de la Societat de Nacions, la qual tendeix, en el seu esperit, a evitar noves contendes, reproduint el lema de fra Lluís de León quan observava l'estabilitat de les estrelles al cel.

Aquest motiu de la pau i de la justícia, com totes les grans causes, es trava amb notoris obstacles, que en aquest cas, són els exceptics, els pessimistes i els elements poderosos entossudits en la guerra.

Analitza lleugerament l'abast de la Societat de Nacions i la forma que el nostre país ha contribuït a la tasca de l'esmentada entitat.

Parla després el conferenciant, dels ideals de la Humanitat, remuntant-se a l'Edat Mitjana, al triomf de la civilització cristiana sobre la mahometana, i, a l'efecte, al·ludeix els Reis Catòlics, la seva política, Séneca i el descobriment d'Amèrica.

Espanya fou la que abolí l'esclavitud dels indis; Espanya va seguir treballant per la humanitat, i donà la contra-reforma: un ideal le moralitat de caràcter universal.

Espanya implanta en la seva Universitat les bases dels drets universals dels grans i petits països, sota una sola comunitat.

Totes les instruccions de la reina Isabel la Catòlica tendeixen a evitar que es consideri els indis com a esclaus, aconsellant, en canvi, que siguin acceptats com a essers lliures. Això consta també en el seu testament.

Es clar que això topà amb algunes hostilitats, principalment d'alguns filòsops i colonistes; però Bartomeu de les Casas treballà, i després de no pocs anys, l'esclavitut quedà abolida i reconeguda la llibertat dels indis.

El segle XVI ens leixa cof a llegat, la igualtat dels homes.

En el segle XVII sorgeix el problema dels negres i Espanya, si bé no amb el vigor del segle anterior, treballa també per la llibertat dels individus d'aquesta raça.

Aquestes llagunes del segle XVII, com les del segle XVIII, en aquest aspecte de l'eesclavitut dels negrese, queden compensades amb els grans ideals exterioritzats a les Corts de Càdiz.

No és va poder aconseguir res, si bé per això es treballa amb coratge i entusiasme; però la glòria estava reservada als espanyols d'Amèrica.

En el primer moment de l'emancipació, Bolívar i tots els qui intervingueren en el moviment, aboliren l'esclavitud.

La primera Constitució de l'Argentina, considerava com un crim tot contracte humà, i Mèxic també, en una de les seves primeres Constitucions, aplicava ressorts per a evitar l'entrada de negres esclaus.

Correspon, per tant, a Espanya l'honor d'haver portat a cap els primers treballs a favor dels principis d'humanitat.

Cita diversos savis espanyols, entre ells el P. Suàrez i el P. Victorio, els quals exposaren, com fra Lluís de León, tendències ben clares i terminants en defensa de la implantació de la comunitat internacional.

Aquests barons espanyols i altres, s'avançaren, per tant, al protocol de Ginebra.

Quintana, en els seus versos, proclama la llibertat de les nacions.

La independència de les Repúbliques americanes, és un principi semblant, i es reflecteix si recordem algunes frases de Bolívar. Aquestes Repúbliquees, que no tenien precisament l'esperit de Bolívar, condemnaren sempre l'imperialisme. Prova d'això fou aquella protesta de l'Argentina quan el bombardeig de Venezuela.

Raça com l'espanyola, que va poder portar a cap una tan gran obra, podrà sofrir un paréntesi, però acabarà per seguir el camí de les glòries passades.

Ha acabat el senyor Elorrieta el seu discurs cantant un himne a la grandesa espiritual d'Espanya i de les nacions ibero-americanes.

ACCIDENT D'AVIACIO

Madrid, 4. — A l'aeròdrom de Jetafe ha esdevingut un accident d'aviació. Per a fer un vol de pràctiques s'elevà en un aparell Havilan el tinent senyor Monjuan, en aterrar al comp, ho féu amb alguna velocitat i l'aparell seguí rodant amb raplidesa per terra sense aconseguir aturar-lo l'aviador. Això féu que anés a topar amb un automòbil en el qual anaven tres soldats del servei d'aviació.

Els soldats sortiren llançats, acudintse ràpidament en llur auxili i curantlos al botiquí de l'Aeròdrom essent traslladats després a l'Hospital Militar.

Els ferits són Antoni Termino, Joan Viladecans i Alfons Arés.

L'aeroplà i l'auto quedaren destrocats.

L'aviador resultà il·lès.

EL TEMPS

Madrid, 4. — Nota de l'Observatori:

La temperatura màxima d'ahir, fou de 21 graus a Almeria, i la mínima d'avui ha estat de 0 graus a Cuenca. A Madrid, la màxima d'ahir fou de 10'6, i la mínima d'avui ha estat de 2'5.

LA BORSA

Madrid, 4. — Els cabals públics segueixen fluixos, no obstant haver recuperat la partida d'Interior 10 cèntims en quedar a 69'60.

S'observa més activitat que en sessions anteriors en el grup bancari, i de les industrials es destaquen preferentment els ferrocarrils, per als quals hi ha molt negoci, pujant els Alacants 4 pessetes i els Nords 7'50.

Els francs baixen 10 cèntims i queden a 39'80; les lliures passen de 33'89 a 33'76, i els dòlars es cotitzen, en ordre cablegràfica, a 7'24.

EL CONFLICTE D'ASTURIES

Oviedo, 4. — Anit passada es reuní el ple de la Cambra minera d'Astúries per a tractar del conflicte sargit en aquesta indústria nacional.

S'acordà secundar la iniciativa dels municipis asturians i es nomenà una comissió perquè, d'acord amb aquests organismes, organitzi una assemblea a la qual assisteixin les autoritats i els interessats en la prosperitat d'aquesta indústria en la regió.

La partida de Vera

TRES PENES DE MORT I UNA ABSOLUCIO

Madrid, 4.—Al ministeri de la Guerra facilitaren aquest matí el text de la sentència dictada pel Consell Suprem de Guerra i Marina, amb ocasió de la causa dels successos de Vera, en els següents termes:

Es condemna pel delicte d'insult a la força armada, comprès en el paràgraf segons de l'article 253 del Codi de Justícia Militar, els processats Pau Martín Sànchez, Enric Gil Galar i Joaquim Santillan Rodríguez a la pena de mort i 5.000 pessetes d'indemnització a cada una de les famílies dels morts, i sollicita absolució, per manca de proves, a Josep Antoni Vàzquez, el qual queda, no obstant, subjecte com actor de la causa que per rebel·lió militar s'està tramitant a Pamplona.

Ahir nit sortí cap a Burgos un oficial de la guàrdia civil, essent portador de la sentència per a remetre-la al capità general.

PRECAUCIONS A LA FRONTERA

Madrid, 4.—Notícies del Nord diuen que s'han adoptat precaucions als llocs fronterers dels Pireneus per a evitar successos com els de Vera.

CONSELL ARRESTAT

A la Presidència han autoritzat per a fer pública la notícia de l'arrestament d'un mes imposat al jutge instructor i de dos mesos als capitans que formaren el Consell de Guerra que intervingué en els successos de Vera, a Pamplona.

EN LLIBERTAT

Bilbao, 4. — Ha estat posat en llibertat don Oscar Pérez Solís.

EL TEXT DE LA SENTENCIA DEL SUPREM

Madrid, 3. — A la Presidència han facilitat la sentència recaiguda en la causa instrida contra Pau Martín Sànchez, Enric Gil Balar, Julià Santillan Rodríguez i Josep Antoni Vàzquez Bouza pels successos esdevinguts a era de Bidasoa, en els quals resultaren morts una parella de la guàrdia civil i ferit un carrabiner.

Diu així:

«Sala de Justícia, 1 de desembre de 1924.

Senyors: President, Orozco; Picasso, Gómez Barbé, Valcàrcel, Tràpaga, Alcocer, Gonzàlez Maroto.

Resultant que la nit del 6 de novembre últim travessaren la frontera franco-espanyola alguns grups de paisans, formant un total d'uns 70, procedents de Sant Joan de Luz, on s'havien reunit, manats i dirigits per alguns d'ells, armats de pistoles automàtiques i amb abundància de municions, esset propòsit iniciar un moviment revolucionari, la finalitat del qual no és objecte d'aquesta causa.

Resultant que en travessar la partida insurrecta, ja reunida, la vila de Vera del Bidasoa, pròximament a la una de la matinada del dia 7, fou vista per l'agutzil Enric Berasaín, el qual alarmat avisà la guàrdia civil del lloc sortint en persecució dels sospitosos una parella composta del caporal Julí de la Fuente i guàrdia Aurelià Ortiz, que els aconseguí a la carratera a un quilòmetre de la vila donant-los la veu d'«alto» la qual fou contestada amb una descàrrega, caient mort el caporal i defensant-se heroicament el guàrdia fins perdre la vida, havent fet ús del fusell i del ganivet Mauser, i resultant tres dels agressors ferits de bala, un dels quals morí.

Resultant que un cop caigut a terra l'infortunat guàrdia, s'ensanyaren amb ell els agressors, presentant el seu cadàver 15 ferides d'arma de foc i dos d'arma blanca, llençant-lo després al riu immediat.

Resultant que das d'aquell moment els que formaven la partida, solament pensaren en fugir, dispersantse en diferents direccions, passant alguns la frontera, ferint a un carrabiner que tractà d'impedir-ho i essent detinguts alguns d'ells en la muntanya per les forces de la guàrdia civil, carrabiners i sometent que sortiren en persecució, resultant mort un dels revolucionaris que féu resistència disparant la seva pistola contra els saus perseguidors.

Resultant que foren sotmesos a judici sumaríssim els quatre processats, la responsabilitat dels quals, respecte a l'agressió a la guàrdia civil, era més avident, sense perjudici d'exigir-se després, en el procediment ordinari que s'instrueix, totes les responsabilitats que del mateix es desprenen contra els restant processats.

Resultant que apareix comprovat que Pau Martín Sànchez formava part del grup que agredí la parella de la guàrdia civil, segons ell mateix confessa (foli 11) i també que presencià el tiroteig entre la parella i els sediciosos, essent ferit a la cuixa dreta per un projectil i fugint cap a la muntanya quan fou detingut poques hores després.

Resultant que els processats que formaven part del grup, Anastasi Guillarte (foli 33), Cassià Alonso (foli 91) i Manuel del Río (foli 92), el reconeixen, el primer, com un dels que més es distingueren en la lluita contra la parella, i els dos últims, per haver-lo vist caure ferit en la baralla.

Resultant que el processat Enric Gil Galar era dels que formaven el grup que agredí la parella, i segons la seva pròpia manifestació presencià el tiroteig (folis 36 i 89 revers), apareixent ferit de bala a la regió temporal dreta.

Resultant que el procesat Anasiasi Guillarte (foli 83) se'l reconegué personalment com un dels que disparaven contra la parella.

Resultant que Julià Santillan Rodríguez formava part del grup sediciós, havent amb ell travessat la frontera i reconeix que es trobava present en el moment de la topada amb els guàrdies, si bé afegeix que fugí, temerós de les conseqüències que pressumia per haver pertangut a l'Institut.

Resultant que detingut a la tarda següentZ a la muntanya, se la trobaren dues pistoles, dos carregadors complets i un altre al qual faltaven quatres bales i fou reconegut pel processat Julià Fernàndez Robert (foli 81) com un dels cabdills que amenaçà durant la marxa els qque tractaven de retrocedir.

Resultant que instruïda causa en la sisena Regió, fou vista en consejo sumaríssim, a Pamplona, el dia 14 de novembre proppassat, el quel absolgué, per falta de prova suficient per a condemnar com autors del delicte que es persegueix, els quatre processats, amb la vots particulars en contra del president i del vocal ponent.

ReResultant que elevada la causa a l'autoritat judicial de la sisena regió, aquesta acordà, de conformitat amb el seu auditor, dissentir de la sentència per creure que mancava d'injustícia notòria.

Vist l'informe del senyor fiscal togat, essent ponent l'Excm. senyor Conseller togat don Adolf Tràpaga i Aguado.

Considerant que la confessió de Pau Martín Sànchez i Enric Gil Galar d'haver-se trobat entre els que agrediren a la parella de la guàrdia civil i la circumstància de trobar-se ferits de bala ambdós, constituïxen indicis vehementíssims d ela seva participació en la comissió del delicte.

Considerant que contribuïren a enrobustir aquesta creença les declaracions dels altres processats, que afirmen que Pau Martín Sànchez i Enrig Gil Galar caiguere nferits en la topada després d'haver-hi pres part activa.

Considerant que les circumstàncies d'aparèixer Julià Santillan com un dels aps a cabdills del grup, esser detingut a la muntanya per on vagava fugint de la persecució de la força pública i trobar-se-li dues pistoles i un carregador al qual faltaven alguns cartutxos, constituïxen indicis vehementíssims que prengué part en l'agressió, sense que donada la seva edat, de 41 anys, i la seva experiència adquirida a l'Institut de la Guàrdia civil, al qual pertenesqué, pugui creure's que ignorava les responsabilitats que li ocasionava la seva intervenció en delicte de tal gravetat com el comès.

Considerant que en res pot desvirtuar la prova que es desprèn de les declaracions d'indicis esmentats la versió del tot inverosimil, donada pels processats, respect d la runio dels grups insurrects i que havia pressenciat la llullita amb la parella com a simple espectador.

Considerant que existeixen elements de prova suficients per a portar a l'ànim la convicció absoluta que Pau Martín Sànchez, Enric Gil Galar i Joaquim Santillan Rodríguez prengueren part en l'agressió que fou víctima la parella formada pel caporal Julí la Fuente i el guàrdia Aurelià Ortiz, els quals sucumbiren heroicament en compliment del seu deure, i que per conseqüent són autors per intervenció directa del delicte d'insult a força armada, causant mort, comprès en l'article 253 número 2 en relació amb setè número 4 del Codi de Justícia militar amb les circumstàncies agravants de gran transcendència del fet i perversitat que revela.

Considerant que no apareixen mèrits suficients per a creure que el processat Josep Antoni Vàzquez Bouza participés com autor en el delicte que es persegueix en aquest cas, puix si bé existeixen indicis greus que l'acusen com són el anar amb el grup, trobar-se present durant el tiroteig i ésser detingut als pocs moments i en lloc pròxim al dels fets, no ha declarat cap testimoni que el veiés prendre part en l'agressió, ni figurava entre els caps de l'aixecament no apareixen altres indicis de la culpabilitat com ho seria el trobarse ferit o haver-se-li trobat armes

Considerant que limitada aquesta causa a l'esbrinament i càstig del delicte d'insult a la força armada no ha de fer-se altre pronunciament quant als delictes de rebel·lió ni contra la forma de Govern en què apareixen incursos els quatre processats, tota vegada que s'instrueix un altre procediment contra aquests delictes, i de tots els altres que hagin comès els sediciosos, puix seria aventurat fixar el grau de responsabilitat que aconseguis a cada un d'ells, i constant en aquest judici sumaríssim els nombroses i importants dades que per a això han d'haver-se reunit en l'esmentat procediment,

Es revoca la sentència del Consell de Guerra celebrat a Pamplona i en sa virtut es condemna als processats Pau Martín Sànchez, Enric Gil Galar i Julià Santillàn Rodríguez a la pena de mort amb l'accessòria d'inhabilitació absoluta perpètua, cas d'indult, i a satisfer le quantitat de cinc mil pessetes a cada una de les famílies del caporal i guàrdia Juli de la Fuente i Aurelià Ortiz en concepte de responsabilitat civil ablent per falta de prova suficient el processat Joan Antoni Vàzquez Bouza que quedarà a disposició del jutge militar que instrueix la causa per procediment ordinari al qual es remetrà testimoni d'aquesta sentència i dels particulars oportuns que poden figurar en aquesta causa respecte del delicte que en aquella es persegueix, tot conform als articles 255 número 7 en relació amb l'article setè número 4 paràgraf segon, 173, 219 i 637 del Codi de Justícia militar i altres de general aplicació d'aquest Codi i del Penal comú.

Sabadell d'ultratomba

MOLTES de vegades m'he imaginat Adam com un humorista. Deixo de banda l'argument que la primera impressió que produeix la humanitat és eminentment humorística: no em vull ficar en el reialme de la filosofia. No ens moguem de la història. El fet és que els contes, tots els contes que sabem, reculen en llur data a mesura que anem llegint els escrits cuneïformes i àdhuc interpretant les valors gràfiques dels dibuixos a les cavernes. Hom no pot creure en la contemporaneïtat de cap faula enginyosa, baldament persones dignes de crèdit l'hagin *vista* en acció. Els acudits no s'acuden, ja: no fan sinó repetir-se. Les escenes còmiques i ben enquadrades, baldament em passin a mi mateix, no són sinó exhumacions o reestrenes. La imaginació de l'atzar té els seus límits; i el món, en el domini del somriure, és, com en cap altre domini, un etern recomençament.

Els folkloristes estudiaran, si els plau, la genealogia del conte que jo em decideixo a referir. Jo confesso que no puc dir-ne sinó que jo el dec a un senyor de Terrassa, que fou excellent company meu en un viatge. En un viatge, no hi rebutjo pas fatalment el parloteig amb un inconegut agradós. No soc com aquell lord anglès qui, quan el seu company de vagó es disposava a iniciar-hi la conversa, li gelava el somriure insinuant, traient d'un estoig *ad-hoc* uns terribles coltells noruecs, i esmolant-los en la nansa que hom troba fixada al costat del seu seient per a penjar-hi el braç. Tampoc no soc dels qui, si no parlen, es migren. La meva conducta és decent. Enraono quan em sembla que escau; tot i preferint, cada vegada més, d'escoltar les converses dels altres.

A ningú no estranyarà que, per bé que el meu companyó terrassenc fos una bella persona, incorregués en la tara tradicional de parlar amb una certa ironia de Sabadell. Aquest costum és, desgraciadament, típic: i hom capeix fins a cert punt que de vegades Sabadell esclata en petites venjances com la publicació dels famosos versos en castellà al Tren de Terrassa, on el nom d'aquesta darrera ciutat consonava no menys que amb el vers

Esto ya de raya pasa...

I encara — sempre hi ha un innocent que paga la pisa trencada — l'excedent de la petita irritació de Sabadell s'escampa, imprevistament, damunt la càndida Sardanyola. Així arriba, com qui diu, a les portes de Barcelona una guerreta epigramàtica que no deixa de capficar, a estones, els veritables patriotes.

Després, doncs, que el senyor de Terrassa va haver-se esplaiat en aquelles burxadetes tradicionals, va acabar contant-me el que jo, per pur interès científic, reproduiré, sempre amb la meva convicció que la història en qüestió deu ésser caldea o egipciana i que convindria de seguir-ne el solc a través dels segles.

Hi havia un illustre i ric sabadellenc que era un gran enamorat de la seva ciutat. Coneixia Londres, París, Nova York. Havia trobat magnificències, belles perspectives, sublimitats monumentals, espectacles fantàstics, dolls pintorescos de gent, deliciosos enceses de llums a Europa i Amèrica, però tot allò li semblava el resultat d'esforços gegantins per a suplir la mancança d'un veritable encís ingènit. Sabadell, de cop i volta, el tenia. Una xemeneia, amb el seu alè coratjós que barra el cel diagonalment, és una cosa més pròxima al cor humà que un obelisc. La Rambla, el bosc de Can Feu, les cases plenes de cordialitat i els cafès curulls de facècies, veu's aquí quelcom de gentilment i amablement acoblat per a fer feliç un sabadellenc. Al fons del cor, el nostre ric i illustre sabadellenc era impossible que es donés. Ell sabia que tots els fútils adversaris de Sabadell no coneixen Sabadell.

I un dia, el fat comú dels homes va voler que morís el protagonista de la nostra història. Es va adormir per la darrera volta, i de primer no va tenir sinó la impressió d'una gran espessedat de tenebres. Poc a poc va adonar-se del fenomen de la seva levitació. Però ni això era encara diferent dels somnis. Hom, tot sovint, en els somnis, no toca de peus a terra, o fins i tot vola per procediments absolutament senzills i racionals *que hom es formula* amb sorprenent lucidtat, per a no recordar-se, quan es desperta, sinó del fet, i no pas del raonament. Alguna cosa, però, — una singular temperatura mai no experimentada a la terra, un instint d'orientació com el dels ocells migratoris, — li deia que era en una altra vida. De mica en mica va començar d'haver-hi algun trau de vaga claror cendrosa en la fosca que el voltava, i així gradualment anà passant d'una mena de nit a una mena de boira que una aura lleugera movia. Al ric i illustre sabadellenc, en aquelles misterioses contrades, se li eixamplà el cor en adonar-se que aquella boira feia *una certa olor de fum*. Després l'aura es féu més viva i acabà desparant de mica en mica els àmbits d'aquelles glasses grises. I el traspassat començà de reconèixer siluetes i colors... Una mena de Sabadell estranyament immaterial s'estenia al davant seu. De tant en tant passaven ombres transparents i *encara humanes* davant sos ulls.

— Ah! — va dir-se ell amb els ulls guspirejants, — prou n'estava enamorat, jo, de Sabadell, però poc podia imaginar que el cel mateix seria calcat damunt la fesomia inoblidable del meu lloc nadiu.

Però, en haver dit això, un impuls inexplicable va obligar-lo a girar-se. Una ombra llargaruda era a prop seu, sotjant-lo severament, i amb un braç interminable allargat envers el panorama, un pensament desdibuixat.

—Això — va dir-li — no és pas el cel.

JOSEP CARNER

Una bona raó

per Emili Ferrer

— Noi, quin vinet més bo que gasteu en aquest poble.
— Són les aigües.

La crisi de la nostra economia

Les botigues del carrer de "Fernando"

Com sent la crisi el comerç al detall. — La història del carrer de «Fernando». — El punt de reunió de l'elegància barcelonina. — Les botigues d'aleshores i les d'ara. — El comerç s'escampa per la ciutat. — El carrer de «Fernando» d'avui. — Importància i classificació dels seus establiments. — De sis a set de la tarda. — Les botigues desertes. — Els que més senten la crisi. — Un barretaire ens diu coses encertades i interessants. — Baixa d'un 20 per cent en la venda d'un mes. — Les factures costen de cobrar. — La crisi a les farmàcies i a les llibreteries. — Els dos llocs de venda de bitllets de la rifa. — Les botigues de caixes fortes per a guardar cabals. — El «cap-i-cua» del carrer de «Fernando».

Per tal que el llegidor es faci ben bé càrrec de com interessa i pesa en aquesta informació sobre la crisi econòmica, la impressió que ens donen les botigues del carrer de Fernando, farem abans la ràpida història de l'esmentat carrer.

EL CARRER DE FERNANDO DE FA 50 ANYS

El d'Escudellers, fou el carrer comercial i famós de la Barcelona dels darrers temps de les muralles.

En obrir-se el carrer de Fernando VII, durant el regnat d'aquest monarca—d'aquí li ve el nom—aprofitant part d'alguns carrers antics i a través d'alguns altres, des de la Rambla fins al d'Avinyó, i anys més tard fins a la plaça de Sant Jaume, el de Fernando li anà prenant al d'Escudellers el comerç i l'anomenada, fins assolir el prestigi i l'aspecte modern dels quals tothom parlava a les darreries del segle passat i al començament de l'actual.

Ja en els anys del 1860 al 1870, era el carrer de Fernando un dels millors i més concorreguts de Barcelona. Per sa situació cèntrica, bon aspecte dels edificis i les moltes i luxoses botigues que de temps en temps anaven obrint-se, es féu el punt de reunió de l'elegància barcelonina d'aleshores. Durant els dies de la tardor i de l'hivern, als vespres, quan la temperatura era ja massa freda per a passejar per les Rambles, i especialment les nits de Carnestoltes, el carrer de Fernando es convertia en veritable saló, pel qual es passejaven senyores i joves elegants i famílies distingides. Tan nombrosa era la gentada que envaïa el carrer determinades nits, que s'arribava a dificultar el trànsit dels carruatges i de les persones atrafegades. Les noltes i ben installades botigues de sedes i robes, de joies, dolços, estampes, quincalla, rellotgeries sastreries, xocolateries, que presentaven luxosament les mostres de llurs respectius articles, donaven més relieu al carrer i atreien la gent.

Aquest costum d'anar al vespre a voltar pel carrer de Fernando encara existia en tota sa plenitud, fa quinze o vint anys, quan ja de temps les Rambles i altres carrers havien conquerit una molt important categoria comercial.

Entre els detalls curiosos i antics de la història d'aquest carrer, figura el canvi de nom repetides vegades. Durant l'època primera en què el partit progressista va governar, se li posà el nom de Major del Duc de la Victòria; després dels esdeveniments de 1843, tornà a recobrar el nom de Fernando VII; prengué en 1854 el nom de Duc de la Victòria; i, finalment, tornà a la seva primitiva denominació en 1856, nom que ha conservat fins avui dia.

EL COMERÇ S'ESTEN PER TOTA LA CIUTAT

Ja fa anys que el comerç al detall sortí del carrer de Fernando i els seus voltants per anar a conquerir tota la ciutat, fins a les barriades extremes.

El comerç, que va néixer als carrers d'Escudellers, Fernando i Boqueria, avui s'enfila i s'estén pels carrers de banda i banda de les Rambles, fins arribar a la plaça de Catalunya i Corts Catalanes, d'on neixen aquestes espaioses branques que són el carrer de Pelayo i la Ronda de Sant Antoni, el carrer d'En Fontanella i el Portal de l'Angel, les Rondes de la Universitat i la Granvia, dreta i esquerra del carrer de Casp. I el comerç segueix conquerint posicions cap als eixamples de la Barcelona nova, dominant en l'ampla faixa dels carrers d'Aribau al Bruch, fins a la Diagonal, per seguir carrera amunt, pel carrer Major de Gràcia, i Déu sap fins on, temps a venir.

EL CARRER DE FERNANDO EN L'ACTUALITAT

El carrer de Fernando d'avui ja no és el millor carrer comercial de Barcelona, com en altres temps, però conserva tot el seu vell prestigi i es renova constantment, posant les seves luxoses botigues al nivell dels moderns establiments que s'obren cada dia a les amples vies de la ciutat nova.

Cercant els efectes de l'actual crisi econòmica en el nostre comerç al detall, hem anat al carrer de Fernando durant alguns dies a visitar botigues i a donar tombs, de sis a set de la tarda, hora aquesta la de més animació de l'esmentat carrer, com abans ho havia estat de set a vuit del vespre.

Per tal de poder exposar més clarament i en llurs diferents modalitats els efectes de la crisi, anem a agrupar les botigues del carrer de Fernando de la següent manera:

Barreteries i sabateries. Botigues de robes, — d'aquestes ja en queden poques — camiseries, gèneres de punt i modes per senyora.

Joieries, orfebreries, articles d'art, de novetat i de bisuteria, incloent-hi les modernes armeries amb llur extensa varietat d'articles i les botigues d'objectes fotogràfics.

Botigues de flors artificials i perfumeries

Botigues d'articles de menjar, com l'antiga casa Massana, i de xocolata i bombons, com la casa Juncosa i alguna més.

Hi ha també altres classes de botigues que després detallarem.

El carrer de Fernando té 313 metres de llargada, i és, potser, a aquest bonic «cap-i-cua» que es deu el seu llarguíssim període d'esplendor.

ELS EFECTES DE LA CRISI

Abans de fer aquesta informació del carrer de Fernando, ens havien dit: «Els botiguers estan desesperats, no venen ni una pesseta».

Un dia i altre hem voltat pel carrer de Fernando a l'hora esmentada, i, efectivament, hem vist les botigues deserties de compradors i els dependents inocupats, tret del darrer dissabte, final de mes, que veiérem un xic d'animació.

Els luxosos establiments, profusament illuminats, amb l'espectacle enlluernador i temptador dels ben presentats mostruaris dels diversos articles, sense compradors, sense el moviment d'altres èpoques, feien veritablement llàstima. La crisi econòmica present, que a tants sectors de la vida de Catalunya afecta, no podia menys de deixar sentir la seva influència a aquesta part del comerç al detall de Barcelona.

De la impressió directa que n'hem tret i de les converses sostingudes amb diferents comerciants de l'esmentat carrer, podem afirmar que la crisi és general en tot i el variat comerç al detall, però, que on més es deixa sentir és a les botigues de joieria, bisuteria i articles d'art i de novetat, i no es nota tant a les botigues d'articles per menjar.

Els magatzems, botigues de robes, gèneres de punt, modes per senyora i camiseries, tot i ressentint-se de la crisi, són ara al pic de la temporada, i això els compensa força de la paralització dels darrers mesos.

Els barretaires i sabaters, encara que venen articles necessaris, noten el retraiment dels compradors.

Un barretaire ens ha dit:

—Hi ha articles, com el menjar, com les sabates, que són indispensables. Es compren, i... si no es paguen, es deuen, però es compren. Ningú no vol portar les sabates trencades. Els barrets, no. Els barrets nous es compren sense haver espatllat els vells, i moltes vegades, portem amb més gust el barret de la temporada passada que el que ens acabem de comprar. Tot i essent un article indispensable, sempre tenim a casa un barret «que encara pot anar».

Digui, digui — ha afegit — que la crisi existeix i que la sentim els botiguers del carrer de Fernando, com els de tot arreu. Jo, en aquest mes de novembre, he tingut un 20 per 100 de baixa en la venda. Que el mes d'octubre fou millor i que ara la temporada, per nosaltres, és més llarga i que tenim clientela fixa i altres mitjans de defensa? Està bé, però, la crisi no deixa d'existir, i les factures costen molt de cobrar.

Això és el cert — acaba dient-nos el nostre informador — i el que digui el contrari és que l'espanta la realitat.

ALTRES BOTIGUES I ALTRES ASPECTES DE LA CRISI

Hem deixat expressament per al final altres classes de botigues d'aquest carrer, i és curiós deduir conseqüències dels detalls que aquí anem a estampar.

Al carrer de Fernando hi ha dues farmàcies. Doncs bé, també senten la crisi: hi ha pocs malalts o no hi ha segurament, tots els que hi hauria d'haver.

A les llibreteries venen poc. En canvi a les dues expendeories de bitllets de la Rifa, han venut, per a la de Nadal, més que l'any passat. Això darrer demostra que la gent té fam de diners.

Les botigues d'objectes fotogràfics — i ara no sabríem explicar per què ens semblen més a propòsit aquestes i no d'altres — hauran d'ampliar el negoci amb aparells de T. S. F., la dèria nova.

Hi ha, finalment, al carrer de Fernando, dues botigues de la mateixa mena i els amos o dependents de les quals no hem gosat a consultar, són dues cases que venen caixes fortes per a cabals. Hem tingut por que, en preguntar-los si venien poc i si sentien la crisi, ens responguessin cridant, malhumorats:

—Però, home, si no hi ha diners, com vol que els guardin en caixes de ferro!

—

Malgrat tot, però, el carrer de Fernando conserva la seva empenta barcelonina i amb l'animació pròpia del mes de desembre va superant la crisi actual, com tantes d'altres que n'ha vençut en la seva llarga i gloriosa història comercial.

No ho entenem

Tota la premsa ha publicat una comunicació de la Intervenció Municipal dirigida a l'alcalde, de la qual se'n doná compte en la darrera sessió del Consell Permanent de l'Ajuntament, dient que no hi ha prou diners per a les atencions municipals, que s'han fet ja molts avenços, i que, per conseqüent, convindria llençar al mercat nous títols del Deute Municipal.

Així mateix han dit tots els periòdics que de conformitat amb aquesta comunicació s'ha autoritzat l'alcalde i el Ministre Municipal d'Hisenda perquè sense subhasta puguin portar a cap la necessària operació de crèdit amb títols del Deute ordinari.

Això s'assembla molt a tot el que es feia abans a Casa de la Ciutat. Excusat és dir, doncs, que en principi no pot censurar-se, per més que és una mica estrany que no es digui l'import de l'operació, ni el tipus d'ella, com abans s'acostumava a fer.

Però el que no entenem és que malgrat el règim de rigorosa economia de la nova administració, hi hagi semblant manca de diners. Quan el públic es queixa que els serveis estan desatesos, que moltes institucions queden abandonades, que les obres estan parades, que s'ha detirat gairebé del tot l'activitat municipal, se li diu que l'Ajuntament fa economies...

Però, fer economies vol dir no gastar gaire. I si es gasta tan poc, com s'explica que l'Ajuntament hagui de seguir contraent nous Deutes per atendre les seves despeses ordinàries?

UN CIUTADÀ

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha sigut passat per la censura militar

Polítiques

REUNIÓ A VILAFRANCA

Diuen de Sant Sebastià que dies enrera fou sorpresa a Vilafranca una reunió clandestina d'elements biscaitarres, en ocasió que els dirigia la paranla, invitant-los a adherir-se a cert moviment, un súbdit irlandès expulsat fa temps del seu país.

A conseqüència de tot això, han estat detinguts deize nacionalistes i el súbdit irlandès. Tots ingressaren avui a la presó.

Es diu que estigué present en aquesta reunió, Elies Gallastegui, el líder aberrià detingut i pres a Bilbao.

EN BLASCO IBAÑEZ A BRUSSEL·LES

Diuen de Brusselles que En Blasco Ibañez es proposa donar-hi dues conferències els dies 5 i 6.

EL COMERÇ AMB FRANÇA

Durant els deu primers mesos del corrent any França ha importat d'Espanya mercaderies per valor de 677.043.000 francs i ha exportat a la península gèneres valorats en 994 milions 343.000 francs.

En igual període de l'any 1923, les xifres foren: importacions, 456 689.000 francs; exportacions, 732.422 000.

Es a dir, que la diferència fou en 1923 de 275.733.000 i en 1924 de 317 milions 300.000.

PERIODIC SUSPES

Per publicar una notícia sense sotmetre-la a la censura, ha estat suspès, durant cinc dies, el diari del vespre de Santander, «La Región».

LES CONFERENCIES DE LA LLIGA DE SABADELL

En el curs de conferències que prepara la Lliga Regionalista de Sabadell, n'hi figurarà una a cerrec d'En Francesc Maspons i Anglasell, sobre el tema «Problemes jurídics».

Necrològica

Ha mort a la nostra capital el senyor Narcís d'Olano i de Loyzaga, molt relacionat amb les grans empreses industrials de Catalunya, que gaudia de moltes simpaties entre les seves coneixences.

Acompanyem la seva família en el seu natural dol.

A. C. S.

Breviari crític

FRA FRANCESC IGLESIAS. EL CLOQUER DE TARRAGONA. ODA.

Els motllos que en una època determinada caracteritzen els gèneres literaris, envelleixen de vegades ràpidament un cop mort llur inventor o l'escriptor que els ha portat a llur màxima perfecció tècnica i potencialitat expressiva. La sensibilitat estètica canvia d'una època a l'altra, i les fórmules expressives que un dia eren roents i flamejants, acaben a la fi per apagar-se i esdevenir cendres sense virtut i sense irradiació. El poeta, davant d'això, ha d'encendre nou foc en la seva fornal i posar a l'enclusa fórmules noves susceptibles de compenetrar-se de l'escalfor de la nova sensibilitat escampada en l'ambient espiritual del seu temps. Per no haver tingut això en compte, per no haver tingut esment d'aquest fet tantes vegades observat en la història de totes les literatures, l'escriptor tarragoní Fra Francesc Iglesias ha fracassat d'una manera lamentable en la seva oda «El Cloquer de Tarragona», en la qual intenta rejovenir i donar nova vida als motllos ja gastats de l'oda verdaguerianа, de tema local i patriòtic. Verdaguer va portar aquest tipus d'oda, ja iniciat als primers temps de la Renaixença, a la seva màxima perfecció possible; ell mateix exhaurí el gènere. Per què, doncs, maldar per fer reviure uns motllos expressius en els quals romangué esgotada la sensibilitat de les generacions passades? El record de les magnífiques o definitives Odes verdaguerianes és insistent en el nostre esperit, a mesura que llegim les estrofes d'aquesta nova Oda, construïdes amb la mateixa arquitectura mètrica i modulades amb la mateixa entonació dels immortals models d'aquell gran cantor de la terra catalana. En el nou poeta, però, la manca de poixança i d'equilibri de la fantasia, el poc domini del lèxic i de l'expressió, i una tendència irrefrenable a la vulgaritat unida a una verbositat verament caòtica, fan que el resultat de la comparació de l'oda imitada amb els seus excelsos models sigui completament desfavorable per a aquest delxeble extemporani que ara ha sortit a Verdaguer. Aquesta Oda, «El Cloquer de Tarragona», forma part del llibre «Campanes al vol», pròxim a publicar-se. Esperem la nova publicació per a completar el nostre judici.

M. DE MONTOLIU.

Entre Barcelona i París

JO no sé el que en pensarà el meu illustre amic Josep Maria Junoy, de la generació intellectual present comparant-la amb la de fa vint anys.

A Catalunya el periodisme no és gaire periodisme; si ho fos, si els repòrters fossin repòrters, es llençarien amb gust a la interviu i a l'*enquête*. El periodisme és considerat com una cosa eixorca i inferior i en realitat el periodisme és una de les forces motrius de la literatura. Però no és d'això, del que pensem parlar. Per saber quina és la generació millor, si aquesta o la passada, un repòrter intelligent hauria de parlar amb uns quants homes importants de Catalunya i preguntar-los-ho. Heu's ací un motiu d'*enquête* interessant. Però, tornem-ho a dir, sembla que no hi hagi repòrters. D'haver-n'hi algun, ja l'hauria feta, aquesta *enquête*.

Al meu entendre, les dues generacions de Catalunya (la del 1900 fins a la guerra i la de 1914 fins avui), són completament diferents. Cal dir, entre parèntesis, que la minoria selecta de Catalunya és una minoria influïda directament per França, i allò que podríem dir-ne minoria selecta de Castella està influïda per Londres. Tots els nostres intellectuals llegeixen quotidianament les darreres produccions intellectuals que surten de França. En canvi, a Madrid s'interessen molt més pel que ve de Londres o de Berlín.

Tornem al fil de l'article. La minoria selecta de Catalunya del 1900-1914 viu influïda per Montmartre. Fou la generació de la gresca i de la gatzara. Era el temps de la *galejade* i del somriure; de l'aventura romàntica i del *pierrot* de Willette. L'ambient del *Moulin de la Galette* i les melenes casposes, les perilles romàntiques, les pipes fumejants i les americanes de vellut que passaven pel *boulevard Clichy* eren trasplantades a les Rambles per En Jaume Rusiñol.

Intellectual era ésser bohemi i somrient, coneixedor dels dies sense fam i amic de l'aventura sentimental. Era una generació pastada per a fer art, i cantar la revolució. Anarquistes sentimentals quasi tots, i en el fons del cor unes excellents criatures. Més que En Llanas, En Casas, En *Peius*, N'Emili Junoy, el més representatiu d'aquella generació és l'autor de *La mare*.

Fins arribar a París, En Rusiñol no m'era prou conegut: ha sigut en trobar-nos al mig d'aquest París i en el cor de Montmartre; ha sigut en passar per les poques barraques que encara queden als voltants de la *place du Tertre*; ha sigut veient aqueixos homes que porten encara perilla i pantalons bombatxos, que van a comprar pa i carn a les botigues de la *rue des Abbesses*, quan ens hem donat compte que aquesta excellent personalitat i aquesta infinita bondat d'En Rusiñol és nadiua de París.

La generació d'abans de la guerra seguia les petjades de Steinlein, Toulouse, Lautrec, Willette (el *Rusiñol* de París), Henri Murguer, Hébrard (l'antic director de *Le Temps*, que fou un dels homes de més *sprit* de la seva època i un dels que més influència tingueren sobre la generació), Marcel Schwob, Jacques Richepin, José Maria de Heredia, Raoul Ponchon (que acaba d'ésser elegit acadèmic dels Goncourts i que viu a l'habitació del costat de la meva a l'hotel on m'estatjo), Catulle Mendés, etc... Tots ells foren gent de geni barrejat amb la gresca. No toleraven els homes tristos i els que no bevien només que aigua mineral. Sortien com les òlibes, de nit, i dormien de dia... Les velles cançons del Montmartre romàntic eren conegudes a la *penya* de la llibreria d'En López, i a l'hora que Ibsen triomfava a París, el donaven a conèixer a Barcelona...

Fou una generació de bon ví, de gran gatzara, que recorda els *affiches* de Chéret, el vell *hall* del Teatre Principal i la naixença del moviment de *home rule* a Catalunya.

Potser feren massa abús de la gresca i de l'anarquia. *La Revista Blanca* i En Kropatkine eren coses que influïen inconscientment. Perquè la generació intellectual de Catalunya era anarquista sense adonar-se'n i segurament perquè era de to ser-ho i parlar de la «burgesia» com d'una raça inferior.

D'aquella generació, ja no se'n canta gall ni gallina. Sols En Rusiñol es manté amb tota la vivacitat i particularitat característiques. El senyor Corominas fa de banquer i N'Emili Junoy només parla del xotis i de la *calle de Alcalá*.

La generació catalana de després de la guerra ha continuat influïda per París, però no per la *butte sacrée*, sinó per la *rive gauche*. Per la tasca illustre i democràtica de la *Nouvelle Revue Française* i per les teoritzacions de Charles Maurras.

El *cabaret* i el cafè literari han sigut a Paris el bressol de quasi totes les escoles literàries: el romantisme, el realisme, el simbolisme, el sentit de conciliació que significà *La Phalange* i on es descobriren, entre altres, Henri Hertz, André Spire, de La Fayette, Jean Florence (Blum, es deia de debò i morí en la guerra), Gonzàgue Frick i Daniel Thaly i on es troben els gèrmens del dadaisme, les fantasies de Guillaume Apollinaire (els millors tres seguidors del qual a Catalunya foren els malaurats Folguera i Salvat Papasseit i ha sigut En Josep Maria Junoy), i els primers articles d'André Breton, que ara acaba de crear la nova escola literària: el *surrealisme*, etc.

Tot això ha nascut al cafè entre un *café noir* i un aperitiu; entre unes rialles de *L'assiette au beurre* i un *potin* del *Gil Blas*.

Però la generació de la *N. R. F.*, no admet la gresca, com no l'admet a Catalunya *La Revista*. Sembla que no es pugui ésser intellectual i home de lletres sense ésser un home trist. La rialla i la bohèmia no estan en relació amb el seny. Com a reacció a l'excessiu *galejadisme* i *blaguisme* d'*avant-guerre*, està bé; però em sembla que ja comença a haver-hi una mica massa de reacció. S'arriba a acceptar l'humorisme de Francesc Pujols i la ironia stendhaliana d'En Pla, però no es passa d'ací.

La burocratització i l'ordre de la *N. R. F.*, on conviuen, és ben cert, les signatures més interessants de l'hora present a França — André Gide, Jules Romains, Charles Vildrac, Thibaudet, Francis Jammes, Paul Morand, per a dir-ne uns quants a l'atzar que serven el record d'aquell malaurat Marcel Proust — han contaminat aqueix prolongament de Paris, que és Barcelona.

Mentre a Madrid, la minoria selecta — Maeztu, Araquistain, Ortega Gasset, Ors i quasi tots els collaboradors a la *Revista de Occidente* — beuen en les fonts intellectuals de Londres i Berlín; a Barcelona, la minoria selecta — Nicolau, Sagarra, Junoy, Plana, Riba, etc., etc., — estan permanentment lligats a Paris...

La N. R. F. ha sigut una reacció contra els cabells llargs i la brutícia, el menjar poc i beure molt, el dormir patint fred i l'ésser explotat per un editor de melodrama. La gent de la N. R. F. van afaitats constantment, vesteixen amb elegància, mengen i beuen bé i es guanyen la vida sense necessitat de recórrer a allò tan espanyol: *el sablazo*. Hi ha diplomàtics com Jean Giraudoux, Paul Morand i Paul Claudel; burócrates importants, i homes de món. L'ideal anarquista s'ha esvaït de les minories selectes de París i Catalunya. Sols hi ha a la *N. R. F.* un home que es mantingui en un esquerrisme viu: En Pierre Hamp. A Catalunya hi tenim En Gabriel Alomar...

Quina és millor generació? La divertida i bohèmia d'ahir o la tediosa i burocràtica d'avui? Anirem preguntant a Enric Jardí, Alexandre Plana, Jaume Rusiñol, Màrius Aguilar, Pin i Soler, Pere Aldavert, Ramon Casas, Ricard Canals, Emili i Josep Maria Junoy, etc., i a veure què ens responen.

FRANCESC MADRID

París

Notícies de l'Estranger

França

AFERS EXTERIORS

París, 4. — En el curs d'una conferència al Quai d'Orsay, el senyor Herriot ha exposat davant la taula de la Comissió de Negocis Estrangers, la situació d'algunes qüestions exteriors.

Segons els diaris, el president tractà de les qüestions del Rhur, Renània i zona de Colònia, dels maneigs comunistes a l'Africa del Nord, de la situació resultant de la retirada espanyola al Marroc, de les qüestions d'Angora, Siria i Xina, dels deutes interaliats i dels tractats de comerç.—Havas.

VIGILANT LA FRONTERA

París, 4. — Li comuniquen d'Hendaya al «Journal», que els governadors de Navarra i Guipúscoa, per a evitar l'entrada de pertorbadors a Espanya, han augmentat la vigilància a la frontera. — Havas.

ELS EXPERTS METAL-LURGICS

París, 4. — Sabut és que els pèrits metallúrgics francesos i alemanys que col·laboren en les negociacions comercials entaulades per a concertar un Tractat amb Alemanya, han acordat suspendre llurs treballs, amb l'objecte de sotmetre als elemtns interessats el que han fet fins ara.

Aquesta suspensió es creu que durarà 15 o 16 dies. — Havas.

LA DETENCIO DE SADOUL

París, 4. — Els diaris s'ocupen de l'entrada en territori francès, de l'ex-capità Sadoul, condemnat a mort pels tribunals francesos i refugiat a Rússia, on exerceix un alt càrrec de Govern.

Segons el «Journal», l'ordre donada a la policia, de procedir contra Sadoul, ho fou després d'una llarga conferència entre Herriot i Chautemps, i els diputats socialistes Renaudel i Moutet.

El Consell de ministres es reprendrà avui per a tractar d'aquesta qüestió.

Segons els diaris, Sadoul s'ha refugiat a l'Ambaixada russa i ha fet saber al seu advocat senyor Berthon que, naturalitzat rus, havia vingut a França per a prendre possessió d'un lloc d'agregat a l'Ambaixada soviètica. En conseqüència, Sadoul considera que ha de gaudir de la immunitat concedida als diplomàtics.

Una personalitat de l'Ambaixada dels Soviets, ha declarat a un col·laborador del «Matin», que tenien la intenció de respectar escrupolosament els compromisos presos, i que no es mesclarien per a res en els assumptes interiors del país.

El «Matin» veu en aquesta qüestió de Sadoul un desmentiment rotund a aquells propòsits. — Havas.

París, 4. — El «Matin» parlant del capità Sadoul, diu saber que ha vingut a França únicament per a aconseguir la revisió del seu procés i l'aixecament de la seva situació de rebellió. — Havas.

París, 4. — Aquest matí ha estat detingut el capità Sadoul. — Havas.

LA SITUACIO ECONOMICA

suplement consagrat tot a l'estudi de l'actual situació econòmica i financiera de França.

Posa de manifest el camí recorregut i la tasca efectuada des que s'acabà la guerra, el cost de la qual pujà a 162.000 milions de francs.

Diu que la restauració de les regions devastades està quasi acabada, havent importat fins ara 58.516 milions. Afegeix que el pressupost francès està en l'actualitat equilibrat, malgrat de la càrrega de les reparacions que França es veu obligada a suportar a compte d'Alemanya.

Afegeix que la recaptació d'impostos ha permès percebre en concepte d'ingressos 24.739 milions contra 5.159 milions que ingressaren en 1919.

Acaba dient, que la millora és cada vegada major, esperant-se que el balanç comercial d'aquest any donarà un excedent de 2.820 milions de l'exportació sobre la importació.—Havas.

INDISCRECIONS COMUNISTES

París, 4. — Segons l'«Echo de París», han estat constatades algunes greus indiscrecions comeses per diputats comunistes, respecte a assumptes secrets tractats en les Comissions parlamentàries. Moltes d'aquestes indiscrecions es refereixen a la Comissió de Marina. — Havas.

L'ENSENYAMENT TECNIC

París, 4. — La Cambra ha votat aquest matí, el pressupost de l'ensenyament tècnic. — Havas.

CHAMBERLAIN A PARIS

París, 4. — Aquesta tarda, arribarà el ministre de Negocis Estrangers anglès, Mr. Chamberlain.

Demà conferenciarà amb M. Herriot, esmorzaran al Ministeri de Negocis Estrangers, i després serà rebut per M. Doumergue. — Havas.

CARRECS MILITARS

París, 4. — El Consell de Ministres ha nomenat el general Degoutte comandant del sisè cos d'exèrcit, lloc que ocupava el general Graziani.

El general Gouraud ha estat nomenat comandant del primer cos d'exèrcit, en substitució del general Degoutte. — Havas.

L'ARRIBADA DE KRASSIN

París, 4. — Aquest matí, a les onze, ha arribat l'ambaixador rus senyor Krassin.

A l'estació a estat saludat en nom del Govern, pel director del protocol, per la delegació del Govern sovietista a París i per nombrosos caps del partit comunista francès. — Havas.

DECLARACIONS DE KRASSIN

París, 4. — En arribar al palau de l'Ambaixada russa, el senyor Krassin declarà a un redactar de l'Agència Havas que estava molt satisfet de trobar-se a París representant els Soviets russos. Ambdós països — digué — han de solucionar les qüestions que fins ara semblaven separant-los.

L'objecte immediat dels Soviets és reprendre les relacions normals. El senyor Krassin reconeix que les negociacions han d'ésser difícils; no obstant creu que s'arribarà a un acord, si es tenen en compte les realitats i les diferències d'ordre social en ambdós països.

Un altre objectiu immediat serà la restauració de les relacions econòmiques, de les transaccions comercials i financieres entre França i Rússia.

Contestant a una pregunta sobre el suposat propòsit dels Soviets l'emetre un empréstit a França, l'ambaixador digué que de moment no es pensava en empréstits.

Els Soviets desitgen que abans que res l'opinió francesa conegui la situació econòmica i financiera de Rússia. Per la seva part els Soviets estudiaran les possibilitats de la indústria francesa que tan gran impuls ha pres després de la guerra.

Solament després d'aquest estudi previ podrà tractar-se de la conclusió d'acords concrets i parlar de crèdits i empréstits.

Krassin termina fent observar que continuava exercint el càrrec de comissari del poble, encarregat de la cartera del Comerç exterior i que per obligacions d'aquest càrrec s'havia aturat a Berlin. — Havas.

DETENCIO DE SADOUL

París, 4. — L'ex-capità Sadoul ha sigut detingut al moment en què sortia d'una casa del carrer de Jouifray acompanyat d'un dels seus advocats.

Sadoul ha sigut conduït a la presó militar del carrer de Cherche Midi i sotmès al règim comú. — Havas.

TERRIBLE RUFACADA

Diuen de Nicа que dilluns, vers les quatre de la tarda, una tromba d'aigua, acompanyada d'un vent violent, s'ha abatut damunt la ciutat. En pocs segons, les grans palmeres del Passeig dels Anglesos queien damunt les voreres, mentre que els fiacres i els automòbils eren capgirats. Els transeünts esparverats, van cercar tot seguit refugi a les cases. Va produir-se immediatament un veritable pànic. A les finestres, els vidres volaven a trossos i a les terrasses dels cafès, les cadires i les taules eren escombrades materialment per la rufacada.

Es compten una seixantena de ferits, dels quals vint-i-set han estat conduïts a l'hospital.

El fenomen només ha durat vint segons.

HERRIOT I ELS COMUNISTES

París, 4. — La Comissió de Negocis Estrangers de la Cambra dels diputats, h'ha reunit aquesta tarda per a escoltar l'exposició del seu president relativa a les declaracions que va fer ahir el senyor Herriot a la dita Comissió, sobre la política general del Govern.

En vista de la impossibilitat de referir en la seva forma i en el seu fons aqueixes declaracions del senyor Herriot davant els membres de la Comissió, el quals es neguen a comprometre's pel seu honor a guardar el secret, i com sigui que els dos representants comunistes en el si de la Comissió, insistiren en aqueixa negativa, la Comissió ha acordat que siguin «examinades les qüestions tractades pel senyor Herrio per una subcomissió especial, de la qual han estat exclosos els comunistes.

Aqueixa sub-comissió s'ha reunit seguidament, fent davant d'ella el president una exposició de les declaracions del cap del Govern.

Es de suposar que la Comissió de Negocis Estrangers de la Cambra, apliqui en el successiu el mateix procediment quan es tracti de comunicacions confidencials.—Havas.

ARRIBADA DE CHAMBERLAIN

París, 4. — Procedent de Londres ha arribat aquesta nit a París el ministre de Negocis Estrangers anglès.

El senyor Chamberlain romandrà a París tot el dia de demà, celebrant una entrevista amb el senyor Herriot.—Havas.

DEUTES DE FRANCA ALS E.E. U.U.

París, 4. — A la Presidència del Consell ha estat facilitada la següent nota:

Les converses celebrades aquests últims dies per l'ambaixador de França a Washington i el ministre d'Hisenda dels Estats Units, sobre el deute francès amb Nordamèrca, no poden ésser considerades, malgrat de quantes informacions s'han publicat en sentit contrari, sinó com un simple canvi d'impressions, amb caràcter netament oficiós.»—Havas.

CONSELL DE MINISTRES

París, 4. — Aquest matí s'ha celebrat un consell de minstres a l'Elisi—Havas.

MANIFESTACIO COMUNISTA

París, 4. — Els elements comunistes han intentat aprofitar l'arribada de l'ambaixador dels soviets, senyor Krasin, per a celebrar una manifestació pública, a manera d'exhibició de forces; però la policia, assabentada a temps contra la dita maniobra, va disoldre immediatament els grups. —Havas.

LA QUESTIO SADOUL AL CONGRES

París, 4. — Sessió de la Cambra dels Diputats: El diputat comunista senyor Berton, formula una petició per a interpelar el govern sobre la detenció de l'ex-capità Sadoul.

Recorda que la Cambra concedí una amnistia per a tots els condemnats en rebeldia i a més a més el govern ha promès terminantment que deixaria en llibertat a tots els detinguts que hagessin d'ésser afavorits per l'amnistia.

Termina demanant al govern que compli la seva promesa.

Li contestà el senyor Herriot, manifestant que el govern fa algun temps que tenia notícia del pròxim retorn a França de l'ex-capità Sadoul, i que havia donat ordres per tal que fos detingut en entrar en territori francès.

El govern seguirà defensant la legalitat en tot moment i circumstància, però es nega per ara a fer cap declaració sobre aquest assumpte, per tal d'evitar que les seves paraules siguin interpretades com una intervenció en un assumpte en el qual està intervenint ja l'autoritat judicial.

El diputat socialista senyor Blun, declarà que aprovava la decissió presa pel govern, afegint que de persistir el Senat en negar-se a amnistiar a Sadoul, demanarà al govern que faci ús de la prerrogativa amnistiant que per llei se li té concedida.

Termina afirmant que a Sadoul no se'l pot acusar d'intelligència amb l'enemic, perquè aleshores es reconeixeria que França estava en guerra amb Rússia, en el temps a què es refereix la dita inculpació.

Posada a votació la demanda formulada pel govern, en el sentit d'ajornar «sine die», la interpelació del senyor Berton, queda aprovada per 544 vots contra 29. — Havas.

Egipte

NOU GOVERNADOR DEL SUDAN

El Caire, 4. — Un reial decret nomena a Sir Geoffrey Archer, actualment Governador de la Uganda, pel càrrec de Governador general del Sudan, substituint el Sirdar assassinat. — Havas.

LA SITUACIO

El Caire, 4. — Els periòdics anuncien que pot donar-se com a segura la dissolució del Parlament. — Havas.

El Caire, 4. — El ministre de la Guerra ha sortit cap a Karthum, per a resoldre la qüestió promoguda pel tercer batalló egipci.

Regna tranquil·litat a tot el país.

Es confirma que els testimonis crides a declarar respecte a l'assassinat del Sirdar, no han reconegut cap dels acusats pel dit crim. — Havas.

Alemanya

EL TRACTAT AMB RUSSIA

Berlin, 4. — El Tractat de comerç germano-rus no acabarà abans de fi d'any. Es creu que el text serà conegut públicament el mes de gener. — Havas.

ELS BANDOLERS D'HESSE

Siegen (Hesse), 4. — A la casa que fou incendiada en aquesta població per un grup d'uns vint individus, vivia amb la seva família el director d'unes importants mines de pedra caliça, i les vuit persones que foren morts pels bandolers, pertanyien a la família de l'amo de la casa. — Havas.

POHENER I ELS «RACISTES»

Berlin, 4. — El senyor Pohener, el qual com es recordarà fou acusat entre els complicats en el procés Hitler, s'ha separat del partit «racista», ingressent a les files del nacionalisme.

El «Vorwaerts» diu que els «racistes» baveresos compten amb nombrosos complicats a la zona alemanya, els quals els subministren alguns elements i particularment cabals. — Havas.

Hongria

INCIDENTS A LA CAMBRA

A conseqüència d'incidents tumultuosos, provocats darrerament a l'Assemblea Nacional, per certs diputats social-demòcrates, incidents que s'han acabat per l'expulsió, «manu militari», de quinze diputats d'aquest partit per ordre del president de la Cambra senyor Scitowsky, el partit social-demòcrata ha fet publicar avui, un manifest on atlaca el Govern i l'acusa d'exercir una dictadura financiera i política. El manifest acaba per una declaració, expressant que els membres del partit s'abstindran, d'ací endavant, de pendre part als debats de l'Assemblea Nacional.

El comte Betehlen ha recollit davant del Parlament el repte dels socialistes, ha rebutjat l'acusació d'una dictadura del Govern, i ha blasmat la resolució d'abstenir-se de tot treball parlamentari. Va recordar-los que tenien envers llurs electors i el país el deure de prendre part als debats de l'Assemblea. El president del Consell va declarar que aprovava plenament l'actitud del president de l'Assemblea, el qual té el deure de fer respectar l'ordre i usar dels mitjans que li confereix el reglament.

Per altra banda, se'ns diu:

A l'Assemblea Nacional, la Comissió de la immunitat, ha proposat de castigar els diputats autors dels adarulls de divendres últim, amb l'exclusió durant vint-i-cinc sessions, i dos diputats socialdemòcrates amb l'exclusió durant vuit sessions; el cap de la fracció social-demòcrata Hebert, haurà de presentar excuses.

L'Assemblea, a despit de l'oposició de la minoria, ha pres una decisió en aquest sentit, i ha emprès tot seguit la discussió de la revisió dels reglaments.

Itàlia

CADORNA EN ACTIU

Roma, 4. — El general Cadorna ha estat novament cridat al servei actiu, amb el grau de general d'exèrcit. — Havas.

UNA OPERA DE PUCCINI

Diuen de Milà:

«Tothom coneixia i estimava Puccini a Milà; i amb la seva mort tothom ha sentit que perdia un íntim amic.

Els últims dies del compositor eren torbats per la seva ansietat a causa de l'última òpera que escrivia «Turandot». No l'havia acabada, i comprenia que probablement ja no l'acabaria.

Encara no fa dos mesos, va fer assajar gran part de la partitura a la «Scala», davant del senyor Toscanini, el director.

La seva producció ha estat anunciada per a la pròxima primavera.

En un telegrama de Brusselles al «Corriere della Sera», es diu que Puccini, va dir al seu fill, poc temps abans de la seva mort: «Em sap greu que «Turandot» romangui inacabada. No he fet el «duo» final del tercer acte. Tinc por que no em serà possible d'acabar-lo. En fi, hauran de representar l'obra incompleta, i algú haurà de sortir a escena i dir al públic: «Senyors, el mestre va morir en arribar aquí.»

LA QUESTIO POLITICA AL SENAT

Roma, 4. — El Senat ha començat la discussió sobre la política interior del Govern.

Durant els debats sobre aquest assumpte, el senyor Albertini pronuncià un discurs de tons vehements, declarant que no mereixia, al seu judici, cap confiança la sèrie de velleïtats moralitzadores del Govern. — Havas.

PERIODISTA ABSOLT

Roma, 4. — En el procés per difamació instruït a instàncies del general Balbo, ex-comandant de la milicia, contra el periòdic «La Voce de la Republica», el gerent del dit periòdic ha estat absolt per no considerar el Tribunal com a delicte el fet incriminat.—Havas.

LA LLEI DE LA PREMSA

Roma, 4. — El ministre de Justícia ha presentat a la Cambra el projecte de llei relatiu a la premsa.—Havas.

Imperi Britànic

ESCISIO LLIBERAL

Londres, 4. — A la Cambra dels Comuns, el grup de diputats els quals no es mostraren conformes amb l'elecció del senyor Lloyd George per el càrrec de president de la fracció lliberal, han constituït un grup apart. — Havas.

CHAMBERLAIN CAP A PARIS

Londres, 4. — Aquest matí, a un quart d'onze, ha marxat cap a París, el ministre de Negocis Estrangers anglès, senyor Chamberlain. — Havas.

REUNIO DE LA CAMBRA

Londres, 4. — La Cambra dels Comuns es reunirà dimarts, dia de l'obertura solemne del Parlament.—Havas.

Iugoeslàvia

MANIFESTACIO COMUNISTA

Belgrad, 4. —Aquest matí un grup d'estudiants comunistes ha celegrat una reunió en la qual s'han pronunciat discursos de paraules violents.

En acabar l'acte, alguns estudiants han disparat contra la policia, havent aquesta contestat l'agressió.

A conseqüència de la collisió han resultat ferits uns dotze manifestants i cinc gendarmes, dos de gravetat.

S'ha obert un sumari per a depurar els fets. De les primeres diligències sembla resultar que es tracta d'una provocació d'elements comunistes. — Havas.

Estònia

LA REVOLTA COMUNISTA

Reval, 4. — La policia segueix practicant registres cercant els comunistes compromesos en els últims successos.

Durant la nit passada i la matinada, foren detingudes un centenar de persones. — Havas.

París, . — Segons despatxos de procedència anglesa que publica el «Petit Par isien», el Govern d'Estònia ha afusellat 12 comunistes més, detinguts amb armes durant el recent intent revolucionari. — Havas.

CONDEMNES I DETENCIONS

Reval, 4. — El Tribunal militar ha condemnat a mort 17 comunistes, absolent-ne tres.

El nombre total de les detencions realitzades fins avui s'eleva a unes 300. — Havas.

COMENTARI DE MOSCOU

Moscou, 4. — Els diaris que s'ocuparen de la intentona comunista d'Estònia, diuen que els esdeveniments de Reval sols foren l'explosió expontània de les masses obreres contra el règim terrorista del govern.

Afegeixen que la condemna de 249 comunistes estonians ha contribuït a exasaperar l'ànim dels elements obrers, influint en gran manera en el moviment contra el govern. — Havas.

Bèlgica

A HONOR D'EN BLASCO IBAÑEZ

París, 4 — Aquesta tarda ha marxat el senyor Blasco Ibàñez a Brusselles, on celebraran alguns actes en son honor la Societat d'Escriptors belgues, la Unió llatina i la Lliga dels Drets de l'Home. — Havas.

Polònia

DISCURS PRESIDENCIAL

Varsòvia, 4. — El president del Consell de ministres, ha fet davant del Parlament un discurs declarant que Polònia no té tendències militaristes de cap classe i que les seves aspiracions són d'assegurar la pau. — Havas.

Romania

VERS LA NORMALITAT

Bucarest, 4. — Ha estat aixecat l'estat de guerra a la Transilvània.—Havas.

Darreres informacions

Al Liceu

ESTRENA DEL TSAR SALTAN

Diguem de seguida que la magnífica «Rondalla lírica del Tsar Saltan» de Rimsky-Korsakow ha constituït un èxit complet i verament esclatant pels meritíssims artistes russos que actuen en el Gran Teatre del Liceu.

L'obra es desenrotlla en un ambient constant de poesia popular i d'exhuberant i meravellosa fantasia. Tot el pròleg i el primer acte, sens cap dubte, els fragments més interesants de l'obra, són d'una riquesa de temes populars que encisa i corprèn. El final del tercer acte amb la moguda i admirablement escrita escena del borinot, és d'un efecte teatral superb i tot el quadro final de l'òpera és també ple de moviment i de joia i de vida.

Es aquesta una de les més belles i més reeixides coses que fins ara hem sentit de Rimsky-Korsakow. Els preludis orquestrals de cada acte són deliciosament expresius i orquestrats amb un bon gust i una traça portentosa.

Els artistes russos, amb el mestre Albert Coates al davant, han realitzat un esforç sense mida i mereixedor dels més entusiàstics elogis per a posar aquesta obra d'una manera digna i per a imposar-la en el nostre públic.

Ho han aconseguit en absolut. La senyora Danydoff es mostrà la poderosa i gran artista de sempre en el seu paper de Babarika, que vestí deliciosament i interpretà amb un caràcter extraordinari. Molt bé també les senyores Smirnova, Swetchuiskaya, Ivanova i Gosiuskaya. Els senyors Lauskay (protagonista i Nitch (Guidó donaren també un gran relleu a llurs respectius papers i cooperaren magnificament, tots amb el mateix amor i amb el ateix entusiasme els senyors D'Arial, Jurenieff, Baydaroff i Zakaroff.

El estre Albert Coates fou aplaudit sorollosament en tots els preludis orquestrals. El veritable heroi cal dir-ho fou el senyor Alexandre Sanine, director d'escena, que aconseguí animar i donar vida a tota aquella multitud. També es portà bravament el mestre dels cors senyor Terragnolo.

L'obra és molt ben presentada i les decoracions noves dels senyors Batlle i Amigó produeixen el millor efecte.

Es una obra que s'escolta amb un plaer exquisit i que hom no es cansa d'escoltar. Es d'aquelles que mereixen restar en el repertori del Liceu en el lloc d'altres que ja cal arreconar definitivament.

El nostre aplaudiment a l'empresa del Gran Teatre, que ha posat aquesta obra tan exquisida i tan formosa amb tan bons elements.

Arreu del món tindrem «Tsar Saltan» per molts dies. Passarà això aquí a casa nostra?

Parlarem d'aquesta obra amb més extensió en una de les nostres properes edicions.

J. Ll.

El Bisbe de l'Havana

Anit passada arribà amb l'exprés de Madrid el senyor Bisbe de l'Havana, doctor don Pere Gonzàlez i Estrada, estatjant-se a l'Hotel Colomb.

L'illustre prelat de la capital de Cuba es dirigeix a Gènova i Roma.

Inauguració de l'Olimpia

Amb la sala atapaïda d'un públic elegantíssim, figurant-hi moltes senyores i molts coneguts noms del nostre gran món barceloní han emplenat el Circ Eqüestre tan enyorat i estimat del nostre bon públic. Prova d'això han estat les contínues ovacions que s'han dedicat als artistes, ja de bell entuvi en sonar la simfonia i en engegar els brolladors de bonics colors.

Cal dir, però, que el conjunt de la companyia que ahir se'ns presentà era ben pròpia a les ovacions que se li oferiren tot sovint, car està format de números de primer ordre, com fa temps que no havíem pogut assaborir aquí. Els nùeros de cavalls a l'alta escala, les foques, els elefants musicals, la carreta de la mort, feren les delícies del públic, així com els saltadors, gimnàstics, equilibristes, etc. Però sobretot foren molt celebrats els pallassos, dels quals n'hi ha prop d'una dotzena d'escollits, els quals amenitzaren els intermedis, i finalment Antonet i Beby es guanyaren grosses ovacions per llur acurat treball i acudits de bon gust, que els obligaren a sortir molts cops a rere els aplaudiments del públic entusiasta.

Es una bella companyia, la qual en marca perfectament en la bella sala, pel qual li pronostiquem un llarg èxit molt merescut.

«D. Quintín el Amargao»

Amb molta concurrència va estrenar-se ahir a la vetlla a Novetats, el sainet en dos actes, lletra dels senyors Arniches i Estremera, música del mestre Guerrera, «Don Quintín el amargao o quien siembra vientos...»

L'obra va agradar pels nombrosos acudits i situacions còmiques que conté, havent-se de repetir alguns números de música i essent cridats els autors al proscenl al final de cada acte, presentant-se el senyor Arniches i el mestre autor de la música, en honor del quals el teló fou aixecat unes quantes vegades.

Al Romea, amb un ple dels grossos, després de la representació del drama d'En Guimerà, «La m'ralta», va estrenar-se ahir a la nit, la marina en un acte del senyor Apelles Mestres titulada «La noia».

Es una obreta de costums de la costa dialogada amb la traça ja reconeguda de l'autor d'«A l'aigua», que va plaure a la concurrència. El senyor Apelles Mestres fou molt aplaudit, havent de sortir a escena a rebre l'homenatge del públic, juntament amb els intèrprets que actuaren amb tot el respecte i entusiasme que calia.

Es distingiren notablement, les senyores Morera i Fornés, i els senyors Montero i Aymerich.

Alacant

Desgràcies pels temporals

Alacant, 4. — Durant la nit última continuà l'huracà. El temporal és gran.

Al port de Santa Pola el pailebot «Rabat», carregat d'ametlles amb destí a Oran, trencà les amares i s'enfonsà.

Sols hi havia a bord el mariner de guàrdia.

Algunes embarcacions poderen recollir el nàufrag.

El pailebot es va perdre.

Les autoritats l'han capselat.

Telefonemes de Madrid

L'OBERTURA DEL CONGRES D'OLEICULTURA

Sevilla, 4. — Estan acabades les obres del Gran Hotel Alfons XIII per a celebrar les sessions del Congrés Internacional d'Oleicultura.

En pocs dies s'ha realitzat el miracle d'habilitar un gran saló per a menjador, bar i casino, artísticament decorat, i diversos salons per a reunions i dependències del Congrés.

El Comitè de l'Exposició i l'arquitecte director de les obres, han treballat dia i nit per a portar a cap les obres.

Aquesta nit arribarà el vocal del Directori Ruiz del portal, per a presentar al Govern en la sessió d'obertura. El Rei estarà representat per l'infant don Carles.

EL TEMPORAL AL FERROL

Ferrol, 4. — Una trainera que anava a Porlio i que portava dos homes, a causa de l'huracà s'enfonsà. Un d'ells es salvà nedant però l'altre s'ofegà.

El mort retornava del poble de San Andrés, d'unes festes.

—A port Miño s'enfonsà una embarcació tripulada per quatre homes, salvant-se per miracle.

S'ha iniciat la subscripció a favor de les famílies dels dotze mariners que dilluns s'ofegaren a la platja de «Cariño».

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 4. — Nota oficial de guerra:

Zona oriental. — Sense novetat.

L'aviación oo ha efectuat cap servei a causa de la forta ventada.

Zona occidental. — Han estat tiroteiades les forces de protecció de la carretera del zoco el Arbàa.

En el campament d'aquest nom, i els combois de Tarané i Rubio ens han ocasionat tres ferits.

A la zona de Larrax s'ha efectuat l'evacuació de les posicions de Kala i Puandum, les quals s'han incorporat al campament de Miserah amb tots els seus elements.

El temporal sembla que tendeix a millorar, però el vapor correu no ha pogut descarregar per l'estat del mar.

GESTIONS D'INDULT

Pamplona, 4.—En coneixe's la sentència de mort recaiguda sobre els tres reos de Vera, l'alcalde ha visitat les autoritats per a què cooperin a gestionar l'indult.

El mateix faran la Cambra de la Propietat, del Comerç i la Premsa.

El poble demana l'ajut de la premsa per evitar a Pamplona un dia de dol.

CAIGUDA DE TRES AVIONS

Madrid, 4. — Aquest matí evolucionaven sobre el lloc anomenat «Cambrija», del terme municipal de Carabanchel, tres aparells de l'Aerodrom civil de Loring.

En fer una evolució els tres aparells van caure a terra; dos d'ells resultaren trossejats, i el pilot d'un d'ells amb la fractura d'un braç.

El pilot ferit va rebre assistència facultativa.

HOMENATGE A MARCELI DOMINGO

Madrid, 4. — En virtut d'haver estat suspès el banquet amb el qual diversos artistes i escriptors anaven a homenatjar a Marceli Domingo pel triomf assolit amb la seva comèdia «Vidas Rectas», cada dia es congrega al Teatre Còmic nombrós públic, i s'està organitzant un altre homenatge al novell comediògraf.

Aquest homenatge consistirà amb la remesa d'un àlbum amb el retrat de Marceli Domingo pintat per Romero de Torres, la data de l'estrena de «Vidas Rectas», nombroses fotografies dels personatges de la comèdia i de tots els intellectuals i escriptors espanyols.

El viatge d'En Pirandello a Barcelona

Com saben els nostres llegidors, al Teatre Català Romea hi ha anunciades unes sessions d'art que estan destinades a ésser veritables esdeveniments.

Una d'elles, dedicada al famós comediògraf italià Lluís Pirandello, havia de començar amb una conferència d'aquest discutit i famós autor que avui constitueix l'actualitat escènica universal, però segons notícies rebudes, Pirandello ha suspès el viatge a Barcelona per trobar-se delicat de salut.

Així, la seva conferència, queda ajornada.

Obituari

ENTERRAMENTS

Per a avui al matí, s'han assenyalat els següents enterraments:

Josep Angelet Tintó, de 78 anys, del carrer de l'Hospital, 83, al Cementiri Nou. A les deu

Purificació Castillo Izquierdo, de 4 anys, de l'Hospital Clínic al Cementiri Nou. A les vuit.

Rosa Aguilar Prades, de 11 mesos, del carrer de la Creu Coberta, 120, al Cementiri de Les Corts. A les deu.

Miquel Trallero Serrate, de 28 anys del carrer de Pere IV, al Cementiri Nou. A les deu.

Josep Mauri Tarridas, de 41 anys, del carrer de les Carretes, 54, al Cementiri Nou. A les vuit.

Antoni Ferrandiz Sieraa, de 17 anys de l'Hospital Marítim al Cementiri Nou. A les deu.

Joan Narciso d'Olano, de 65 anys, del carrer del Carril, 113, torre, al Cementiri Nou. A dos quarts de deu.

Victòria Tedé, de 15 anys, del carrer del Comerç, 56, al Cementiri Nou A les onze.

Concepció Ribas, de 66 anys, del carrer de la Diputació, 222, al Cementiri de Les Corts. A les deu.

Andreu Febo, del carrer de Cabanyes, 57, al Cementiri Nou A les vuit.

Francesc Puigdollers, de 78 anys, del passeig de Gràcia, 100, al Cementiri Vell. A les deu.

Els enterraments assenyalats per avui a la tarda són els següents:

Magdalena Ventura i Condal, de 71 anys, casada, del Passeig del Triomf 36, tercer, al cementiri de l'Est. A dos quarts de quatre.

Jaume Canals, de 70 anys, casat, de l'Hospital Clínic al cementiri de Les Corts. A dos quarts de quatre.

Dolors Batlle, de 68 anys, casada, de l'Hospital Clínic, al cementiri de Les Corts. A dos quarts de quatre.

Anna Canals i Batlle, de 32 anys, soltera, de l'Hospital Clínic al cementiri de Les Corts. A dos quarts de quatre.

Carles Canals i Batlle, de 27 anys, solter, de l'Hospital Clínic al cementiri de Les Corts. A dos quarts de quatre.

Jaume Bentanats i Escolà, de 67 anys, casat, de l'Hospital Clínic al cementiri de Les Corts. A les dues.

Agustí Llop i Grifol, de 27 anys, casat, de l'Hospital Clínic al cementiri del Sud-Oest. A les quatre.

Angel Estruga i Borbon, de 59 anys casat, del carer de la Providència, 17, villa, al cementiri de Les Corts. A les tres.

Teresa Escoda i Bagamon, de 18 anys, soltera, de l'Hospital Clínic al cementiri del Sud-Oest. A les quatre.

Pasqual Barredo i Ibàñez, de 60 anys, vdiu, del carrer de Galileu, 260, primer, al cementiri de Les Corts. A les tres.

Teresa Ferrer i Escartini, de 64 anys, vídua, del Passatge Bofill, 20, entresol, al cementiri de Sant Andreu.

FUNERALS

Na Teresa Rovira de Xammar, vídua d'En Josep Sala i Pascual. Morí el dia 24 de novembre. Avui, a dos quarts d'onze, a la Casa de Caritat.

En Ramon Mitjans i Canal. Morí el dia 20 de novembre de 1924. Avui, a dos quarts d'onze, a la Bonanova.

ANIVERSARIS

Na Antònia Lladó i Aumatell, vídua d'En Segimon Viñas i Montayola. Morí el dia 8 de desembre de 1923. Avui, a les deu, al Bonsuccés.

Radiotelefonia

PER AVUI

Ràdio Barcelona, 325 m. — 18 a 19: Sextet Ràdio-Barcelona. Nou i escollit programa de ballables. — 21 a 22'30: Segon concert de la renomenada orquestra «Fatxendes», que interpretarà «Mefistòfeles», fantasia, Boito; «Escenes de ball», fantasia de violí, Biertot; «Moros y Cristianos», fantasia, Serrano; «Carmen», fantasia, Bizet. — 22'30 a 23: Ballables d'actualitat pel sextet Ràdio-Barcelona.

Ràdio Ibèrica (392 m. — A les 9: cotitzacions de Borsa i mercat, dades meteorològiques, previsió del temps i notícies. — 9'15: Transmissió d'assenyalaments horaris. —9'20: «La viuda alegre», «Les filles d'Eva» «L'àngel caigut», «Alma de Dios». 9'45: Quartet de la «Ràdio Ibèrica».

París, (R. 1.780 m.). — A les 4'30: Butlletí borsàtil. — 4'45: Matinée literaria. Fragments de «El amigo Fritz». — 9: Concert per la senyorita Luzy Murra, amb el concurs de solistes de violoncel, violí i flauta.

Londres, (210.365 m.). A les 9'30: Hora de Greenwich. Butlletí meteorològic i de notícies. «El problema de la tuberculosi en la salut pública», pel ministre de Higiene. Notícies locals — 10: «Buddigore», Sullivan, per l'Orquestra. Intermedi per «Quips», «El cantante callejero», Fraser-Simpson, per l'Orquestra.

Brusselles, (265 m.). — A les 5: Visita de Sant Nicolas a l'estació de la «Radiola Nelgice» que serà rebut per tots els artistes i parlarà als infants. — 6: Butlletí de notícies. — 8: «Els orígens de la llengua i de la literatura francesa», conferència. — 8'15: Concert orquestral. — 9: Sessió literaria. L'obra i la vida de l'escriptor belga Georges Rodenfach. — 10: Butlletí de notícies.

El Barato

PALAU DEL CALÇAT

venda de calçats última novetat a preus reduïdissims

Borceguins senyor Vedella color novetat, corte anglès taló rodat exacte al model

19'50 ptes. parell

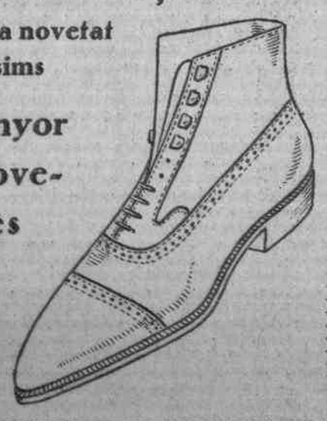

VIVOMIR

L'organització més perfecta en

T. S. F.

ha llençat la seva nova llista de preus que regeix des del 1.er de desembre

Corts, 620, davant Coliseum

Etablissements L. Hamm

Proveidors dels P. T. T. Francesos

PARIS

ANUNCIA HAVER NOMENAT REPRESENTANTS ESCLUSIUS A ESPANYA A LA

COMPANYIA NACIONAL D'ELECTRICITAT, S. A

(associada a RADIO BARCELONA)

Diputació, 290. — Barcelona

Ohmios	Auriculars	Cascos
500	9'00 ptes.	22'00 ptes
1000	1 '00 »	24'00 »
2000	10'50 »	25'00 »
4000	13'00 »	30'00 »

Els únics a BAIX PREU amb Bobines ovalades i nucli laminat.

Per a construir un aparell de telefonia sense fils, abans que tot és necessari comptar amb l'ajuda d'un bon llibre. Veniu a la nostra llibreria i trobareu el millor assortit de tot allò que s'ha publicat de T. S. F.

Editorial Poliglota. Petritxol, 8

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

El Monument a Pi i Margall

Les qüestións d'estètica urbana

El Foment de les Arts Decoratives ens prega la inserció de les ratlles següents:

«El Foment de les Arts Decoratives no pot restar indiferent a la qüestió suscitada amb motiu de l'emplaçament d'aquest monument: reclamem serenor, per no barrejar política i apassionaments que res tenen a veure amb aquestes qüestions d'estètica.

No són pas, certament, iguals els valors del personatge a qui el poble vol honorar, com l'obra de l'artista encarregat de monumentar l'obra del poeta o del polític: tampoc és igual que l'artista faci pel seu caprici, una obra tan monumental com important, sense que la dita obra respongui al conjunt d'una urbanització.

Nosaltres entenem, que ha d'acabar l'anarquia de l'arquitectura i embelliment ciutadà: aquesta anarquia que ha fet de la nostra Barcelona una ciutat afrosa i ens plau que des de l'Ajuntament es vulgui aturar tanta dissonància, obligant a tothom a passar per l'adreçador de la ciutat.

Però, tenim por, que tant els esforços del senyor tinent d'alcalde, com les opinions nostres, de poc o de res valdran, si no es va de dret a la creació d'un organisme neutral a l'Ajuntament, que a manera de comissió autònoma del Museu, sigui la dictaminadora de tot el que afecti a l'ordre i embelliment de la ciutat.

Se'ns dirà que l'Ajuntament té ja una secció de facultatius per dictaminar tots els permisos d'obres; evident. Però no podrà negar-se que aquests senyors pel caràcter de funcionaris, senten la pressió dels regidors.

Si no fos així no s'explicaria que aquest cos de facultatius donés caràcter de «monumental» a l'afrosa façana de la Cambra de la Propietat, ni hauria consentit l'emplaçament del monument de Pi i Margall a l'encreuament de la Diagonal, si no s'ajustava a les proporcions del lloc i a llurs punts de vista

Ara, un fet passat, portarà grans trastorns al que s'atreveixi a oposar-se a la col·locació d'un nou monument que per la seva forma i desproporció, vingui a engruixir la suma de desencerts que patim els ciutadans de Barcelona: Tots estem d'acord en la censura quan l'obra ja no té remei, però ningú té cura d'opcsar-se a la continuació del sistema equivocat; per això nosaltres desitgem portar a l'opinió pública, el nostre pensament; per això ens atrevim a recomanar al senyor batlle la creació de la «Comissió d'Estètica Urbana», formada per les entitats afins a la tasca que se'ls confia.

Solament així quedarà salvada la dignitat artística i l'Ajuntament restarà al marge de la responsabilitat, traspassant-la al qui, de fet, estan capacitats, ensems que allunyats de tota política.»

Tribunals

ASSENYALAMENTS PER A AVUI

—

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera. — Lleyda. Incident. J. Mangrani contra . Capdevila.

Sala segona.—Sud. Major quantia. Josepa Pons contra Ignasi Pons.

Audiència. Fallida. Rafel Samit contra Bofill i Bas.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera. — Audiència. Un oral per falsedat contra J. Pérez i altres.

Secció segona.—Manresa. Un oral per assassinat frustrat contra Joan Figueras i altres.

Secció tercera.—Llotja. Un oral per furt contra Josep Angles.

Barceloneta. Un oral per abusos deshonestos contra Fèlix Lorola.

Hospital. Una apel·lació en causa sobre corrupció de menors.

TRIBUNAL INDUSTRIAL

Antejudicis a les deu. — Número 1.771: per reclamació de salaris de l'obrer Santos Fortún contra el patró Josep Ortiz. — Número 1.772: per reclamació de salaris de l'obrer Vicens Trillas contra el patró Angel Cholha. — Número 1.773: per accident del treball de l'obrer Antoni Camacho contra el patró Metropolità Transversal i Caixa de Previsió. — Número 1.774: per reclamació de salaris de l'obrer Francesc Muñoz contra el patró Josep Soler.

Judicis a dos quarts d'onze.—Número 1.421: per accident del treball de l'obrer Joan Casialls contra el patró Marcelí Gelabert i Mútua de Barba, Ferreres i Tarracn; obrers, Gallinat, Andreu i Corbí.

A les onze.—Número 1.430: per reclamació de salaris de l'obrer Fèlix Pin contra el patró Armand Bruhon. Jurats: patrons, Badó, Monteys i Ruiz; obrers Viure, Llorens i Caballer A.

A un quart de dotze. — Número 1.599: per reclamació de salaris de l'obrer Joaquim Sangenís contra el patró N. M. Salvador Salat. Jurats: patrons, Badó, Casals i Valls; obrers, Garcia, Caballer B. i Lloret.

A dos quarts de dotze. — Número 1.432: per reclamació de salaris de l'obrer Miquel Arín contra el patró Fill de Paul Izabal. Jurats: patrons, Ferreres, Mesquida i Coll; obrers, Gómez, Canut i Lloret.

A tres quarts de dotze. — Número 1.4431: per reclamació de salaris de l'obrer Guillem Canton contra el patró Armand Bruhon. Jurats, patrons, Ferreres, Vila i Basté; obrers, Andreu, Viure i Díaz.

SENTENCIA

La sala primera de l'Audiència ha dictat sentència en la causa seguida contra Maria Encarnació López per haver mort per equivocació el guàrdia de seguretat Francesc Bravo Garcia.

La processada ha estat condemnada a dotze anys i un dia de reclusió i a pagar 10.000 pessetes d'indemnització a la família de la víctima.

DELS JUTJATS

Inhibició

El jutge de la Barceloneta s'ha inhibit a favor del jutjat de Vilafranca en el sumari que s'instrueix per falsificació dels comptes de l'Ajuntament de Sant Pere de Riudevitlles, pel qual delicte està processat l'ex-secretari d'aquell Ajuntament Josep Massana.

Sobre un robatori

Degut a les investigacions fetes per la policia s'ha sabut on són les balderes robades del magatzem de la Companyia Transmediterrània situat al moll d'Espanya.

Resulta que part d'aquestes balderes foren comprades pel drapaire Joaquim Povill, i les altres han estat trobades dins el mar, esperant els lladres poder-se-les endur després.

Pel monument a En Guimerà

«EL LLAMP» DE GANDESA

Aquest distingit setmanari de Gandesa ha fet una subscripció per al monument de Guimerà, havent lliurat al tresorer de la Comissió Executiva 43 pessetes.

A TARRAGONA

Anit passada, al Teatre Principal, va celebrar-se una festa a benefici del monument a Guimerà, havent-se representat «Terra Baixa».

Aquesta festa va resultar un gran èxit.

A LLEYDA

Va causar molta expectació la vetllada celebrada ahir, a la nit, a la Sala Victòria, a honor del mestre Guimerà.

Es representà l'obra «Mar i Cel», fent abans un parlament el doctor Humbert Torres, i llegint, després, una poesia el doctor Josep Estadella, el qual l'ha compongué per aquest acte.

La festa fou molt lluida; demà, en donarem més detalls.

Les noves estacions i les passeres a nivell

Dilluns passat, a l'Associació d'Enginyers Industrials, davant de nombrosa concurrència, l'enginyer senyor Emili Canals i Ferrer, va donar l'anunciada conferència sobre el problema de les passeres a nivell, la solució del problema ferroviari i la urbanització de la nostra ciutat.

Amb gran facilitat de paraula i a la vista d'una gran plànol de Barcelona, va demostrar que la situació actual de les estacions ferroviàries, ultra ésser perjudicial als interessos de les Companyies, és un obstacle insuperable per a la definitiva urbanització amb l'establiment dels enllaços directes i ràpids transports amb les barriades extremes, necessaris per a resoldre seriosament el problema de la manca d'habitacions.

Va parlar de la solució indicada per Jaussely per a les ferrovies a la ciutat, creient-la inacceptable per tal com és complicada i cara; coincideix amb el dit senyor, en treure les estacions d'on són ara, portant-les, però, a nous emplaçaments on mai no puguin obtaculitzar el creixement de la ciutat.

Després d'estudiar les condicions topogràfiques del pla de Barcelona i les directrius del seu creixement, va assenyalar com a lloc ideal per a l'esmentat emplaçament, els dos extrems de la Granvia de les Corts Catalanes, abans del que ha d'ésser gran parc del Besòs, i a l'altra banda del Montjuïch. Allí s'haurien de construir les estacions de càrrega i sistema radials de carrers, que permetessin el fàcil accés i comunicació amb totes les barriades de Barcelona i les més apartades i tot. Els passatgers travessarien la ciutat per una foradada de cap a cap de la Granvia, amb baixadors a les places de les Glòries i d'Espanya i al Passeig de Gràcia.

L'accés a les estacions de càrrega, encara que més allunyades que les actuals, seria més fàcil; no quedaria una sola passera a nivell, i Barcelona seria la ciutat més ben servida del món en el ram de ferrocarrils. Urbanitzats els espais que ara embossen les estacions, aprofitant per a carrers les actuals vies del Nord, de Granollers i de Madrid i amb les vies radials ja esmentades, quedaria feta la part més urgent i costosa de la urbanització i enllaçament de la gran Barcelona, que avui ja sobreix del motllo que va fer En Cerdà.

El senyor Canals i Ferrer, va estudiar econòmicament el projecte, i va demostrar com aquesta solució total i definitiva és més barata que qualsevol altra que s'emprí per a suprimir les passeres a nivell, i que per conseqüència, és necessari que totes les corporacions i els ciutadans i tot, però sobretot l'Ajuntament, es preocupin de resoldre aquestes qüestions d'una vegada, com ja ho han fet en l'aspecte parcial de les passeres a nivell, abans que es facin les enormes despeses de construcció de la segona ala de l'estació de M. S. i A., del viaducte del carrer de Marina, i sobretot de supressió de les passeres a nivell fins a Sans i Sant Andreu.

El conferenciant fou llargament aplaudit.

"Orfeus" de Claudi Monteverdi, al Palau de la Música

No podem ni volem resistir al plaer vivíssim d'escampar, des de LA VEU, la bona nova: El pròleg i l'acte segon d'«Orfeus», de Monteverdi, seran interpretats, el vinent diumenge, al Palau de la Música.

* * *

Monteverdi! Nom suggestiu, nom simbòlic, rublert d'alt sentit! Cal recorar-ho: amb el seu «Orfeus», Monteverdi creà, en veritat, el primer drama líric. Ell fundà, sí, l'art nou, novíssim, que havien de desenrotllar, després, Gluck i Ricard Wagner. Ell suscità, oi més, la creació del primer teatre públic, popular: S. Cassiano, de Venècia. Es agradós de parlar un xic de tot això.

* * *

Tothom sap el que representa el Renaixement, en el món de les arts belles. Ningú no ignora que la impulsió inicial d'aquell moviment, d'aquella revolució, fou el desig de retornar, de sobte, a l'art greco-romà. I tothom coneix el crit (certament representatiu!) de Rafael, qualificant de barbre, l'art medieval. Pels artistes del Renaixement, gòtic i barbre eren, en efecte, dos mots sinònims. Ara bé: els músics no podien restar indiferents al moviment del qual parlem; era massa viu, massa violent, massa «compartit». Els esperits vibraven, es diria, a l'unissò. Amb tot, el retorn vers l'art antic, vers la Grècia, fou de moment, entre els músics, més aviat teòric. I és que sentien, que comprenien que llur art, en definitiva, era ja més ric, sens dubte, que l'art antic. I no es decidien d'abandonar la polifonia, no es decidien a menysprear el Madrigal, del qual, amb raó, es sentien ben orgullosos. No podien, d'altra part (talment com els escultors, per exemple), admirar, amb facilitat, els bells records de l'art antic. On era, en efecte, la música helènica? On eren les obres que hom pogués oposar als Madrigals? On eren les produccions de l'art antic amb les quals es pogués vèncer, eclipsar, aixafar les de Palestrina o les de Marenzio, etc.? Comprenem, doncs, la peresa dels músics, dels madrigalistes, en voler seguir l'exemple dels pintors, dels escultors, dels arquitectes, dels artistes en general i de tots els esperits, per dir-ho en una paraula; i hom s'explica, realment, el retard dels músics cincecentistes i siscentistes en voler formar part de la brillant i ben fecunda creuada organitzada a favor de l'art grec, de l'art antic.

De primer, com dèiem, els músics teoritzaren. Boece publicà cinc llibres (impresos a Venècia del 1491 al 1499), en els quals es parlava dels vells músics i de llurs teories (Aristoxen, Nicomac, etc.) Aquesta obra despertà el desig d'encaminar la música, vers la perfecció antiga. L'any 1498, Jordi Valla publicà una traducció llatina de la introducció harmònica d'Enclidi. Durant la primera meitat del segle XVI, Boece fou molt llegit i hom oblidà d'estudiar «directament» l'art antic. Però l'any 1562 es va ja publicar la traducció llatina d'Aristòxen, Ptolemé, i fragments d'Aristòtil. Les teories d'Aristòxen foren prestament conegudes i discutides.

Els «Chors d'Edip Rei», d'Andrea Gabrieli (1585), escrits per acompanyar l'obra de Sòfocles; el «Diàleg de la música antiga i moderna», de Vincenzo Galilei (1581), i el «Combat», de Luca Marenzio (1589), representen els primers batecs del moviment neo-grec pel que es refereix a l'art dels sons. Però les obres de Marenzio i de Gabrieli — diu un expert comentador — acusen encara l'antic i ben conegut estil de la música del segle XVI. Amb tot, en la partitura de Gabrieli (detall significatiu), hi apareix ja la monodia ben netament marcada: «Solo». Però tot això són tanteigs, asaigs sense gaire eficàcia.

Fou Giovanni Bardi i els seus amics que iniciaren el veritable moviment que havia de provocar la creació de l'art nou, de l'òpera. Art nou que, amb Monteverdi, havia de triomfar.

Vers les darreries del segle XVI, En Bardi, comte de Vernio, reunia a Florència els seus amics artistes. El seu saló, com altres del seu temps, esdevingué una «Acadèmia». Hom hi parlava sobretot de música. Bardi era un home cultíssim. I l'ambient d'aquell saló era elevat. Els artistes, els músics hi completaven llur cultura. S'hi afinaven. Caccini ho confessà: «Puc dir que he tret més fruit d'aquelles cultíssimes converses, que de trenta anys de contrapunt!»

L'home més interessant dels habituals de l'«Acadèmia» era, sembla, Vincenzo Galilei. Parlant dels «Madrigalistes», els qualificava també de «gòtics» (és a dir: de «barbres»). Entre els amics de Bardi, cal esmentar també Jacob Peri i Giulio Caccini.

Les teories d'«aleshores» defensades a Itàlia proclamaven que la música havia d'ésser clara, senzilla, per tal de despertar més fondes impressions. Cal, doncs, — es deia — simplificar la música. Els veritables músics no abandonaven, amb tot, les conquestes, les troballes dels grans artistes, i se'n servien i en creaven de noves. Monteverdi, com ja es veurà, fou, tècnicament, un reformador.

Entre els assaigs interessants de l'«estil representatiu», com es deia aleshores, cal esmentar l'escena de la «Divina Comèdia», de Galilei. Però fou Caccini i sobretot Peri que realitzaren ja amb traça allò que el comte Vernio i els seus amics defensaven: la tragèdia antiga posada en música, és a dir, el drama musical, l'expressió, l'acció dramàtica. Caccini escriví Madrigals per una veu, que assoliren gran èxit entre els amics de la «Camerata», de Bardi. Tractava de seguir fidelment el ritme dels versos. I el cantant, segons ell, havia també d'exterioritzar, abans que tot, el que deia el poeta. I ja tenim, com queda vist, la música lligada, subordinada al vers!

L'èxit franc l'obtingué, però, Jacob Peri, amb «Dafné». En executar-se, l'any 1597, despertà viva sorpresa. «El plaer i l'estupor — va escriure Gagliano — davant d'aquell espectacle tan nou, no es pot expressar». La partitura de «Dafné» ha estat dissortadament perduda!

Emili del Cavalliere col·laborà també als assaigs dels artistes florentins a favor de la creació del drama musical, de l'acció en música.

Cal remarcar que en el prefaci de la «Reppresentatione di Anima et di Corpo» (1600), es parla ja de «sales d'espectacles «petites» (cabuda màxima: mil persones), de la necessitat de cantar sense ornaments inútils, amb passió. Es diu també que el cantant ha d'ésser actor i que els cors, fins quan no canten, han d'agrupar-se i moure's segons la necessitat de l'acció. Es parla, en fi, de l'orquestra invisible. Tot coses que Wagner defensarà més tard... després de tants d'altres!

Però l'òpera florentina, l'òpera de Peri, — remarca Romain Rolland — tenia un defecte: no era popular. Constituïa un esbarjo aristocràtic. Era un art refinadíssim, de saló. Calia un artista, enamorat de la Natura, de la vida, que aconseguís crear quelcom més viu, més fill dels homes. Quelcom, en fi, que expressés llur sentir, llurs dolors, llurs passions. I aquest artista fou Monteverdi.

L'òpera florentina constituïa, d'altra part, un joc interesant. El músic havia de crear accents semblants als del poeta. I el joc era curiós. La música de Caccini i de Peri (com del mateix Vecchi, creador de l'òpera bufa) no era encara prou apta, però, per a expressar lliurement els moviments de la passió. I fou Monteverdi el que assolí la indispensable llibertat per a expressar-los. I per tal d'obtenir més expressió, per tal d'accentuar-la, d'aguditzar-la, abandonà certes lleis, adoptades pels músics,... i en creà de novelles. Emprà, per exemple, sense cap preparació (i aleshores ningú havia gossat fer-ho) la setena dominant, la novena, el tritó, etc. «Monteverdi — diu Fétis — acabà completament la transformació de la tonalitat, creà l'accent expressiu i dramàtic: creà un nou sistema harmònic.» I els porucs protestaren!

Monteverdi es preocupà també (per tal, sempre, d'assolir més expressió) de les coaboracions de l'orquestra. I algú el compara amb Ticià, l'admirable colorista. Coneixedor expertíssim dels instruments de la seva època, els emprà amb traça. I al costat de l'orquestra de Monteverdi, l'orquestra de Peri i de Cavalliere apareix pàl·lida!

Com els florentins, Monteverdi preté seguir les petjades dels grecs. Però vol sorprendre, sobretot, llur intenció. Fuig de les fórmules, menysprea els teòrics... i llegeix Plató. Com base de la seva estètica (inspirada dels filòsofs i dels naturalistes antics) vol cercar tothora la veritat. Vol imitar la Natura. I s'allunya de l'exemple de Peri. Més que els versos del poeta, li interessen els moviments de l'ànima. I vol, mitjançant sóns, arribar a la mateixa finalitat que el poeta. Vol expressar directament la passió. I la música, en tal cas, ja no apareix subordinada al poeta: col·labora amb ell, expressa el mateix que ell, i pot ésser encara amb més fermesa.

El recitat de Monteverdi és menys correcte que el de Peri. Els versos són, algun cop, fins maltractats; però la vida hi esclata lliurement, triomfalment!

En tractar-se de Monteverdi, la música, en un mot, expressa més aviat els sentiments... que els mots dels personatges.

I de la unió íntima de la música i de la poesia neix la melodia de Monteverdi, fonament de l'art nou. Es en nom d'aquesta melodia que es fa la revolució. Monteverdi — diu Romain Rolland — oposa dues escoles: la «d'Ockeghem, Josquin de Pres, Pere de la Rue, Joan Mouton, Tomàs Crecquillon, Clemens nou papa, Gombert, Adriano, Zarlino, l'ideal dels quals consisteix en la perfecció de l'harmonia i a la qual sotmet la declamació poètica (l'«oratione»)» i la «fundada per Ciprià Rore, ampliada ped Ingegneri, Giacopo Peri, Giulio Caccini.» «Aquesta — diu — s'esforça per tal de perfeccionar la melodia a la qual ha de sotsmetre's l'harmonia.»

Però en defensar la melodia, Monteverdi vol defensar la vida interior. Ella és, segons ell, el llenguatge de l'ànima. I l'harmonia, — diu ell — no constitueix una finalitat, constitueix solament un mitjà d'expressió. Però la finalitat és l'expressió mateixa, és a dir, la veritat.

Monteverdi preté expressar, per mitjà de la música, tots els moviments de l'ànima. Fins ara — diu — solament s'expressaven dos o tres estats d'ànima: la tristesa, la pau. Però no s'ha provat d'expressar — afegeix — moviments violents, apassionats. I això és el que ell vol fer. I per a fer-ho crearà, com ja s'ha dit, nous recursos harmònics, nous timbres orquestrals, nous ritmes. I abans d'escriure per a l'escena, publica els seus «Madrigals grerrers i amorosos». Això és un essaig. En els susdits «Madrigals», Monteverdi es serveix ja d'un ritme nou, que ell anomena «concitato», agitat. Els esmentats «Madrigals» apareixen plens de vida. Tot hi canta. No es tracta de fórmules destrament creades. No. Tot és expressiu. Els instruments ploren com les veus; les veus xisclen com els instruments. L'artista cerca la veritat, ho sacrifica tot a la lliure «expressió»!

I en aparèixer els «Madrigals guerrers i amorosos», els tímits, els prudents, els porucs, protestaren! Però llur protesta no fou oïda. Monteverdi continuà, amb pas ferm, el seu camí.

Però no podem parlar, detalladament, de l'obra de Monteverdi i sobretot del seu sentit, de la seva eficàcia. Escrivim, de pressa, un simple treball de divulgació. I l'escrivim a corre-cuita. L'espai i el temps ens manquen. Volem solament ajudar, orientar els aficionats. Oferir-los alguns mots potser oportuns a propòsit del bell programa del vinent diumenge i a propòsit, pel damunt de tot, de Monteverdi i del seu «Orfeus».

I cal recordar-ho: «Orfeus», de Monteverdi, representa l'obra més perfecta de la «Riforma melodrammàtica» i és el punt de partida, que podríem dir-ne, del drama musical dels nostres dies. Fou el primer «drama musical».

En escriure «Orfeus», Monteverdi adoptà la forma creada pels artistes de la «Camerata» florentina, però la corregí, la enriquí. I ultra les seves troballes, de les quals ja hem parlat, en manllevà als madrigalistes, i als organistes, així italians com francesos.

Els florentis — diu Henri Prunières en el seu bell llibre dedicat a Monteverdi — temen, en el fons, la música. Procuren allunyar-la per tal d'evitar que «destrueixi la poesia». Però Monteverdi no li té cap por — diu Prunières —: la domina!

Per al seu «Orfeus», Monteverdi es serví d'un llibret d'Alessandro Striggio. I en estrenar-se l'obra esmentada, assolí el més gran èxit.

L'«Orfeus» consta d'un pròleg i de 5 actes. El primer acte apareix ple de cants de pastors i de nimfes, que s'alegren de les noces d'Orfeus i d'Euridice. En el segon acte, «Orfeus» retorna a la seva terra i admira els llocs familiars a la seva infantesa. Els pastors l'acullen festosos... Però Sílvia, missatgera revoltant-se, anuncia a «Orfeus» la mort de la bella Euridice. «Orfeus» xiscla de dolor, mentre el vinent els pastors es lamenten de la dissort d'«Orfeus». Però aquest retroba l'energia i, el vinent contra la Fatalitat, jura d'anar a cercar Euridice, als mateixos Inferns...

I aquest és l'acte que hom podrà sentir diumenge, després del pròleg.

* * *

Ultra «Orfeus», Monteverdi escriví altres obres per al teatre. Citem, entre elles, «Arianna» i «L'Incoronatione di Poppea». Va escriure també Madrigals, música religiosa, etcètera. I no oblidem de consignar que nasqué a Crèmona l'any 1567 i que morí a Venècia l'any 1643.

* * *

Malgrat els èxits que assolí en vida, i malgrat la notorietat que obtingué, Monteverdi fou prestament oblidat. Vers les darreries del segle XVII, el seu nom era gairebé desconegut. Els músics servaven, però, talment com una curiositat, els seus Madrigals i els seus Motets. Al divuitè segle, el pare Martini publicà algunes pàgines de Monteverdi (Tractat de contrapunt) que oferí com exemples.

A partir de la segona meitat del segle XIX, Monteverdi torna a ésser conegut. Fétis, Davari, Ambrós, Vogel, Selertí, etc., i sobretot Romain Rolland («Histoire de l'Opéra en Europe avant Lully et Scarlatti) parlen d'ell amb justesa i amb el respecte que es mereix. El mestre d'Indy publicà també alguns fragments d'«Orfeus» i els va fer executar pels deixebles de la «Schola Cantorum». En fi, i gràcies a la inlassable abnegació d'En Lluís Millet, els aficionats barcelonins podran també ara conèixer fragments importants d'«Orfeus». I la propera execució espandirà, certament, un xic d'honor damunt de la ciutat. Palesarà que co menysprea les belles coses! i abans d'«Orfeus», hom podrà oir, fins i tot, bonics Madrigals de Jannequin, Dowland, Brudieu i Banchieri, alguns dels quals seran interpretats per primera vegada, i produccions de Palestrina, Guammi i Frescobaldi. En fi, després d'«Orfeus», i entre altres coses, l'Orfeó estrenarà noves pàgines dels nostres músics. I clourà el programa una obra per a chor i orquestra, de Ferran Sor. Obra curiosa, ben «barcelonina», en la qual hi figuren típics crits dels carrers...

El concert de diumenge vinent, el programa del qual ens ha estat agradós de comentar, constituirà, doncs, innegablement, una bella festa per a l'esperit.

F. LLIURAT

Musicals

El dia 30 de novembre tingué lloc a la Lliga Regionalista de Gràcia un concert vocal i instrumental que podem qualificar d'esdeveniment artístic.

Cal esmentar les senyoretes Maria Cristina Martín, Gili M., i de Larrocha les quals amb gran pulcritud interpretaren al piano difícils composicions de Berliez, Liszt, Bachmaninoff i altres, així com el jove violinista Victorià Gost, qui, acompanyat al piano per la senyora Bordas, ens féu sentir la «Serenata de Toselli» i un excel·lent «Idil·li» de Gillet.

El Sr. Homs, en el violoncel, executant composicions de Bach, Duntcler i Saint Saens, demostrà un perfecte domini de l'esmentat instrument, essent fortament aplaudit, igual que el seu acompanyant senyor Bartulí que portava el pes del programa i que amb «Alegre forjador» de Haendel, que interpretà magistralment al piano, aconseguí una ovació que l'obligà a executar una composició fora de programa.

L'entusiasme dels assistents a la festa fou extraordinari després de sentir al jove Eusebi Carasusán, tenor de gran esdevenidor per la seva excel·lent veu i la seva dicció. Acompanyat al piano pel senyor Bartulí ens féu sentir entre altres peces «Pel teu amor» i «L'emigrant» amb una pulcritud tan acurada que es veié obligat a bisar-les per acallar els aplaudiments.

Tan brillant festa, fou dignament coronada per l'aplaudida artista senyoreta Conxita Callao, que per deferència a la distingida concurrència que omplia l'espaiosa sala d'actes de la Lliga, interpretà algunes de les composicions del seu gran repertori, de la manera mestra com ella sap fer-ho.

La nostra coral felicitació als artistes que prengueren part en la festa, així com també al Consell Directiu de l'esmentada entitat, per l'excel·lent programa que amb tan valuosos elements ha sabut combinar i esperem que no serà aquest l'últim cop d'aplaudir-los acoblats en un altre programa.

—

En el concert que l'Orfeó Català té anunciat per al vinent diumenge, dia 7, a la tarda, la novetat del programa, promet una veritable solemnitat artística. Encara que l'obra cabdal que hi figura, l'«Orfeus» de Monteverdi, constitueix per ella sola una nota d'interès excepcional, cal remarcar que en aquest concert s'executaran a més per primera vegada un delicat Madrigal del gran Brudieu i tres madrigals més de l'italià Adrià Banchieri; dels autors catalans, dues delicioses cançons per a cor de nofes d'En Pérez Moya, una cançó popular bellament harmonitzada per En Botey i una ben notable composició del gran guitarrista Ferran Sor, «Crits del Carrer» plena de gràcia i bon humor, evocant els crits dels venedors ambulants, les cançons de la quitxalla, fins el cant del sereno, amb un acompanyament d'instruments d'arc que, amb son aire clàssic i seriós, subratlla l'efecte còmic d'una manera irresistible.

—

La ponència de festes de l'Ateneu Obrer del Districte II, Mercaders, 38 i 40, ha organitzat un concert per al dia 8 del present a les cinc de la tarda, amb la cooperació de l'Orfeó Barceloní i Catalunya Nova.

—

Diumenge vinent, dia 7, a les onze del matí, es celebrarà al nou Teatre Olympia un concert popular de beneficència, a càrrec de la Banda Municipal, dirigida pel mestre J. Lamotte de Grignon. El programa serà una selecció de l'extens repertori de la Banda.

Pel president de la Comissió de Cultura amb l'aprovació de l'alcalde han estat donades tota classe de facilitats per tal que pugui celebrar-se aquest acte de cultura i beneficència.

De Societat

Dimecres passat dia de Sant Francesc Xavier, celebrà la seva festa onomàstica la bella i distingida senyora del nostre particular amic el jove tinent de navili i notable pintor N'Alfons Sanz, reunint-se al seu estudi distingides amistats de la nostra bona societat, les quals foren esplèndidament obsequiades pels joves esposos, admirant ensems els concurrents les notables obres que el senyor Sanz pensa exposar aviat al públic barceloní.

—

Hem tingut el gust de saludar En Llorenç de Migliaresi i de Mendoza, que es troba de nou a la nostra ciutat, en plena salut.

FIVE

Generalitat

EL SENYOR SALA

Ahir el matí va arribar a Barcelona el president de la Mancomunitat senyor Sala.

No va anar a la Generalitat, i, per tant, els periodistes no van poder parlar-hi.

REUNIO DEL CONSELL

Segons una nota oficiosa, el Consell permanent ha despatxat els següents assumptes:

El Consell ha designat el conseller N'Adolf Serra per a ostentar la representació de la Mancomunitat en el Congrés d'Oleicultura que s'ha de celebrar a Sevilla i que tants profits pot reportar a la riquesa olivarera del país.

El Consell ha disposat que se sol·liciti de l'Estat que la concessió que te demanada la Mancomunitat per al sanejament de Salou sigui amb la prescripció que quedin de propietat d'aquesta Corporació i a perpetuïtat tots els terrenys sanejats que no siguin de propietat particular.

També ha quedat assabentat el Consell del projecte de millora del proveïment d'aigües de Banyoles, redactat per la Secció tècnica, disposant que es trameti a l'Alcaldia de la localitat interessada.

S'ha aprovat la fulla de dades fonamentals del projecte d'acopi de pedra en gros per a la reparació de l'afermat del camí veïnal de Barcelona al Prat de Llobregat.

S'ha aprovat la fulla de dades fonamentals del projecte d'acopis de grava per a la reparació de l'afermat del camí veïnal de Vilafranca a Guardiola, quilòmetres 1 al 9.

S'han aprovat els plecs de condicions facultatives, particulars i econòmiques que han de regir la subhasta de les obres de terminació del camí veïnal de Sant Iscle de Vallalta a Arenys de Munt, que s'ha acordat anunciar, i la subhasta de l'acopi de pedra en gros i trencada per a la reparació del ferm del camí de Sabadell a Matadepera, quilòmetre 2 al 7.

S'ha aprovat el projecte d'enquitranat superficial del trajecte comprès entre es llocs quilomètrics 0'763 i 4,415, de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, secció primera.

S'ha aprovat el pressupost de reparació dels quilòmetres 4 i 5 de la carretera de Reus a Vilallonga, amb ramal a Morell.

S'ha designat el diputat de la Mancomunitat senyor Pulit per assistir al reconeixement i en el seu cas recepció única dels treballs d'acopi de grava, efectuats al quilòmetre 13 de la carretera de Gràcia a Manresa, i el diputat senyor de Prats per assistir a les recepcions parcials que siguin precises per als acopis de grava destinats al camí de Sant Genís de Vilassar a Sant Cristòfol de Premià.

S'ha aprovat el projecte d'inversió de pedra per a la reparació del ferm de la carretera de Cornellà a Fogàs Secció de Cornellà a Sant Andreu, en els quilòmetres 2,00 i 3'177.

Un robatori a Sant Martí

ELS LLADRES ATROPELLEN LA SENYORA DE LA CASA

Dimecres entre sis i set del vespre, sortia de la seva torre del carrer de Meridiana, 13, la senyora Victòria Fabré Roma, la qual es dirigia a casa la seva mare per a esperar que arribés el seu marit.

Encara no havia deixat la reixa que volta la torre quan la senyora Fabré es veié escomesa per uns individus, un dels quals li donà un cop al cap que la deixà sense sentits. Li arrabassaren les claus, obriren la porta de la casa i entraren a dins la senyora, deixant-la en una habitació.

Mentrestant, els lladres regiraren tota la casa, triant els objectes que eren de valor.

Al cap d'una estona d'haver-se comès l'atropell arribà a la casa el senyor Cantó, marit de la senyora Fabré, el qual ja venia estranyat de no haver-la trobada a casa la seva mare. El senyor Cantó trucà a la porta diverses vegades i veient que no li contestaven sospità que havia ocorregut quelcom anormal i avisà una parella de guàrdies civils.

Aquests entraren a la casa per una finestra i trobaren la senyora desmaiada. Feren un reconeixement ràpid i trobaren dos fardells de roba damunt la taula del menjador i un altre fardell amb objectes de taula, a la part del darrera de la casa, fardells que havien abandonat els lladres en sentir el soroll del timbre.

No obstant, els lladres no marxaren de buit, puix els esposos Cantó i Fabré s'han trobat a faltar joies valorades en 2,000 pessetes.

La gugàrdia civil recorregué aquells barris sense trobar cap rastre dels lladres.

Govern civil

DE SUBSISTENCIES

A la sessió celebrada per la Comissió Permanent de Proveïments, amb assistència de la representació de l'Ajuntament, ha quedat puntualitzat tot ço que es refereix a la implantació del nou règim per al subministre de carbó de què dimecres es va donar notícia.

S'ha pres en consideració una comunicació del delegat governatiu de Aranda de Duero, manifestant que, a partir del propvinent dia 8, se celebrarà un important mercat de bestiar boví en l'esmentada localitat.

S'acordà publicar els preus en magatzem de les actuals existències de bacallà i altres noves instruccions per a la seva venda a la menuda.

Pel que toca a les patates, prosseguiran les gestions que tan bon resultat han donat fins ara, per a continuar important-les de França, la qual cosa ha permès, des de primers d'octubre, portar un vapor setmanal amb un promedi de 4,000 sacs de cent quilos, però aquest article presenta, actualment, dificultats.

MES REVENEDORS DETINGUTS

La policia ha detingut a Petra Yust, a la qual se li ocupà un vigèsim de la Rifa de Nadal, que pretenia vendre amb prima.

També ha detingut la policia a Cristòfol Tormo Martí i Benet Gómez Izquierdo, els quals es dedicaven a la revenda de vigèsims de Nadal. El que els portava aconseguí fugir. Els dos detinguts han estat multats amb 500 pessetes cada un.

EL QUE DIU EL GOVERNADOR

El governador manifestà ahir vespre que havia rebut una reial ordre del ministeri d'Estat assabentant als espanyols que vulguin anar a Costa Rica que han de portar, des de primer de gener, el passaport visat pel cònsol del país o d'un altre amic.

Després digué que havia presidit la Junta de Beneficència.

Del foc de l'«Infanta Isabel de Borbón»

HA ESTAT AJORNADA LA SEVA SORTIDA

Fins la matinada d'ahir treballà el vaixell-bomba de les Obres del Port per a deixar completament sec el compartiment que hagueren d'inundar els bombers per a l'extinció del foc.

dinamo productors de la força elèctrica, d'abord, es comprovà que desultaren seriosament avariats, la qual cosa impedí que el vapor sortís ahir cap el Riu de la Plata, com estava anunciat.

Com que aquest ajornament creava una situació difícil als 500 emigrants que havien d'embarcar en el «Infanta», la Companyia Transatlàntica ha decidit donar-los estatge i manutenció a bord del vapor «Antonio López», de la mateixa Companyia.

Sembla que l'«Infanta Isabel de Borbón» necessitarà vuit dies per a reparar les seves avaries.

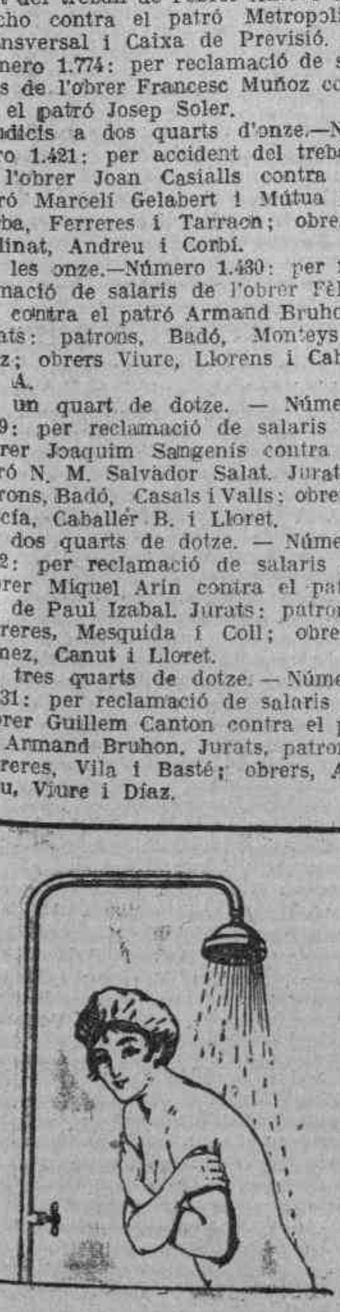

Gran assortiment
en
Lavabos
Escalfadors
Banyeres
Bidets
Dutxes
Waters
etc.
PREUS REDUITS
JAUME SAURET
7 - Carrer Pelayo - 7

Gèneres de punt

No comprant-los en aquesta casa els pagareu bastant més cars.

Articles de confiança

	Ptes.
Armilles llana, per a senyor, novetat.	9'75
Jerseis llana, per a senyor, mescles	6'75
Bufandes seda, colors «Gran chic»	4'35
Guants de punt, per a senyor	1'25
Sueters per a senyor, novetat	13'50
Guants de punt, per a noi.	1'45
Sueters per a noi, dibuixos novetat	4'95
Guants pell, senyora, brodats	5'75
Sueters llana, senyora, dibuixos nov.	19'50

Fàbrica de Gèneres de Punt
CASA VILARDELL
Hospital, 36 i 38. — Sucursals: Comte del Asalto, 8. — Carme, 73. Riera Baixa, 26 i Fontanella, 17. —Magatzems: Sant Pere més Alt 51

Vida marítima i comercial

MOVIMENT DEL PORT

Dia 4.

VAIXELLS ENTRATS:

Procedent de Xang-Hai i escales, el vapor «Nuevo Nippon», portant càrrega general.

D'Anvers, el vapor anglès «Carles», amb càrrega diversa.

D'Alacant i València, el vapor anglès «Helión», amb carregament de gasolina.

De Tampa, Pensacloa i Nova Orleans, el vapor nord-americà, «Dio», amb càrrega general.

De Palma de Mallorca, el vapor correu ràpid «Mallorca», portant el correu, 86 passatgers i càrrega general.

De Newcastle, el vapor alemany «Carl Cords», amb 2,000 tones de carbó mineral.

De Màlaga, el vapor «Maria R.», amb 55 passatgers i càrrega general.

VAIXELLS SORTITS:

Cap a València i Liverpool, el vapor japonès «Tsushima Mam», amb càrrega general i trànsit.

Cap a Alcúdia, el veler «Lareño», amb efectes.

Cap a València, el vapor danès «Mjolmir», amb bacallà de trànsit.

Cap a Mahó, el vapor «Rey Jaime II», amb el correu, passatge i càrrega general.

JUNTA DE CAPITANS DE MARINA

Per a demà, dissabte es convoca la Junta de Capitans de Marina mercant, per a veure si hi ha o no lloc a la formació de causa, sobre l'incendi de la goleta «Margarita», i el naufragi del llagut «San José», per temporal, en aigües de Castelldefels, com així mateix referent a l'abordatge esdevingut al nostre port entre el vapor americà «Steel Encliner» i un pont varador flotant.

CRIDA

S'interessa la presentació a la Comandància de Marina de l'inscripte d'aquest port Pere Banach Peredealta, per a lliurar-li documents.

CERTIFICAT DE MAXIMA CARREGA

Per aquesta Comandància de Marina s'ha tramès a la Direcció general de Navegació, per a la seva aprovació, els càlculs per al traçat del disc de màxima càrrega del pailebot «Muros I».

RECONEIXEMENT

S'ha sol·licitat el reconeixement del vapor «Sagunto».

EL TEMPS

Dimecres va fer un dia boirós, amb horitzons carregats, vent del primer quadrant i marejada del segon.

Del Semàfor de Bagur, comunicaque regnava en aquelles aigües, vent Nord fresquet, mar grossa, cel i horitzons plujosos.

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

PREMI DE L'OR

(Preus de compra)

Alfons	143'00 per cent
Isabel	143'00 » »
Uncesi mitges unces	143'00 » »
Quart d'unça	143'00 » »
1|16 d'unça	143'00 » »
Francs	143'00 » »
Dòlars	7'35 » »
Lliures	36'00 » »

Borsa de Madrid

Interior comptat	69'60
Idem fi de mes	00'00
Amortitzable 4 per 100	83'85
Idem, 5 per 100	89'60
Exterior	94'40
Banc d'Espanya	566'00
Banc Espanyol de Crèdit	156'00
Banc Rio de la Plata	67'00
Banc Hispano-Americà	160'00
Tabacs	000'00
Sucreres preferents	106'75
Idem ordinàries	44'75
Cèdules	89'00
Nords	358'50
Alacants	346'00
Francs	39'80
Lliures	33'76

BORSA DE BARCELONA

4 DE DESEMBRE DE 1924

COTITZACIO DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I DEL MERCAT LLIURE DE VALORS

VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: S'opera de Nords de 71'10 a 70'85 i a 70'90, Alacants de 69'00 a 68'80 i a 68'85, Orenses de 16'90 a 16'80, obligacions Càceres a 30'65, Gran Metropolità a 137'00, i Colonial a 68'85.

A la tarda, a la Casa Llotja, a fi de mes: Hi ha molt de negoci en aquest departament borsàtil, destacant-se en primer lloc les accions ferroviàries. Es fa de Nords de 70'70 a 70'65 i a 71'10, Alacants de 68'80 a 68'75 i a 69'00, Andalusos de 57'90 a 57'80 i a 58'25, Orenses de 17'80 a 17'60, obligacions Càceres a 30'65, Crèdit i Docs a 17'00, i accions «Chade» a 470'50.

Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords a 70'35 i 71'40, Alacants a 69'30, Andalusos a 58'50 i a 58'40, Orenses a 17'70, i Colonials a 68'75.

DIFERENCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, milloren els Nords deu cèntims, els Alacants quinze, i les Orenses en perden cinc.

De la tanca del matí a la de les cinc de la tarda d'avui, milloren els Nords mig enter, els Alacants quaranta cinc, les Orenses noranta, i cedeixen deu cèntims els Colonials. Els Ferrocarrils Andalusos han pujat avui vuitanta cèntims.

COTITZACIO DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 39'85; suïssos, 140'00; belgues, 36'30; lliures, 33'81; lires, 31'20; dolars, 7'23; pesos argentins, 2'78.

AL COMPTAT. COTITZACIO DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETI OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7 %, «1921», a 100'35 i 101'15.
Barcelona Traction and Light Power 7 %, pref., * a 133'00.
Companyia Espanyola de Colonització 6 %, * a 86'00.
Societat Gallega d'Electricitat 6 %, * a 101'25.
General Tramvies Barcelona 6 %, * a 99'75.
Metropolità-Transversal, a 96'25.
Unió Naval de Llevant, * a 97'00.
Grans Molins Bascos 6 %, * a 87'00.
Gran Metropolità 6 %, a 97'75.
Hotel Ritz 7 %, * a 86'00.
Ajuntament de València 6 %, a 96'15.
Ajuntament de Sevilla «1920», * a 95'00.
Ajuntament de Sevilla «1923», * a 95'50.
Aigües Potables de València * a 95'00.
Societat Productora de Forces Motrius 6 % «1923», * a 77'00.
Accions preferents Companyia Telefònica Nacional d'Espanya, a 100'25.

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Deutes Estat	
Interior A	59'90
» B	69'90
» C	69'90
» D	69'80
» E	69'70
» F	69'65
» G i H	69'00
Exterior A	84'15
» B	84'00
» C	83'95
» D	83'90
» E	83'85
» F	83'80
» G i H	86'50
Amortit. 5 % 1920 A	94'75
» B	94'79
» C	94'65
» D	*94'90
» E	94'65
» F	*94'50
Amortit. 5 % 1917 A	94'60
» B	94'65
» C	*94'75
» D	*94'70
» E	*94'50
» F	*94'15
Tres. v. Nbre. 1924 A.	101'30
» v. » 1924 B.	101'10
» v. gener 1925 A.	101'50
» v. » 1925 B.	101'35
» v. febrer 1927 A.	101'15
» v. » 1927 B.	101'05
» v. abril 1928 A.	101'50
» v. » 1928 B.	101'35
Estrangers	
Cèdules Argentines 6 %	2'88
Obligacions	
Port de Barcelona	91'00
» de Melilla	100'00
» de Sevilla s. D.	92'50
» de Gijón Musel	*93'00
Gov. Imp. Marroc 5 %	77'25
Caixa d'Emis. 5 %	84'50

Ajuntaments Diputacions	
Municipi semestre	*78'00
» 1906 B.	78'15
» 1907 D	*77'85
» 1910 D	*73'00
» 1912 B	*78'00
» 1912 E	72'50
» 1912 F	72'50
» 1913 B	77'50
» 1916 B	*78'00
» 1917 B	*77'50
» 1918 B	77'75
» 1919 B	*78'00
» 1920 B	77'25
» 1921 6 %	98'35
» 1922 Expo.	98'00
Eixampla 1899	97'00
» 1907	91'00
» 1913	88'00
Bons Reforma	81'75
Diputació antigues	77'00
» B	*74'00
» C	*74'25
Mancomunitat 1915	71'00
» 1920	70'00
Caixa Crèdit Com.	70'00
Ferrocarrils tramvies	
Nord Espanya 1.ª s.	*64'85
» » 2.ª s.	63'35
» » 3.ª s.	64'60
» » 4.ª s.	*64'10
» » 5.ª s.	*65'00
Especials Pamplona	64'00
Prioritat Barcelona	87'75
Astúries 1.ª hipoteca	*64'25
» 2.ª »	62'25
» 3.ª »	62'00
Lleyda a Reus	66'00
Villalba a Segovia	72'50
Especials Almansa	74'50
Almansa a Valencia ad	65'85
Mines Sant Joan	*85'75
Alsasua i Sant Joan	*32'65
Osca a França	77'50
Nord especial 6 %	100'65
» Valencianes	95'65

Alacant 1.ª hipoteca	61'50
» 2.ª »	78'85
» 3.ª »	77'75
» A	91'00
» B	76'50
» C	70'50
» D	60'00
» E	77'75
» F	87'50
» G	101'50
» H	93'75
» França 1864	57'00
» » 1878	52'00
» Directes	54'50
Córdoba a Sevilla	1'00
Badajoz 5 %	*96'25
Orense A. B. C. D. E. F	*35'00
» G. i H. prior	*61'75
M. Các. i Portugal, 5 %	*88'50
M. Các. i Portugal, var.	30'50
Andalusos 1.ª 3 %	55'00
» 2.ª 3 %	54'50
Com.ª Auxiliar de F.-C.	97'75
Gral. Tramv. 4 %	*78'00
» » 5 %	90'25
Tramv. St. Andreu	*74'00
F.-C. Sarrià 6 %	101'50
F.-C. de Catalunya 5 %	92'50
» » 6 %	101'25
Madrid a Aragó 6 %	95'50
G. F. C. Catalans 6 %	100'15
Tànger a Fez 6 %	96'00
Tramvies Sevilla 6 %	*100'75
F.-C. Cremallera 6 %	*101'00
Aigua, Gas i Electricitat	
Barcelonesa Elect. 1900	*99'75
» » 1907	83'25
» » 1912	*88'50
» » 1913	86'00
» » 6 %	98'75
Aigües Barcelona 5 %	*86'00
» » 6 %	98'85
Catalana Gas E.	74'50
» » F.	73'50
» » G. 6 %	91'00

Catalana Gas Bons	87'85
Mallorquina d'Elec. 5 %	*49'00
Energia Elèctrica 5 %	84'50
» » 6 %	94'25
» » Bons	91'50
Elèctrica Cinca 6 %	88'00
Prod. Forces Motr 6 %	*78'00
» » » 7 %	81'50
Construccions Elèc. 6 %	*64'50
Regadius Llevant 6 %	94'75
Hisp Amer d'Ele. 6 %	100'85
» » » Bons	107'00
Coop. Fluid Elèc 6 %	69'00
Unió Elèc. Catalunya	94'85
Vàries	
Transatlàntica 4 %	*86'00
» 6 %	*101'00
» 6 % 1922	102'35
Canal Urgell	63'00
Asland 6 %	95'25
» 7 %	101'50
Foment d'Obres 5 %	*82'00
» » 6 %	*94'75
Carbons Berga	*64'00
R. C. C. Regants Ebre	*66'00
Construcció Naval 6 %	93'50
» » Bons	*97'50
Const. i Paviments 6 %	*70'00
General Regadius 6 %	*87'00
Mecànica Vellutera 6 %	*31'00
A. Forns Andalusia 6 %	*80'25
Teneria Moderna 7 %	92'50
Colònia Güell 6 %	90'00
Mines Potassa Súria 7 %	104'75
Unió Salinera	*96'50
Hullera Espanyola	101'50
Accions	
C.ª Transmediterrània	*85'00
Catalana Gas s. D	*58'00
» » » E	*60'00
» » » F 6 %	77'85
Hisp. Amer. d'Elec.	*471'00
Hullera Espanyola	*183'00
Espanya Industrial	173'00
Peninsular Telèfons	101'00
Hispano Suissa	*125'00
Hotel Ritz 6 %	*39'00
Banc Barcelona ptes.	35'06

Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constatat l'últim canvi a guia del llegidor.

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA

TELEGRAMES OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	13.16	00.00	00.00	00.00		13.08
Futurs:						
Gener	12.69	12.76	12.78	00.00		12.78
Març	12.75	12.83	12.84	00.00		12.84
Maig	12.80	12.89	12.89	00.00		12.90
Juliol	12.77	12.86	12.85	00.00		12.86
Octubre	12.39	12.50	12.50	00.00		12.51

Vendes 4000 Bt. contra 6.000 Bt.

Alexandria	Abril	Desembre	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Ashmouni Febrer 29.17	29.25	29.15	Gener	23.70	00.00	23.60
» Sakellaridis	Març	Novembre	Març	22.62	00.00	22.52
Gener 46.95	45.40	00.00				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	23.40	00.00	00.00	23'31
Futurs:				
Desembre	22.93	22.84	22.88	22.80
Gener	23.10	23.03	23.02	22.97
Març	23.52	23.35	23.37	23.36
Maig	23.81	23.70	23.70	23.70
Juliol	23.93	Nom.	23.85	23.81

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	23.25	00.00	00.00	23.20
Futurs:				
Desembre	23.32	00.00	00.00	23.27
Gener	23.25	23.20	00.00	23.22
Març	23.33	00.00	00.00	23.25
Maig	23.56	23.43	00.00	23.50
Juliol	23.58	00.00	00.00	23.53

Arribades als ports dels EE. UU. 36.000 Bt. contra 33,000 Bt.
» » » » » » des de 1 d'agost 5.073.000 Bt. contra 4.028.000

Transferència 4'68 5|8

Ginners: 000.000 Bt. contra 0,000.000 Bt.

Probable producció: 00.000.000 Bt.

Mercat de Barcelona

Disp. Good. Midd. st. univ. Texas. Ptes. 221.

Barcelona, 4 de desembre de 1924

Blats, Cafès i Sucres

(Cotitzacions de la casa Dorca i Feliu)

Blats

WINNIPEG — 4 de desembre de 1924

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Desembre	158 3|4	000 0|0	00.00
Maig	165 0|0	164 5|8	00.00
Juliol	163 1|2		

XICAGO

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Desembre	154 7|8	000 0|0	—
Maig	161 1|8	160 0|0	—
Juliol	142 0|0	—	—

LIVERPOOL

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Març	012.7 1|2	012.7 3|4	0.12.6 1|2
Maig	012.6 5|8	00.00 0|0	0.12.5 3|3
			—

Moresc

XICAGO

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Desembre	114 1|2	000 0|0	—
Maig	121 1|8	122 1|2	—
Juliol	122 1|4	—	—

Sucre

LONDRES

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTUAA	TANCA
Desembre	0.18.7 1|2	0.18.6 1|2	0.18.9 0|0
Març	0.18.3 0|0	0.00.00 0|0	0.18.4 1|2

NOVA YORK

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Desembre	4.27		
Març	3.03		
Maig	3.11		

PARIS

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Novembre	000.00		000.00
Gener	186.50		188.00

Cafè

LE HAVRE

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Març	000.00	433.75	000.00
Juliol	401.00	—	401.25
Setembre	384.00	—	384.25

NOVA YORK

MES	TANCA ANTERIOR	OBERTURA	TANCA
Desembre	19.35	—	00.00
Març	18.20	—	00.00
Juliol	16.80	—	00.00

Anuncis Oficials

COMPANYIA DELS CAMINS DE FERRO DEL NORD D'ESPANYA

Pagament del cupó de primer de gener de 1925

El Consell d'Administració de la Companyia té l'honra de posar al coneixement dels senyors portadors d'Obligacions que, des del dia primer del vinent mes de gener, es pagarà el cupó del venciment corresponent dels següents valors:

CLASSE DE VALORS

Tercera sèrie, Nord, cupó núm. 83; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 6'85 pessetes.— No domiciliades a Espanya; 4'35 pessetes.

Quarta sèrie, Nord, cupó núm. 79; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó 6'85 pessetes.— No domiciliades a Espanya, 4'34 pessetes.

Cinquena sèrie, Nord, cupó núm. 73; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 6'85 pessetes.— No domicilades a Espanya, 4'35 pessetes.

Segòvia a Medina, cupó núm. 80; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 6'87 pessetes.— No domiciliades a Espanya, 4'35 pessetes.

Prioritat Barcelona, cupó núm. 89; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 6'84 pessetes.— No domiciliades a Espanya, 4'24 pessetes.

Especials Pamplona, cupó núm. 94; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 6'85 pessetes.— No domiciliades, 4'36 pessetes.

València a Utiel, cupó núm. 76; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 7'25 pessetes. — No domiciliades, 7'25 pessetes.

Saragossa a Barcelona, 6 per 100, cupó núm. 135; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 13'76 pessetes.

Idem ídem, 5 per 100, cupó núm. 135; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 11'44 pessetes.

Idem ídem, 3 per 100 A, cupó número 123; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 6'71 pessetes.

Idem ídem, 3 per 100 B, cupó número 123; Obigacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 6'38 pessetes.

Saragossa a Pamplona, antigues, cupó núm. 132; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 6'71 pessetes.

Villalba a Segòvia, cupó núm. 31; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 9'17 pessetes.

Tudela a Bilbao, tercera sèrie, cupó número 94; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 5'74 pessetes.

Almansa, València i Tarragona, primera sèrie; cupó núm. 128; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 6'50 pessetes.

Idem ídem, A, B, C, D, cupó número 126; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 6'50 pessetes.

Idem ídem, especials, cupó número 30; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 8'71 pessetes.

Sant Joan de les Abadesses, sèrie A, cupó núm. 69; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 7'18 pessetes.

Idem ídem, sèrie B, cupó núm. 69; Obligacions domiciliades a Espanya; valor líquid del cupó, 35'90 pessetes.

Els pagaments que es refereix aquest anunci, s'efectuaran en la següent forma:

A França: conforme als anuncis que allí es publiquin.

A Madrid: al Banc d'Espanya i a les oficines de Títols que la Companyia té installades a l'estació de Príncep Pius, i al Palau de la Borsa (Lealtad, 1).

A Barcelona: a l'oficina de Títols installada a l'estació del Nord.

A València: a l'oficina de Títols installada a l'estació del Nord.

A Bilbao: Banc de Bilbao.

A Santander: pel Banc de Santander i el Banc Mercantil.

A Valladolid, León, Saragossa i Sant Sebastià: per les oficines de Caixa que la Companyia té en ses respectives estacions.

I, per últim, a les Sucursals, Agències i corresponsals dels Bancs Espanyol de Crèdit, de Bilbao, de Biscaia i Urquijo, en tots els llocs no esmentats, i per totes les Sucursals del Banc d'Espanya.

Madrid, 19 de novembre de 1924.

El secretari general de la Companyia, **Ventura González.**

COMPANYIA DELS CAMINS DE FERRO DEL NORD D'ESPANYA

En els sorteigs efectuats els dies 17, 18, 19 i 20 del corrent, davant del notari de l'Il·lustre Col·legi d'aquesta Cort, don Modest Conde i Caballero, de les obligacions corresponents al venciment del primer de gener de 1925, han resultat amortitzades les següents:

Línia de Segovia a Medina

126 obligacions especials

Números: 1 a 44, 47 a 100, 5.389 a 400 i 12.901 a 16.

Línia de Saragossa a Barcelona

181 obligacions 3 per 100 sèrie A

Números: 2.021 a 23, 4.481 a 90, 7.241 a 50, 8.101 a 10, 9.651 a 60, 10.691 a 700, 12.831 a 40, 13.273 a 80, 14.081 a 90, 14.181 a 90, 14.431 a 40, 15.581 a 90, 15.771 a 80, 20.201 a 10, 21.221 a 30, 21.481 a 90, 23.011 a 20, 24.071 a 80 i 24.671 a 80.

191 obligacionns 3 per 100 sèrie B

Números: 4.521 a 30, 9.041 a 50., 9.831 a 40, 9.891 a 900, 10.011 a 20, 11.831 a 40, 15.481 a 90, 16.721 a 30, 18.331 a 40, 19.541, 20.331 a 40, 22.441 a 50, 23.681 a 90, 23.831 a 40, 24.331 a 40, 24.611 a 20, 25.721 a 30, 25.891 a 900, 26.971 a 80 i 28.541 a 50.

32 obligacions 5 per 100

Números: 631 a 33, 635 a 40, 780, 904 a 10, 1.060 1.121, 1.123 a 29, 1.291, 1.293, 1.294 i 1.298 a 300.

1.903 obligacions 6 per 100

Números: 411 a 20, 421 a 30, 651 a 60, 1.301 a 10, 2.051 a 60, 2.061 a 70, 2.231 a 40, 3.451 a 60, 3.961 a 70, 4.351 a 60, 4.391 a 400, 4.511 a 20, 4.021 a 30, 5.341 a 50, 6.181 a 90, 8.861 70, 9.611 a 13, 9.618 a 20, 11.151 a 60, 11.381 a 90, 12.081 a 90, 12.511 a 20, 12.971 a 80, 13.391, 13.393 a 400, 16.371 a 80, 16.511 a 20, 17.007 a 10, 17.031 a 40, 17.191 a 200, 17.201 a 10, 17.601 a 10, 18.541 a 50, 18.921 a 30, 20.134 a 40, 20.431 a 40, 21.651 53, 21.660, 21.931 a 40, 22.181 a 90, 22.311 a 20, 22.801 a 10, 23.761 a 70, 23.921 a 30, 23.951 a 60, 24.251 a 60, 25.471 a 80, 27.621 a 30, 27.811 a 20, 27.891 a 900, 28.011 a 20, 28.511 a 20, 28.521 a 30, 32.971 a 80, 33.251 a 60, 33.541 a 50, 34.011 a 20, 34.041 a 50, 34.951 a 60, 35.271 a 80, 35.631 a 40, 35.691 a 700, 37.611 a 20, 37.801 a 10, 38.241 a 50, 38.321 a 30, 38.791 a 800, 38.881 a 90, 38.911 a 20, 39.861 a 70, 40.091 a 100, 40.451 a 60, 40.491 a 500, 40.821 a 30, 41.171 a 80, 41.401 a 10, 41.491 a 500, 42.131 a 40, 42.211 a 20, 42.581 a 90, 43.031 a 40, 43.171 a 80, 43.661 a 70, 44.401 a 10, 44.411 a 20, 44.991 a 45.000, 45.281 a 90, 45.391 a 40, 45.431 a 40, 45.471 a 80, 45.911 a 20, 45.921 a 30, 45.931 a 40, 46.211 a 20, 47.941 a 50, 49.471 a 80, 51.221 a 30, 51.441 a 50, 51.551 a 60, 51.581 a 90, 51.791 a 800, 52.101 a 10, 52.281 a 90, 53.221 a 30, 53.551 a 60, 54.425 a 34, 55.205 a 14, 55.985 a 94, 56.065 a 74, 56.845 a 54, 57.095 a 104, 57.164, 58.135 a 44, 59.245 a 54, 59.765 a 74, 60.565 a 74, 61.765 a 74, 62.195 a 204, 62.355 a 64, 62.815 a 24, 63.025 a 34, 63.295 a 304, 63.315 a 24, 65.319 a 24, 66.635 a 44, 67.595 a 64, 67.615 a 24, 68.355 a 64, 68.755 a 64, 68.785 a 94, 68.995 a 69.004, 70.165 a 74, 71.295 a 304, 71.485 a 94, 71.515 a 24, 71.775 a 84, 71.955 a 64, 72.045 a 54, 72.175 a 84, 72.285 a 94, 72.795 a 804, 73.945 a 54, 74.225 a 34, 75.055 a 64, 75.565 a 74, 75.695 a 704, 76.835 a 44, 79.235 a 44, 79.275 a 84, 80.205 a 10, 80.995 a 81.004, 81.675 a 84, 82.445 a 54, 82.735 a 44, 82.995 a 83.004, 85.305 a 14, 87.685 a 94, 89.195 a 204, 89.345 a 54, 89.475 a 84, 90.585 a 94, 90.965 a 74, 91.235 a 44, 91.315 a 24, 92.065 a 74, 92.555 a 64, 92.755 a 64, 93.045 a 54, 93.475 a 84, 93.785 a 94, 94.335 a 44, 94.835 a 44, 94.975 a 84, 95.025 a 34, 95.225 a 34, 95.975 a 84, 96.195 a 204, 97.485 a 94, 98.265 a 74, 98.305 a 14, 98.741 a 50, 98.751 a 60, 98.891 a 900, 98.991 a 99.000, 99.541 a 50, 100.181 a 90, 100.321 a 30, 100.491 a 500, 100.571 a 80, 100.591 a 600, 101.141 a 50, 101.191 a 200, 101.851 a 60, 101.921 a 30, 102.171 a 80, 102.811 a 20 i 103.461 a 70.

Línia de Saragossa a Pamplona

764 obligacions antigues no canviades

Números: 54.020 a 219, 54.241 a 340, 54.351 a 422 i 154.031 a 412.

Línia de Villalba a Segovia

190 obligacions especials

Números: 11.381 a 90, 13.351 a 60, 20.661 a 70, 21.561 a 70, 24.981 a 90, 27.271 a 80, 28.151 a 60, 37.821 a 30, 38.441 a 50 39.761 a 70, 40.301 a 10, 41.421 a 30, 42.581 a 90, 47.181 a 90, 48.231 a 40, 50.101 a 10, 50.311 a 20, 52.511 a 20 i 52.731 a 40.

Línia d'Almansa, València i Tarragona

660 obligacions de la primera sèrie

Números: 141 a 50, 171 a 80, 191 a 200, 831 a 40, 1.721 a 30, 3.161 a 70, 3.331 a 40, 3.481 a 90, 4.251 a 60, 4.531 a 40, 4.661 a 70, 4.951 a 60, 6.281 a 90, 6.931 a 40, 7.541 a 50, 8.171 a 80, 8.521 a 30, 9.661 a 70, 10.231 a 40, 11.601 a 10, 12.231 a 40, 13.111 a 20, 14.051 a 60, 14.101 a 10, 15.511 a 20, 15.771 a 80, 15.891 a 900, 16.261 a 70, 17.061 a 70, 17.941 a 50, 18.021 a 30, 18.101 a 10, 18.261 a 70, 20.131 a 40, 20.381 a 90, 20.561 a 70, 21.611 a 20, 22.111 a 20, 23.021 a 30, 23.661 a 70, 23.891 a 900, 24.191 a 200, 24.301 a 10, 25.601 a 10, 26.541 a 50, 26.841 a 50, 28.351 a 60, 28.701 a 10, 31.121 a 30, 32.161 a 70, 33.241 a 50, 33.711 a 20, 34.501 a 10, 36.221 a 30, 36.851 a 60, 38.891 a 900, 39.021 a 30, 39.771 a 80, 41.331 a 40, 41.501 a 10, 41.781 a 90, 42.861 a 70, 43.781 a 90, 44.701 a 10, 45.201 a 10 i 47.891 a 900.

530 obligacions de la sèrie A.

Números: 41 a 50, 461 a 70, 1.281 a 90, 2.091 a 100, 2.131 a 40, 3.511 a 20, 6.031 a 40, 7.521 a 30, 7.771 a 80, 8.271 a 80, 8.801 a 10, 11.201 a 10, 13.101 a 10, 13.501 a 10, 13.621 a 30, 15.921 a 30, 15.361 a 70, 15.511 a 20, 16.491 a 500, 17.351 a 60, 18.891 a 900, 21.231 a 40, 21.801 a 10, 22.411 a 20, 22.571 a 80, 23.881 a 90, 24.691 a 700, 24.871 a 80, 26.541 a 50, 27.651 a 60, 28.021 a 30, 28.301 a 10, 28.361 a 70, 29.361 a 70, 32.431 a 40, 32.491 a 500, 32.511 a 20, 33.411 a 20, 33.761 a 70, 36.021 a 30, 36.371 a 80, 36.701 a 10, 38.431 a 40, 38.491 a 500, 38.861 a 70, 39.221 a 30, 40.301 a 10, 40.691 a 700, 40.861 a 70, 41.921 a 30, 42.191 a 200, 42.751 a 60 i 43.741 a 50.

530 obligacions de la sèrie B.

Números: 51 a 60, 591 a 600, 621 a 30, 1.081 a 90, 2.191 a 200, 5.031 a 40, 5.071 a 80, 5.631 a 40, 8.011 a 20, 8.091 a 100, 8.441 a 50, 8.961 a 70, 10.271 a 80, 12.931 a 40, 14.641 a 50, 15.891 a 900, 17.491 a 500, 19.551 a 60, 20.741 a 50, 21.601 a 10, 22.581 a 90, 23.891 a 900, 24.821 a 30, 24.921 a 30, 26.611 a 20, 26.991 a 27.000, 27.521 a 30, 28.361 a 70, 29.281 a 90, 31.421 a 30, 32.031 a 40, 32.271 a 80, 32.691 a 700, 33.491 a 500, 34.421 a 30, 34.431 a 40, 35.591 a 600, 35.801 a 10, 35.931 a 40, 36.261 a 70, 36.951 a 60, 36.961 a 70, 39.961 a 70, 40.291 a 300, 40 491 a 500, 40.641 a 50, 40.781 a 40, 41.321 a 30, 41.761 a 70, 41 901 a 10, 42.451 a 60, 43.891 a 900 i 44.231 a 40.

530 obligacions de la sèrie C.

Números: 351 a 60, 361 a 70, 611 a 20, 991 a 1.000, 2.571 a 80, 3.311 a 20, 3.701 a 10, 3.841 a 50, 4.441 a 50, 5.681 a 90, 5.901 a 10, 7.551 a 60, 7.831 a 40, 9.651 a 60, 10.221 a 30, 10.271 a 80, 11.051 a 60, 13.301 a 10, 18.001 a 10, 18.081 a 90, 18.521 a 30, 19.011 a 20, 21.591 a 600, 21.711 a 20, 23.441 a 50, 23.601 a 10, 24.561 a 70, 24.951 a 60, 26.511 a 20, 26.721 a 30, 29.031 a 40, 29.081 a 90, 30.281 a 90, 30.441 a 50, 30.591 a 600, 30.811 a 20, 31.111 a 20, 31.411 a 20, 32.671 a 80, 35.591 a 600, 36.741 a 50, 38.411 a 20, 39.011 a 20, 39.021 a 30, 39.921 a 30, 39.931 a 40, 40.361 a 70, 40.751 a 60, 41.531 a 40, 41.611 a 20, 43.081 a 90, 43.351 a 60 i 44.161 a 70.

530 obligacions de la sèrie D.

Números: 41 a 50, 1.251 a 60, 1 261 a 70, 2.041 a 50, 2.121 a 30, 2.671 a 80, 4.381 a 90, 4.741 a 50, 5.321 a 30, 5.561 a 70, 6.631 a 40, 6.881 a 90, 9.101 a 10, 11.451 a 60, 13.111 a 20, 13.331 a 40, 14.561 a 70, 15.511 a 20, 16.441 a 50, 16.461 a 70, 16.631 a 40, 16.961 a 70, 18.291 a 300, 19.941 a 50, 21.181 a 90, 21.531 a 40, 21.541 a 50, 22.251 a 60, 24.731 a 40, 26.271 a 80, 26.391 a 400, 28.841 a 50, 28.881 a 90, 29.391 a 400, 32.041 a 50, 32.551 a 60, 32.831 a 40, 33.381 a 90, 33.541 a 50, 33.811 a 20, 34.151 a 60, 35.451 a 60, 35.671 a 80, 38.861 a 70, 40.291 a 300, 40.311 a 20, 40.451 a 60, 41.161 a 70, 41.311 a 20, 42.241 a 50, 42.491 a 500, 42.581 a 90 i 43.951 a 60.

1.900 obligacions especials

Números: 2.901 a 3.000, 22.201 a 300, 44.801 a 900, 49.101 a 200, 55.201 a 300, 56.701 a 800, 65.801 a 90, 68.701 a 800, 74.201 a 300, 74.501 a 600, 74.901 a 75.000, 91.401 a 500, 117.201 a 300, 131.601 a 700, 134.301 a 400, 140.901 a 141.000, 141.301 a 400, 148.101 a 200 i 148.501 a 600.

Línia de Sant Joan de les Abadesses

129 obligacions de la sèrie A.

Números: 711 a 20, 1.611 a 20, 4.501 a 10, 4.895 a 900, 6.451 a 60, 7.591 a 93, 9.261 a 70, 11.171 a 80, 11.411 a 20, 12.121 a 30, 12.661 a 70, 14.001 a 10, 14.651 a 60 i 15.901 a 10.

450 obligacions de la sèrie B.

Números: 21.401 a 500, 52.601 a 700, 55.301 a 400, 62.401 a 500 i 62.501 a 50.

Els posseïdors de les esmentades obligacions podran efectuar el cobrament del valor de llur reembors, amb deducció dels impostos corresponents, des del dia primer de gener de 1925, als llocs que s'expressen a continuació:

A França: conforme als anuncis que allí es publiquin.

A Madrid: al Banc d'Espanya i a les oficines de Títols que la Companyia té installades a la seva estació del Princep Pius i al Palau de la Borsa (Lealtad, 1).

A Barcelona a l'oficina de Títols que la Companyia té installada a l'estació del Nord.

A València: a l'oficina de Títols que la Companyia té installada a la seva estació.

A Bilbao: pel Banc de Bilbao.

A Santander: pel Banc Mercantil i el Banc de Santander.

A Valladolid, León, Sant Sebastià i Saragossa: per les oficines de Caixa que la Companyia té en ses respectives estacions.

I, per últim, a les Sucursals, Agències i corresponsals dels Bancs: Espanyol de Crèdit, de Bilbao, de Biscaia i Urquijo, a tots els llocs no expressats, i per totes les Sucursals del Banc d'Espanya.

Madrid, 22 de novembre de 1924.— El Secretari general de la Companyia, **Ventura González.**

Anunci publicat a la «Gaceta» de Madrid el dia 30 de novembre de 1924.

COMPANYIA TELEFONICA NACIONAL D'ESPANYA

Per acord del Consell d'Administració, i a partir del primer de desembre propvinent, es pagarà, contra rebut, a les accions preferents, un dividend a compte en la següent forma:

Pessetes 4.073, deduïts els impostos, a les accions subscriptes.

Pessetes 2.175 deduïts els impostos, a les accions canviades per accions de les Companyies Peninsular de Telèfons, Madrilenya de Telèfons i Societat General de Telèfons.

Els senyors accionistes hauran de presentar, per a la cobrança del dividend, els resguards provisionals.

El pagament es farà en els Bancs següents:

Banc Hispano-Americà.
Banc Urquijo.
Banc Hispano Colonial.
S. A. Arnús Garí.
Banca Marsans, S. A.
Banc Urquijo Catalán.
Banc Hispano-Americà de Barcelona.

Madrid, 26 de novembre de 1924. Pel Consell d'Administració: Gumersind Rico, conseller secretari.

SINDICAT DEL CANAL DE LA DRETA DEL LLOBREGAT

Als efectes de l'article 29 del Reglament es convoca tots els senyors regants a la Junta general que tindrà lloc dimecres vinent, dia 10 del mes que som, a les onze del matí, a l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre (Portaferrissa, 21, principal).

Barcelona, 4 de desembre de 1924. — Per acord del Sindicat, el secretari, E. Maynés Gaspar.

COMPANYIA DELS FERROCARRILS DE MADRID A SARAGOSSA I ALACANT

Havent de procedir-se a l'adquisició d'Obligacions d'aquesta Companyia del 2 1/4 per 100 de l'emissió de primer d'octubre de 1864, fins a la quantitat de 451.994'12 pessetes; de la de 20 d'abril de 1878, fins a la quantitat de 335.368'19 pessetes; de la de primer de gener de 1883, fins a la quantitat de 110.049'26 pessetes; i de la del 4 per 100 Sèrie C., de l'emissió de primer d'agost de 1902, fins a la quantitat de 393.278'63 pessetes; compresos en les dites quantitats els respectius remanents de 269'12, 18'19, 49'26 i 278'63 pessetes de la subhasta de 26 de juny de 1924, com a valor de les que correspongui amortitzar a primer de gener de 1924, s'invita les persones a les quals pugui interessar el presentar proposicions, per tal que concorrin a la subhasta que tindrà lloc el dia 23 de l'actual, a les deu, a les Oficines d'aquest comitè amb subjecció al plec de condicions que des d'avui estarà de manifest en aquesta secretaria tots els dies feiners de nou a dotze.

Barcelona, 4 de desembre de 1924. — P. A. del C., el secretari, Pau Cavestany.

INFORMACIONS GENERALS DE COMERÇ

SON FACILITADES AMB TOTA EXACTITUD PER L'EMPRESA

INFORM

BARCELONA-MADRID
Apartat 59 Apartat 978

D'espectacles

El Bancroma Club ha organitzat per al propvinent diumenge, dia 7, a dos quarts de deu de la nit, al Teatre-Escola (Consell de Cent, 264), una escollida vetllada.

Es posarà en escena la comèdia en dos actes, de M. Ramos Carrión, «Los señoritos», per elements del Cub, finalitzant la festa, en obsequi a les senyoretes, amb un lluït ball de societat.

—

Aquesta nit s'efectuarà al Teatre Victòria, l'estrena de la sarsuela en dos actes i un parlament en vers, de Planas de Taverne i el mestre Ramon Ferrés, «La Vicaria», amb el següent repartiment:

«Soledad», Empar Ramo; «Duquesa de Alba», Teresita Idel; «Tía Tercerias», Matilde Tornamira; «Señor Matías», Pep Viñas; «Pepe Hillo», Josep Parera; «Don Luis de Céspedes», Mateu Guitart; «El Mellao», Albert López; «Duque de Alba», Carles Freixas; «Padre Cobos», Asensio Rodríguez; «El Poeta», Carles Garriga; «Alcalde», Gerard Ferràs; «Escribano», Josep Valor; «Un Pobre», Joaquim Vega; «Un Padre», Alfons Solves; «Sacristán», Ferran Rodríguez; «Una Maja», Antoni Sastre.

Per a aquesta obra ha estat expressament contractada la popular ballarina «La Criollita».

«La Vicaria», que ha estat muntada pel prestigiós primer actor i director Pep Viñas, serà presentada amb decorat nou de Bulbena i Girbal, i vestuari molt luxós de Casa Paquita.

GUIA BARCELONINA DE LA VEU DE CATALUNYA

ABRICS

Queden com nous tombant-los al revés Bruch, 57, primer

SASTRERIA TOUS. Bruch, 58. Ultims models en abrics i vestits

ACADEMIES

ACADEMIA ALBENIZ
Ensenyament del solfeig i piano Diagonal, 371, 1.er, 1.a Telèfon 1324-G

Acadèmia Ainaud Canuda 31. S Mozart Violí, Piano, Solfeig, Cant i Violoncel

ACADEMIA DURAN Aragó, 343 Comerç, idiomes, dibuix i taquimeca

ACADEMIA MONTSERRAT
Dibuix i pintura Baix Sant Pere, 35

Comas i Montes. Telèfon 5190 A Comerç, Idiomes. Pl Urquinaona, 13

COTS. Comerç, idiomes. Arcs, 10

Dalmau. Solfeig, Piano. R. Cat. 65, 2.º

DE TALL PER SASTRES
Rodríguez Llorat Muntaner, 44, pral.

FARGA. Ac. música R.ª Catalunya, 114

Gracienca. Com., Taquí. Salmerón, 87

Institut Musical Ardèvol. Fernando 31

LICEU DALMAU. València, núm. 245

Pràctica Via Laietana, 57, comerç etc.

ACERS

Fill E. Bruguera. Riereta, 28 T. 3772 A

ACCESSORIS D'AUTO

Vulcanitzar. Petit Michelin Aragó 247

ACID CARBONIC NATURAL

Francesc Ferrer Anglada Corts, 413

ACUMULADORS

ESTABLIMENTS V. I P. fabricació pròpia i reparacions Corts Catalanes, núms. 420-422. Telèfon 638 H.

ADMINISTRACIO FINQUES

Baltasar Pineda Viladomat, 160, 2.

F. ENRIC. Bèjar, 38, pral. 2.ª, H

ADVOCATS

JOAN SURRIBAS I BRACONS
Claris, 15, 2.on, 2.ª. Telèfon 4407-A

AGENCIES D'ANUNCIS

Agència Roldós. Rambla Estudis, 6.

EMPRESA IDEAL D'INFORMACIO
Rambla Flors, 16, telèfon 4863 A

CATALUNYA IMPERIAL. Aragó, 279

AIGUES AZOADES

Nas i vies respiratòries
Pelayo, 3. — Telèfon 5143 A.

AIGUES MINERALS

AIGUA VALL-PAR Ronyons, fetge, estómac i budells, malalties nervioses, diabètics. Vallcarca. Barri dels Penitents, casa Albert

AMIANTS

VALENTI AGUSTI
Passeig de St Joan, 30 Tel 578 S. P.

ANALISIS QUIMICS

L. DAUNIS. Anàlisis industrials. Consolat, 45 i Panses, 6, primer.

APOSITS

ESTERILITZATS «LA GERMANA» Productes Tusell. Rda. St Pere, 12

ARQUES

ARQUES «SOLER»

IMPERFORABLES

FINS AMB EL «SOPLETE»

Aldana, núm. 3. :: Telèfon 4584-A

CAIXES CABALS CER ECONOMIQUES
Gran seguretat
Mallorca, 125, Interior

«Ramonet». Espanya. C. Sta Anna 14

ARQUES SENSE CLAUS

A. Padrós S. A. Rda St Pere, 21, desp.

ARTICLES DE PELL

FABRICACIO PROPIA
GRANS EXISTENCIES
EN BAGULS, MALETES, SACS I CAIXES, AMB NECESSER I SENSE MONEDERS, CARTERES. Preus reduits.
RAMBLA DEL CENTRE, 37

Casa Sánchez Beato. Pelayo, 5 Moneders, carteres, articles viatge

F. Grané Articles viatge. Argenteria 56

Piquer. València 245, prop R Cat. Moneders, cinturons i jocs de vestits

Maletes, moneders, carteres, etcètera PERELLO, Pi, 7 bis, Petritxol, 17

Sor de J. Bonastre. Lliúria 56, fàbrica Moneders, carteres i Articles viatge

ARTICLES D'ESCRIPTORI

«Bazar Andaluces», S. A. Pl. Reial 5

Enquadernació tota mena Ripoll 21 Especialitat en llibres retllats

M TASIS 7, Tallers, 7. Telèfon 946-A Sucursal: Rbla Centre, 33 Tel 387-A

ARTICLES D'ESPORT

Casa Sibecas. Aribau, 35. Tel. 5131 A.

ESTABLIMENTS MARAGALL
sport, joguines, presents P. Gràcia 95

Grans magzms El Aguila Pl Reial 13

Productes Tusell. Rda. St. Pere, 12

Vidua de J. M. BRULL. Ripoll, 23

ARTICLES FOTOGRAFICS

Treballs de Laboratori
EVARIST PICAZO. Jovellanos, 4

Establiments Mercurio. Universitat, 10

ARTICLES RECLAM

JOSEP PETIT S. Mallorca, 310

ARTICLES SANITARIS

PINTO i PRATS. Ronda St Pere, 51 Lavabos, banyeres, waters, bidets, etc.

ARTICLES DE VIATGE

Baguls, Maletes, Maletins St. Pau, 8

Maletes, maletins i baguls. Corts, 480

Mundos, maletes malet., Calàbria, 98

ARTICLES DE XINA I JAPÓ

«EL CELESTE IMPERIO». Boters, 6
MAH-JONGS, xinesos autèntics

AUTOMOBILS

Accessoris, olis i greixos minerals GONZALEZ I FARGAS. Lliúria, 119

Accessoris-recanvis. D Hassid Casp 12

Auto Integral. Rosselló, 235. T 1642 G Bocines reglament. Acc. ferramentes

C. COLOMER. Provença, 265 i 267 Vulc. cambres aire a 1 pta. parxe

DODGE BROTHERS
EXPOSICIÓ I VENDA
Diputació, 45. Tel. 833 H. Barcelona.

Electricitat «C. A. P. A.» València 228

Electricitat A Garcia Lliúria, 80

Escola xofers, Navarro. Urgell, 39. G.

Escola de xofers Pràctic de conducció i mecànica Agustí Calàbria, 169

Repar. d'acumuladors Muntaner, 154

SALÓ STUDEBACKER. P. Gràcia, 54

Vulcanització neumàtics. Accessoris. A HERNANDEZ. Rosselló, 199

BALSAMS

BALSAM ZORAYA
cura totes les malalties de la pell

BANCS I BANQUERS

Fills de J. Mas Sardà. Rbla. Centre, 1

Soler i Torra Gs., Rambla Estudis, 13

BARS

American Palace Bar. Pl. Teatre, 2 i 4 Especialitat en begudes estil americà

BASCULES

Balances. S. Tarradell. Pl Llana, 19

Bàscules i Caixes per a cabals. PIBERNAT, carrer Parlament, 9

BASTONS

FABRICA: Passatge Bacardí (Rambla del Centre-Plaça Reial)

Paraigües-ombrelles. Portaferrissa 30

BATERIES D'ALUMINI

LLORENS Gmans Rbla Flors, 30

BISUTERIES

«L'ESCALA GRAN». Salmeron, 56

BLAU PER A LA ROBA

CATALUNYA BARCO. Fca. Claris, 102

BOMBETES ELECTRIQUES

Bombetes «POLAR», la més barata. Villarroel, 173 bis. Telèfon 2057 G.

Com a reclam venem bombetes filament metàlic 5 a 50 1'05; Nitra 50 bugies 2'05; 100 bugies 3'05 Best Aribau 61

LAMPARA Z.
Plaça de Catalunya, número 9

BOMBONERIES

RIBERA Fernando 13, telèfon 1717 A

CADENES PER A CAMIÓ

Casanellas i Cortadellas. Casanova, 56

CAMISERIES

Antoni Ribes. Boqueria, 31

Camiseria Fitó Germans, Jaume I, 11 La casa millor assortida en corbates

CAMISERIA ROYAL. Pelayo, 32

CAMISERIA SANS. Boqueria, núm. 32

Camises mida. Flotats. P Sta. Anna 27

CAMISERIA PINEDA. Argenteria, 41

CAMISERIA TORRENT. Carrer Pi, 13

J. Balil. Boqueria, 44, 1 Avinyó, 2

J. MERCADER. 34, Portaferrissa, 34

Camiseria Fontrodona. Pla Boqueria 2

Magatzems Trafalgar. Trafalgar, 4 i 6

PERFECT HOUSE, 28. Rda. S. Pere, 30

Rodríguez i Ferrer. Boqueria, 36 i 38

CAPSES DE CARTRO

MANUEL RIERA. València, 209

CAPSES DE LUXE

Bargnes. Casaments bateigs S Pau, 38

CARTELLS INDUSTRIA

A. FABREGAT. Diputació, 174

CENTRE D'ESPECIFICS

CASA SEGALÁ. R. Flors, 14. T. 263-A

Casa Salus Fontanella, 7. T. 74 A

CERERIES

LLUIS CODINA. Bisbe, 2 bis

VIUDA MARTI MAS. Carrer Carme, 5

CINEMATOGRAFIA

CUYAS. Portal de l'Angel, número 11

CLINIQUES

SIFILIS I VIES URINARIES
Ronda de Sant Pau, 75

VIES URINARIES
P. ALCANTARA. Unió número 19

COL-LEGIS

Col. Acadèmia Catalunya, Clot, S. M.

Collegi IBERIC: Consell de Cent, 340, i Lliúria 49. Externs, Migpens, Interns

Col. i Acad. Lope de Vega. Urgell, 33 Director: don DIONIS SANOU

Collegi de Catalunya, Pelayo, 24. Director: Dr. Segalà, catedràtic.

COMPRA-VENDA

Anglada i Ciurana. Pl. Catal.ª, 3, 2-1

Joies, Gèneres. Rbla. Centre, 30, entr.

Rebem baques cada dia a baix preu. Pau Ventura: Pallars, 5

Venc aquest mes roba i calçat de temporada a meitat de preu EL CONSIDERADO St Pau 97, costat Església

COMPRA-VENDA DE CASES

Compra i venda de finques urbanes LA COMERCIAL. A López Aragó, 211

COMPRA-VENDA FINQUES

ADMINISTRACIO
Finques. C. Abarca. R. S. Antoni, 62

Compra i venda de finques rústiques LA COMERCIAL. A López Aragó, 211

COMPTADORS D'AIGUA

PEQUEÑA MAQUINICA. Girona, 40 reparació i abons, de totes marques

CONFECCIONS LLENCERIA

Llenceria i tota classe de brodats mecànics. Princesa 14, primer, segona

CONTRACTISTA D'OBRES

ADOLF AGUSTI
Rbla. Flors, 17, 1-2, telèfon 1092 A

A. RIBERA TORRES
Projectes i construccions
Rda S. Pere, 47, 3.º Telèfon 588 S. P.

M. CARBONELL I CABRÉ. Palau, 6

Pallàs-Gamandé. Balmes, 9, T. 3874 A

PERIS I PUJOL
CONTRACTISTA D'OBRES
DE FORMIGO ARMAT
Plaça Catalunya, 9, tercer. Tel. 486 A

COPIES A MÀQUINA

CASA REÑE. Circulars
Treballs en català. Traduccions
Montesión, 18, telèfon 4525 A

CORREDORS DE FINQUES

J. MAXENCHS. Viladomat, 158, pral.

CORRETGES TRANSMISSIÓ

COTILLERIES

«LA ESCOCESA» — Hospital, 133

CRISTALLERIA, PISA I PORCELLANA

Corts, 615. «Fayans Català». T. 1884 A Objectes d'Art, fantasia i servei de taula

Bomboneres amb dolços per a noces i bateigs. Presentació exquisida.

Cristalleria GABARRÓ. Xuclà, 8 bis

Cristalleria Pagès, Rda. St Antoni, 74

F. Ferrer Anglada R. Universitat, 6

J. Esteve. Tapineria 33. La més barata

J. LLORENS, Rambla de les Flors, 30

La Cartuja de Sevilla R Catalunya, 13 Servei de taules, objectes per presents

LA CONDAL. Ronda Universitat, 21

MANUEL MUNTÓ. Bòria, 18

M. ESTEVE. Rambla Catalunya, 96

VIDAL. Girona, 48; Pl. Llibertat, 10

DAGUERIES

DAGUERIA COT Rbla de les Flors, 32

DIBUIXANTS

CARLES VERA. Ronda Sant Pau, 67

«COMFER» Rbla Flors, 16 Anuncis

DROGUERIES

A. Martorell-Vidal-Quadras Aribau 88

ELECTRICA MECANICA

Grups bombes PRAT, interrumptors FERM, motors, dinamos, aparells de mida i per T. S. F., muntatges i reparacions. Platon Texidó, Diputació, 181, T. 4802 A.

ELECTRICITAT

Gelabert. Reina Elisenda Moncada, M

Industrial Elèctrica Banús, S. A. Mallorca, 314 Telf. 806-G

J. PLA. Font Claris, 19, Tel. 3507 A

J. Ponseti. Rètols llum. Bonsuccés, 12

LORES, CODINA I ROIG
Trafalgar, 3. Telèfon 1001, S. P.

LLAMUSI. Muntaner, número 28

ELEVADORS PER AIGUA

Per pressió d'aire. Muntaner, 1

ESCOLA DE XOFERS

C. Cent, 257. Matrícula i títol 250 ptes.

ESCULTURES RELIGIOSES

GOMARA. R. Catalunya, 71. T. 1875 G Imatges, Altars, Oratoris, Via-Crucis

ESMOLA FULLES AFAITAR

Afilat perfecte. Gillet Vallet. Pelayo, 6

AMERICA MACHINE. Fernando, 33

MISOL. Aribau, número 12

No llenci les fulles d'afeitar. Boters, 4

ESMOLET NAVALLES AFAITAR

MISOL. Aribau, número 12

ESPARDENYERIES

ESPARDENYES especials per caçadors soles de cànem, sense claus. St. Pau, 83

ESPECIFICS

Anticarral Agusti. 2 pessetes flascó. Parxes Agustí. 35 cèntims. Venda a l'engròs: Taulat, 62, P. N., i farmàcies

«LAS VEINTE CURAS
DE ABATE HAMON»
FASCICLE DE FRANC
Ronda de la Universitat, núm. 6

Mai més cabells blancs. AIGUA PROGRESSIVA CANADELL. R. Flors, 22

PASTILLES LAXANTS PRATS
Es el millor purgant

PENELLONS. TOPIC ORVIOLS
Passeig de Gràcia, 59. Farmàcia

XAROP FIGRAN
Tos, Catarro, Bronquitis, Asma

Xarop Raperta cura la tos. Corts, 542

ESSENCIES I PERFUMS

EVA. Viladomat, 104. Telèfon 720 H.

ESTORERS

Gran assortit en carpets de coco Belgues, Felpilles, Persianes Còdols, 3

ESTUFES DE PETROLI

Ernest Hardmier. Consell de Cent, 369

FABRICA DE MITGES

CASA VILARDELL. Hospital, 36 i 38. Sucursals: Comte Asalto, 8; Fontanella, 17; Carme, 73; Riera Baixa, 26. Magatzem: Alt de Sant Pere, 15

FÀBRICA DE NINES

Nines Catalònia irrompibles. Carme 39

FABRICACIO DE TINTURES

Per al cabell. MARTRA. Corts, 599

FABRICA DE SOBRES

Ernest Díaz, impresos. València, 290

RIGOL. Diputació, 219. Tel. 2271 A

FABRICA D'OBJECTES DE LLAUNA

Fill d'A. Piñol. Diputació, 118. T. 92 H

FABRIQUES CERAMICA

Ceràmica, rajoles blaves i articles de construcció. C. Vicens. Tallers, 72

FARMACIES

BERTRAN. Sèrums, vacunes, injectables i específics. Junqueres, 11.

CALLICIDA DOCTOR MASÓ ARUMI
Rambla Canaletes, número 1.

ESPECIFICS SELLES
Sífilis, estrenyiment, reuma i tisi

FARINGOL. Remei per al mal de coll Xavier Arago. Ronda St. Pere, 28 i 30

FARMACIA BALASCH. Diagonal, 440

FARMACIA GERMANA

Ronda de Sant Pere, 15

FARMACIA PAGES. Bruch, 134

Feridura, Antiapoplèctic vegetal Kossel. Sepúlveda, 170.

FREIXINET. Anàlisi sang. St. Pau, 18.

Idealis Roca Migranya. B. S. Pere 17

Pectoral Ferré. Per a curar la tos, bronquitis per rebel que sia. Corts, 560

PECTORAL VIDAL CLAR. St. Pau, 44

Perborat de sosa Pasqual Carreras. El millor per la boca i per les dents.

Praxidol, elixir antisèptic. 5, Unió, 5

«TONIC DAKER»
El millor reconstituent

XAROP COMELLA. Aribau, 36
Cura Tos, Catarro, Bronquitis, Asma

VALERIODO
Cura feridura (Apoplexia)

Vda. Dr Genové. Rambla Flors, 5 Anàlisis Clínics, sang, orins, etc.

Vi Restaurador Comabella. Carme, 29 Poderós reconstituent per a nens

FERRETERIES

BATERIA DE CUINA
PANYS
DE SEGURETAT
J. Planas, S. en C.
Hospital, 122
Telèfon 5157 A

V. de Jaume Villa. R. Catalunya, 54

Ernest Díaz. Impresos. València, 290

Ferreteria i Bateria de cuina
RAMON ROCA I MATARÓ
Argenteria, 49 i 51. T. 288 A i 647 A

FERRETERIA VILARÓ
Gran assortit en articles de Ferreteria i utensilis de cuina
Plaça Letamendi, 30. Telèf. 3686 A.

MANUEL NAUDO
FERRETERIA, BATERIA DE CUINA
Diputació 331. Girona 59. T. 1780 S. P.

FOTOGRAFS

Fotogia. Xavier Pellicer. R. S. Pere 16

Fotograf. Suñé. Pl. de Catalunya, 3

FUSTES

JOSEP IBAÑEZ
FUSTES, TAULERS I FULLOLES
DEL PAIS I ESTRANGER
Especialitat en les exòtiques
Importacions directes
Rosselló, núms 188-190
(entre Balmes i Enric Granados)
TELEFON 1412-G BARCELONA

M. Castellví. Ribas, 1. Tel. 411 S. P.

Vda DE ANTONIO BARTOLI

FUSTES ESTRANGERES I DEL PAIS
Dipòsits: Clot, 2 bis. Tel 181 S. M.
Despatxos: Urgell, 96. Telèfon 154 A.

GENERES DE PUNT

Casa Estany. Ronda Sant Antoni, 78 Camiseria i Corbateria
Gèneres de punt. Preu fix

CASA FONT. La casa millor assortida i més barata. Baix Sant Pere, 62

Domènec Fraxanet. Trafalgar, 26

Especialitat per a nens. Fabricació pròpia Calella. Rbla. Catalunya, 55

JAUME CASANOVAS. Carme, 22. Les millors qualitats per home, dona i nen, a preus baratíssims. Preu fix

La Vila de Troyes. Portaferrissa, 11

Rafel Solans. Borrell, 97

RAMON FARRAS, Xuclà, 5
Especialitat articles llana per a home i dona, que no encongeixin rentant-se

GOMES

ARTICLES MARCA «CARACOL»
Productes Tusell. Rda. St. Pere, 12

VALENTI AGUSTI
Passeig de St. Joan, 30 Tel. 578 S. P.

GUANTERIES

CAMISERIA IBERIA. Rda. St. Pere, 20

Fàbrica: Mimó i Estarriol. Vendes Major i Detall Junqueres, 12, pral.

HOTELS I FONDES

La Perla Alacantina. Carme, 64, pral.

IBERICA DEL PARE. Asalto, 13

«HULES» I PLOMERS

CASTELLS. Portaferrissa, 18
«Hules», Plomers i Joguines

IMPREMTES

FRANCESC SALELLAS. Corts, 644

Impremta Arissa. Casp, 37. T. 1383 S-P

Impremta CASTILLON.—Muntaner, 71

IMPREMTA OMEGA. Ample, 63

LA NORD-AMERICANA. Mallorca, 297

Manuel Bonet. Aragó, 209. Tel. 1522 G. Vol economitzar? Visiti aquesta casa

M. TASIS, 7, Tallers, 7. Telèfon 946-A Sucursal: Rbla. Centre, 33. Tel. 387-A

TIPOGRAFIA EMPORIUM, S. A.
Ferlandina, 7, 9 i 11

TIPOGRAFIA «LA EDUCACION»
Despatx: Carrer Avinyó, 20. Llibreria
Tallers: Ataulf, 14. Telèfon 748 A.

INSTRUMENTS DE MUSICA

Instrum. música. Màquines i discos Casa Gimenez. S. Antoni Abat, 25

Instum de corda i de vent. Pianos i Armòniums. Parramón, Carme, 8, 1.º

JOIERIES

A. BORDAS. Plaça de Santa Anna, 7

Antoni Martinez. Rbla. Canaletes, 1 Es compren joies i dentadures usades

Es compren dent. C. Casañas, 15 i 17

FRANCESC ANGLADA. Bonsuccés, 8.

Joies d'ocasió. Avinyó 28 bis; Aray 11

LLEONARD CANUDAS. Bisbe, núm. 2 Medalles. Escuts per hàbits

JOGUINES DE GOMA

Productes Tusell. Rda. St. Pere, 12

JOGUINES MODERNES

CLINICA DE BEBES. Bisbe, 3

LLAVORS

Per a la sembra d'hortalisses, prats, farratges, flors i d'arbres forestals. Arbres de totes menes. Demaneu el catàleg general. EL CULTIVADOR MODERN
Trafalgar, núm. 76
Apartat 625 Telèfon, 1966 S. P.

LAMPISTES

LLAMUSI. Muntaner, número 28

LLAUNER

S. Gelabert. Mercat, lletra M. Sarrià

LLET CONDENSADA

La millor, «EL PAGES»

LLEVADORES

Assistència sobre embarassos i parts PILAR BAYONA. Villarroel, 80, 3.er, 2.ª

Clínica Parts. Consulta: Unió, 22, 2.º

LLIBRERIES

CATALONIA. Plaça de Catalunya, 17

Compreu la «Novella mensual» q. i 11.

EDITORIAL POLIGLOTA. Petritxol, 8

Floridablanca, 140, T. 382 A

G. Llaras. Voyez du Livre P. Gràcia 96

HISPANO-AMERICANA. Pelayo, 52

Llibreria Antiga i Moderna. Canuda 45

Llibreria Barcelonina. A. Campmajó Corribia, 1, telèfon 2377 A

Llibreria Castells. La més assortida de totes. Consultes, per telèfon número 1783 A. Ronda Universitat, 13

Llibreria Casulleras. Claris 15, T. 5408A

Llibreria Central. R. Flors, 16, pral.

Llibreria d'Art. Casa Cuetos
Rosselló, 207. Telèfon 654 G

Llibreria Fabré. Rbla. Catalunya, 52

LLIBRERIA ITALIANA
Rambla Catalunya, 125, T. 850 G

LLIBRERIA L'ESCON
Obres de Teatre. Obres Literàries
Objectes d'escriptori. Petritxol, 2

Nacional-Estrangera. R. Catalunya, 72

Llibreria Pompeia-Cardenal Casañas 5

Llibreria Puig. Pl. Nova, 5. Tel. 4511-A

RIBO. Pelayo, 46

SINTES. Ronda de la Universitat, 4

SUBIRANA: Portaferrissa, 14

LLIBRES DE FULLES MOVIBLES

Vallvé i Alà. Tallers, 55. T. 3478 A

LLIBRES D'OCASIO

Balagué. Compran-venda. Palla, 13-15

Compra per tot Catalunya. Llibreria: Ronda de Sant Pau, núm. 48.

«LUX». Compra-venda. Aribau, 26

LLIBRERIA DUBÁ. Aribau, núm. 17. Compro tota classe de llibres

Llibreria ROYO. Rbla. Sta. Mònica, 14 Compro i venc tota mena de llibres

Llibreria Universal. R. Sta. Mònica, 14 Compra-venda tota mena de llibres

LLITS METAL-LICS

Els millors, més econòmics
Dipòsit de la fàbrica «Cobian»
Casp, 24. Telèfon 1961 A

ELS LLITS METAL-LICS SIMMONS són de fama mundial. Corts, 622

LLOGUERS

Cadires i taules. Venda mobles Cañellas. Aragó, 250. Tel. 1544 G

MAGATZEMS DE FERRO

F. de Miquel Mateu. Angels, 3, 5 i 7

MAGATZEMS DE PAPER

S. Torras. R. Catalunya, 78. T. 792 G

MAGNETOS

Taller reparacions. Cornet. Corts, 473

MAGNETOS I DINAMOS

A. SANZ. Villarroel, 57

MANTEGA

SAL XAUBET

Fosfatada, nutritiva, es la sal que mai s'humiteja

MAQUINARIA AMERICANA

F. de Miquel Mateu. Angels, 3, 5 i 7

MAQUINES DE COSIR

MAQUINES DE COSIR «KOLDER»
A. López. Aragó, 211

MAQUINES DE FER MITGES

A casa GUSTAU WEINHAGEN, Nàpols, 107 (prop de Casp), trobareu les millors màquines per fer mitges, DIAMANT, universalment famoses. Garantia i seriietat.

Compra-venda màquines fer mitges LA COMERCIAL. A López Aragó, 211

Marca Walter Comp. i term Ample 4

MAQUINES D'ESCRIURE

Noves i d'ocasió de totes marques molt barates. Nou S. Francesc, 40, pri.

MARFILS

CAPDEVILA I GRAU. Canuda, 33

MASSATGE MEDIC

Fernando Castan. Cirurgia-Massatgista de l'Hospital Clínic. Diputació, 159, 1-2

Per experta professora diplomada. Garrigosa. R. Canaletes, 11, T. 4207 A

MATALASSER

Josep Xicart. Bruch, 43. Tel. 413 S. P.

MATERIAL ESCOLA

J. Esteva Marata. Rda. Universitat, 7

MERCERIES

Emili Mondon. Rda. St. Pere, 23 Cintes, puntes, novetats senyora, engrós.

E. Porti. Foireria sastres. Tallers, 14

JAUME BUIRA. Baix Sant Pere, 31 Novetats senyora, gèneres punt, llanes

MERCERIA POMPEIA. Corts 553

Nov. llanes, gèneres punt. Corts, 496

J. Rebertès Novetats Sra. Banys Nous 5

R. Gomà. Novetats Sra. P. Pedró, 5

Sucs. J. CARRERA. Altes novetats senyora. Boqueria, 47. Banys Nous, 1

METGES

Barnadas. R. Catalunya, 101, de 3 a 5

Dr. Arqués: Matriu, infeccions, parts Aragó, 230. Policlínica Escudellers 33

DOCTOR CARULLA. Vies Urinàries Unió, 10. De 11 a 1 i de 4 a 9

DOCTOR CASTELLARNAU
Vies urinàries. Rda. Universitat, 1

Dr. Cluet Bonavia. Consulta 5 a 8 Bailén, núm. 147, principal, tercera.

Dr. Gimeno Riera. Princesa, 12, pl. 2.ª

Dr. GIRONA. Raigs ultravioleta i cura de sol. Salmeron, 6, principal

Dr. M. Bretón (Cirurgia). R. Catalunya, 61, pral. T. 4639 A

Dr. SALA. Rambla Centre, 36 i 38

Drs. CAÑADES I DOMINGO
Pell, Veneri, Sífilis Rda Universitat 9

METGES DENTISTES

Dr. Vilà i Torrent. E. Granados, 23

R. Centre, 6, pral. Visita 5 a 7 tarda

MIRALLS

J. Pedret Clasat

Fabricació i restauració. Claris, 5

MITGES

Rodríguez i Ferrer. Boqueria, 36 i 38 Mitges i mitjons irrompibles

MOBLES

CASA HOMS. Canuda, 47

Joan Busquets. Passeig de Gràcia, 96

MAGATZEMS POMPEIA
Mobles, instal·lacions de totes classes i estils; especialitat per a oficines. Salmeron, 75. Tel. 1746 G.

MOBLES HOMS. Canuda, 16. T. 1278-A

MOBLES REIG
Enric Granados, 21

Mobles renaixement, de Mallorca Menéndez Pelayo, 138

A. NAVARRO. Balmes, 70

MOBLES DE JONC

NOVES CREACIONS FABRICACIO PROPIA. PASSEIG DE GRACIA, 115. TELEFON NUM. 686 G.

MOBLES D'OCASIO

Mobles a preus increïbles. No compreu sense visitar-nos. Muntaner, 18

MODES

A. Peig. Banys Nous, 8, últimes nov. capells senyora, recomanat per a dols

Modes Fancy. Rambla Catalunya, 11

MODISTES

MAISON JOSEPHINE. Claris 38, 1.er 1.ª

MOLINS

I Trituradors Torras. Riereta, 15

Trituració d'espècies. Angels, 12.

MOTOCICLETES

«Connaught». Acc. Claris 75. T. 1563 G

MÚSICA

Ibèria Musical. Canuda, 45 Barcelona

Magatzem de música. Zurbano, 7

Música, rotllos. Portal de l'Angel, 1

Musical Emporium. Rbla. Canaletes, 9 Música, Pianos, Instruments i acces.

RICARD RIBES. Rambla Estudis, 11 Música, Pianos, instruments i acces.

NOVETATS DE SENYORA

J. COMA. Plaça Santa Anna, núm. 5

«LA FILOSOFIA» MAGATZEMS
Carme, 10. Telèfon 1716—A

LA FISICA. Portaferrissa, 25
Novetats per a senyora

MAGATZEMS BETLEM
Carme, 8 i Xucià, 1 i 3.-Tel. 2598 A.
Altes fantasies preus reduïts

NOVETATS I CONFECCIONS

CASA SIMON. Portaferrissa, 28
Novetats i confeccions senyora

EL LOUVRE. Carme, 38
Confeccions per a home, dona i nens

Fill de M. Pascual. Alt Sant Pere, 30
Confeccions senyora en blanc i color

«JOVE CATALUNYA,» CARME, 28
Vestits, abrics.—Elegància i baratura

LA TORRE EIFFEL, Carme 42
Novetats per a senyora. P. econòmics

MAGATZEMS SANTA EULALIA
Confeccions i sastreria per a home
noi. Novetats i conf. per a senyora

Vídua Domènech. Plaça Sta. Anna, 9
Liquidació d'existències. Es traspassa

OBJECTES PER A PRESENT

CASA CODINA. Banys Nous, 14
Marcs i gravats artístics

OPTICS

CASA ESTRADA. Rbla. Catalunya, 85

CASA FEDOU
Optic. Avinyó, 32 (Davant del Borsí)

Fabricant de vidres per a ulleres
L'OPTICA MODERNA. Petritxol, 9

TALLER J. Puigoriol. Muntaner, 56

OPTICA ECONOMICA 3, Arcs, 3

S. A. ROCA. Corts, 636

ORGANITZACIÓ OFICINES

Vallvé i Alà. Tallers, 55. T. 3478 A

ORTOPEDIA

Especialitat en braguers. Carme, 51

Especialitat en braguers. Hospital, 132

FILL DE B. CARCASONA
Telèfon 3328 A.
Escudellers Blancs, 8
Braguers reguladors per a la retenció absoluta de l'Hèrnia, faixes, i faixa abdominal model modern. Cotilles Ortopèdiques per a guarir i corregir les desviacions de l'espatlla. Més de 50 anys de pràctica és la millor garantia.

Fàbrica de braguers i faixes Productes Tusell. Rda. St. Pere, 12

PANYERIES

LA TEXTIL CATALANA. P. Angel, 1

PANYS

PANYS «SOLER»

per portes de pis. Amb la clau tancada, patentada. Aldana, número 3 Telèfon 4584—A

Marca registrada

PAPER D'ESTANY

C. G. Essències i Drogues. Calàbria 101

PAPERERIES

Ricard Arola. Petritxol, 1. T 3114 A

PARAIGÜES

CASA MARTINEZ. Pl. Sta Anna, 2 i 3

J. CARDUS. Portaferrissa, 10

PASSAMANERIES

ANTONI AMBROS. Rauric, 2

PATENTS I MARQUES

A PASCUAL. C. de Cent, 304, pral. 2.ª

PEIX I MARISC

CASA BONTEMPS. Quintana, 7

PELLETERIES

D. Muste de Vidiella. Balmes, 90

LA SIBERIA. Rambla Catalunya, 15

Los Alpes. Plaça Sant Jaume. T. 689 A

Pelleteria Solsona. Portaferrissa, 9

SALVADOR RICO
Plaça d'Urquinaona, núm. 3, pral.

PELLETERIA BARCINO
Plaça Santa Anna, 5
Pells i guants, immens assortit

PELLS I BISUTERIA. Argenteria, 69

PENSIONS

«RHIN PENSION». Unió, 7, principal

PERFUMERIES

PERFUMERIA VILADROSA
Passeig de Gràcia, 75. Telèfon 340 A

PERFUMS DULCINEA. Urgell, 91

PERSIANES

Persianes, Catifes i Estors. Fabricació pròpia. Petritxol, 15; Avinyó, 60
JOSEP LLEDO MAS

PIANOS

Cassadó i Moreu. P. Gràcia, 128

Lluís Camps Arnau. Planeta, 41 G.

Pianos «Cussó Sfha». Canuda, núm. 31

PINTURA I GUARNICIONS

Per automòbils. Radua. Muntaner, 154

PLANXISTERIA

Per autos. B. Juncosa. Casanovas 124

POMPES FUNEBRES

LA CONDAL
Rambla Catalunya, 15, telèfon 1027 A.
Carrer d'Aribau, 63.
Alt de Sant Pere, 78
Carrer Ample, 6, telèfon 5499 A.
Major, 49 (Sarrià), telèfon 6330 G.
Carrer Fulton, 5 (Horta).
Vallespir, 28 (Sans), telèfon 840 H.
Carrer de la Palla, 9.
Carrer de Tapioles, 14, telèfon 3084 A.
Plaça Sant Agustí Vell, 3 1775 S. P.
Dos de Maig, 236, telèfon 403 S. M.
Carrer Botella, 5.
Carrer Valldonzella, 6.
Carrer de Sicília, 253 telèfon 79 G.
Carrer Menéndez Pelayo, 109
Alfons XII, 44 (S. G.), Tel 717 G
Carrer Sant Rafel, 7 Telèfon 3186 A
Carrer de Girona, 39, telèfon 878 S. P.
Carrer Madrazo, 57, S. G Tel. 717 G
Carrer Salmeron, 12. Telèfon 140 G
Servei permanent

LA NEOTAFIA
(S. A. O. E. P. F.)

	Telèfons
Plaça Santa Anna, 24	2480 i 3916 A.
Campo Sagrado, 24	3400 A.
Corts, 684 al costat Girona)	1721 S. P.
Rambla de Catalunya, 88.	
Plaça del Born, 18	
Aribau, 70 (x. València).	
Menendez Pelayo, 133.	757 G.
Travessera, 206	
Plaça Rovira, 8 (Gràcia).	51 G.
Llibertat, 11 (Gràcia)	
Plaça Lesseps 8.	
Alfons XII, 54.	
Saragossa, 115.	
Sant Gervasi, 29.	
Major, 33 (Sarrià)	107 H.
Canonge Pibernat, 10 (S.).	104 H.
Sant Andreu, 201 (St. A.).	265 S. M.
Sagrera, 195.	
Major, 40 (Horta).	99 S. M.
Villar, 79 (Guinardó).	
Muntanya, 37 (St. Martí).	284 S. M.
València, 433 (St Martí).	
Wad-Ràs, 236 (P. N.).	238 S. M.
Pere IV, 176, (P. N.).	
Balboa, F. Barceloneta	1895 A.

Servei permanent

LA INDUSTRIAL FUNERARIA
Patent núm. 89.097
A MEITAT DE PREU
P. de Gràcia, 73, telèfon 2108 (G.)
Sol·liciteu catàlegs i preus
Sucursals
Sta. Teresa, 8, Gràcia, Tel. 1166 G.
Saragossa, 122 (St. G.), telèfon 662 G.
Salmeron, 22 (Gràcia), Tel. 2108 G.
Monjo, 10 (Barceloneta).
Casanova, 72.
Carretera de Sans, 103 (Sans).
Major, 29 (Horta).
Diputació, 205.
Carretera St. Andreu, 371 (St. Andreu)
Empúries, 90 (Guinardó).

PORTES METAL-LIQUES

PORTES FORS (P. Bertran Colleil)
Fàbrica de portes d'acer ondulat.
Ballestes i tubulars.
Villarroel, 15, Barcelona. Telèf. 158 A.

POSTALS D'ART

Per vistes de Barcelona. Alt S. Pere 4

PROCURADORS TRIBUNALS

BONAVENTURA PLAJA COLL
Advocat. Mallorca, 312, 3.er T. 1250 G.

QUADRES

LA PINACOTECA. Corts, 644

RENART. Diputació, número 271
objectes d'art

Tapissos pintats, marcs, motllures
La casa més important d'Espanya.
Montfalcon. Pl. Cucurulla Boters, 4

RADIOTELEFONIA

A. MAS BLAY. Montesión, 16
Material elèctric per a instal·lacions

ANTONI ALBO. Via Layetana, 67
Material elèctric per a instal·lacions

AUTO ELECTRICITAT. Diputació, 234

BOMBETES «MINERVA». Corts, 460
No compreu sense consultar-nos preus

CASA RADIOSON
dedicada exclusivament a construcció i venda d'aparells i material per la T. S. F. C. Cent, 324 Prop P. Gràcia

J. Esteva Marata. Rda. Universitat, 7

JOSEP LOPEZ AZNAR. Casp, 12, Ent.

LORES, CODINA I ROIG
Trafalgar, 3. Telèfon 1001, S. P.

Sté STABLISSEMENTS DUCRETET
Aparells a galena i a vàlvules.
Peces soltes i accessoris de tota mena.
El millor material radiotelefònic.
Representant general per a Espanya:
J. Ganzer, Portal de l'Angel, 19

VIVOMIR. Corts 620 Davant Coliseum

RECONSTITUENTS

ALGARINE
Poderós Reconstituent vegetal sobrealiment per a malalts
Farmàcies i Ronda Universitat, 6

Elixir Arrthenostricnic Esquerdo
Medicació tònico-regeneradora de l'organisme. Consell de Cent, 314

RELLOTGERIES

Rellotgeria d'Arthur Botey. Claris, 47

REPARACIONS D'AUTOS

Tallers Conrad Vintró. València, 113

Vulcanització Vila Vidal. Aribau, 105

REPARTIMENTS

A. Campmajó. Corribia, 1. Tel. 2377 A

Postal Exprés. Canuda, 8. Tel. 2431 A

REPRODUCCIONS PLANOLS

Radium. Rbla. Catalunya, 96. T. 2358-G

RESTAURANTS

CAP I CUA. Diputació, 202
Cobert des de 3'50 pessetes. Tel 2230 A

REVISTES

«El Consultor de los Bordados»
Periòdic especial de dibuixos, per a brodats. Muntaner, 65

ROBA BLANCA

«El Bebe Parisien». R. St. Antoni, 43

Josep Vallès. Avinyó, 29 Tel. 1165 A

LA MODA BLANCA. Jaume I, núm. 8
Camises per a senyora des de 2'50 p
Pantalons per a senyora des de 2 ptes.

Vicens Monton. Confeccions. Carme 27

ROBES FETES

SASTRERIA MALERAS. Hospital, 18

SABATERIES

A. COLOMÉ «Calçats», Hospital, 28

CALÇATS BRUNISELDA. Pl. 6

CALÇATS HERCULES. Carme, 90

CALÇATS IDEAL. Aribau, 37

CALÇATS WILSON, Sant Pau, 72

Calçats LA VERITAT. Tapineria, 29

Calçats per excursió. Pl. Palau, 3

DIPOSIT CALÇATS. Baix St. Pere, 94

FORT. Bonsuccés, 2. R. Flors, 10

LA FLOR DE MAYO. Sant Pau, 5 bis.

LA PRINCESA. R. Biset. Princesa, 40

Sabateria Prat de N. Vilà, Jaume I 14

SABÓ LIQUID

Perfumeria Verneda. C. de Cent, 247

SABONS

Magna Diagonal, 339, primer, T. 460 G

«OROCREMA», EL MILLOR SABO

Savó SALMES

El millor per a netejar objectes de plata i alpaca
Es ven a totes les adrogueries

SALDOS

Magatzems del Carme (Carme, 12, p., Llanes, sedes, cotons i gèneres punt

SASTRES

Josep Ferrer. Palau, 5 (c. Sobradiel)

SASTRERIES

Bas i Tarrida. Modist. Fernando 24-26

ENRIC BARRIL. Aribau, 47

GRAN SASTRERIA DEL PADRÓ
Plaça Pedró, 16. La que vesteix millor i ven més bon preu de Barcelona

GUELL. Plaça de Catalunya, 3, pral.

H. Puig. Muntaner 38, entresol segona

J. ABAD. Fernando, 25, principal.

J. GRAU. C. de Cent, 255, primer, 2.ª

La Reforma. Tapineria, 25, est. Metro

MANUEL FARRERO. Pl. la Llana, 21

Maties Pallarès. St. Antoni Abat, 26

Robes fetes i sastreria. Hospital, 18.

SASTRERIA ASENSIO, Sant Pau, 12

Sastreria F. Guiu. St. Pau 15 pral. 2.ª

Sastreria J. Iglesias. Avinyó, 6, 1.er, 2.ª
Vestits alta novetat a preus reduïts

Sastreria La Campana. Hospital, 103

Sastreria MAS. Hospital, núm. 144

Corretger i Ribes. Pelayo 26 U. models

Sastreria J. Simorra. Pl. Sta. Anna, 4

Sastreria Ramon Casas S. en C.
Abrics i vestits a mida, des de 90 pessetes. Carrer Aribau, 11. Barcelona

Sastreria «St. Jordi». Via Layetana, 1?
Equips per a reclutes de quota

UNIFORMES I EFECTES MILITARS
J. Mir Vives, S. A. R. St. Pere, 1?

SEGELLS COL-LECCIONS

E. Llach. Fernando, 57, entresol, 2.ª

SEGELLS DE GOMA

FREDERIC NADAL. PL. REIAL, 14
SEGELLS — GRAVATS — RETOLS
PRIMERA CASA D'ESPANYA

E. Marí. Corts, 643. Tel. 715. S. P.

SOMBRERERIES

Lod. Rambla Flors, 4. Fernando, 17

TABACS HAVANS

Rambla de les Flors, 16, telèfon 3023 A

TAPA-GOTERES

Tapagoteres «La Celadora». Terrats, claraboies i tot cobert. Administració, preu fet, abonaments. Detalls i pressupostos franc. T. 1489-G. Muntaner 95

TERMOSIFÓ

S. GELABERT. Amb patent d'invenció
Muntaner, 107, Barcelona

TRANSPORTS

C.ª de Trans. i Mudances. Ponent, 27

TRANSPORTS CALVET, S. A.
Serveis d'Agència i Camionatges
Transports de gran tonellatge
Manso, 18 i 20. telèfon A 1235

TRASPASSOS

TRASPASSOS D'ESTABLIMENTS
LA COMERCIAL. A. López. Aragó, 21?

VENDES I TRASPASSOS

CREIXELL. Borrell, 47, principal

VIATGES

AGENCIA ALEMANYA FERCHEN
Rambla Flors, 16. telèfon 4863 A

VIDRES PLANS

V. GARCIA SIMON, Layetana, 13

VINS I VERMUTS

MOYA. Av. Icària, 177. Tel. 46. S. M

Per anunciar-se a la *Guia Barcelonina* de LA VEU DE CATALUNYA: Administració del diari, Secció de Publicitat, Rambla de les Flors, núm. 16

ANUNCIS CLASSIFICATS:

Oferiments i demandes de col·locacions, Borsa del Propietari i del Llogater, Compra-venda, etc.

OFERTES

Profesor de Piano i Solfeig
lliçons a casa i a domicili preu mòdic. Raó: Carrer de Vifredo, 8, segon, segona.

Comerciant!
Per què sofreix cercant bons meritoris, taquimecanògrafs, comptables, mossos i dependents de totes edats i sexes podent acudir a la Borsa de la coneguda Acadèmia de Catalunya, d'En F. Mensa en el Clot que, donat el seu contingent pulcre, treball facilita personal a tantes cases d'aquesta capital?

Griera i C.ª
Comissions, Representacions
Consignacions. Les Palmes (Canàries)

NIQUELATS
polits, sistema Scherrer, sobre tota classe d'articles de gene ferro, ferro, plom, i altres metalls, perfecció i economia. La Gàlvano Espanyola. Carretes, 43, interior.

Comerç, Batxillerat, Idiomes, Taquigrafia, (Rapida) Meca senyoretes classes a part.
Salmeron, 87 acadèmia

Escola de xofers
SANCHEZ
Els millors autos la més econòmica. Lliçons a totes hores.
URGELL, 229

S'enbalen mobles
pianos maquinària «L'Elèctrica Embaladora», de B. Cardona Aragó, 240 Telèf. 2916 A, entre Balmes i Rambla de Catalunya.

Als Propietaris
interessa saber que trobaran diner en garantia de lletres acceptades d'hipoteques, en condicions immillorables, al carrer de Santa Anna, 5, primer, Escala de l'Estanc. D'onze a una de cinc a set.

Xofer Rapid
ensenyament de conducció de tota classe d'automòbils a preus econòmics. Exclusiva amb Ford, 100 pessetes. Corts, 445

COPIES I CIRCULARS
les més perfectes i barates. RAMIRO GARCIA SUAREZ 38, Rambla de Catalunya.

La Servicial
Es netejen pisos, tribunes tota classe de vidres. Raó: Carme, 64, pral. Tel. 366 A.

Dibuixos
cinematogràfics, propaganda, etcètera, pressupostos reduïts: «COMFER». Rbla de les Flors, 16. Anunci núm. 101.

XOFERS
Ensenyament ràpid econòmic. Dono lliçons de dia nit, pràctica mecànica. Tantarantana, 2.

Pràctic
de farmàcia, amb immillorables informes i pràctic, disposa de quatre hores diàries, al matí o a la tarda. Esc.: 385, Rbla. de les Flors, 16, (ANUNCIS).

Caixes caudals
Gran seguretat, des de 210 pessetes. Mallorca, 125, interior.

Per a ambdós sexes
De 5 a 7, tarda, curs de *Francès i Anglès*, a 5 ptes. mensuals. Pelayo, 16, principal.

CARME VALLS
Taller especial per l'ensenyament de la confecció de capells de senyora. SALMERON, 71.

Gran negoci
Urgeixen capitalistes, grans o petits, per a operacions que renden un 60 per 100 a l'any, amb garantia molt major, en poder del capitalista.
Casa antiga formal. Plaça de Catalunya, 3, segon, primera. De deu a una o de quatre a set.

Aprenent
de 14 anys, català, que no hagi treballat, es necessita, amb bones referències, per a important drogueria al detall. Informes: Bruch, 49, botiga.

DISPESES

Casa particular
desitja matrimoni o senyor a tot estar, ascensor i cuarto de bany. Calabria, 94, tercer, primera.

Dispesers
a tot estar, 130 ptes mes; 30 pessetes, 21, 20 i 15 setmanals; per dia, 7 ptes. setmana. Plateria, 57.

HOTEL COMTAL
BOQUERIA, 23
Abonaments especials d'hostatge mensual.

DINER
Grans quantitats disponibles per primereres, segones i terceres Hipoteques, dintre i fora de Barcelona. Cartes de gràcia. Nues propietats (futurs propietaris) Usdefruits i parts indivises de finques. En lletra a propietaris i comerciants. També sobre mercaderies. V. Francesc Cardona
Unió, 24, 2.on 1.ra

LLOGUERS

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch n.º 78, entressol. C. BIEGER.

Torre a Sarrià
cèntrica, prop del tramvia, totes les comoditats, 5 dormitoris, bany, jardí, es lloga, 200 pessetes al mes. R.: Pau, 13.

Pis primer
per a llogar. Bruch, 93.

Espaiosos locals
PROPIS PER A OFICINES
op de la Rambla, per llogar. Raó: Comte Asalto, 3.

des de pessetes 150
LAZARO Y LOPEZ
Rambla Catalunya, 111

Finques venc
CASA A GRACIA, a tota alçada, 4 pisos per planta, 60.000 duros, renda al mes, 415 duros. SANTA EULALIA, torre 5000 duros; superfície 9.200 pams, aigua abundant i jardí.
CASA AL CLOT, junt la via, baixos i pis, 13.000 pessetes. A BLANES, casa de dos cossos i dos pisos, 10.000 ptes. MALGRAT, gran casa, cèntrica, de sortida, construcció 6 per 55 metres, arbres fruiters, safareigs i electricitat, 16.000 ptes. GUINARDO, quatre torres i una casa de dues botigues i un pis doble, 19.000 duros, renda, 150 duros mes.
SOLAR OCASIO, C. Independència i Provença, 24.000 pams, a 1'75.
CASA A SANS, nou llogaters, renda 8 per 100, 15.000 duros. SANT GERVASI, torre 4.500 pams, 5.000 duros, junt al Turó. CASA A GRACIA, botiga i tres pisos dobles, renda bona, 10.000 duros.
SANTUARI DEL COLL, torre, situada en el millor lloc, té gran vista, de forta construcció, sense càrregues, 6.500 duros, claus en mà.
CASA A RUBI, amb magatzem i un solar llindant, 3.000 duros.
SANT ANDREU, cinc casetes, renda 50 duros al mes, 4.000 duros.
SOLARS a cens redimible, a Vallcarca i Hospitalet.
TORRE S. GERVASI, façana dos carrers, 7.800 pams, 8.500 duros.

Casa CAPDEVILA
Raó: Cegos de la Boqueria, 3. Telèfon 457, A

SOLARS
venda al comptat a St. Adrià de Besòs, carrer St. Lluís Beltran, prop perllongació carrer Corts, (Granvia) final de trajecte 0'20 ctms. línea núm. 43. Raó tots els matins en el mateix terreny. Antoni Soler (Càn Ricart).

SOLARS
a 5 i 10 anys termini.
Des de 0'85 Ptes. pam.
Surt a preu de lloguer.
F. Cusidó, Pere IV, 77.

Piano creuat barat
C. Universitat, 96, entresol.

Per 5 pessetes
la impremta ràpida li donarà 100 sobres, 100 papers pergamí 100 targes, impreses, amb nom domicili professió. Ricoll, 17, prop la Reforma

Canaris
Flautes altres races, actualment, gran stock molt cantadors, per a comprar-los garantits i de confiança a l'Ocelleria gabieria
Fernando, 39

LA REGLA
suspesa, reapareix de seguida amb píndoles DULAS DE PROTOCARB FERRO. Proveu-les! Anèmia, debilitat. Rambla de les Flors, 14—9 pessetes capsa.

CARPETES COCO BELGUES
Preus de fàbrica
Petritxol, 15 - Avinyó, 60

COMPRES

Discos gramofon
Compro venc, reparacions econòmiques, fonògrafs. Tallers, 76 bis, davant Hospital Militar.

L'ACTIVA
Joies, rellotges d'ocasió
Compro or, plata i brillants
Faig compostures garantitzant-les
HOSPITAL 69

Compro màquines
per a cosir a molt bon preu. Hospital, 121.

PRESTECS

DINER
a l'acte, sobre
Automòbils, Teixits i Mercaderies
Lletres, Finques
Hipoteques ràpides
R.: Plaça Catalunya, 3, 2.º, 1.ª

Hipoteques
grans petites. Primeres segones sobre Barcelona i fora. Tramitació ràpida. J. Bofill. Passatge de la Pau, 8, entresol. Telèfon 5424 A. De 11 a 1.

DINER
a l'acte per
Paperetes Montepio, JOIES, GENERES, AUTOS I CAMIONS
UNIO, 22, PRINCIPAL

Diner a l'acte
per mobles sense retirar qualsevol garantit. Ronda Universitat, 12, principal, segona.

VENDES

Sastreria
Trajos a mida de llana-vellut i blau a preus econòmics. Magatzems Marcús. Corders, 15

Mobles Frau Germans
Fabricació pròpia
Reina Esclaramunda, 10
Palma de Mallorca
Sucursal per a la venda a l'engròs i al detall.
44 Aribau 44
Barcelona

VA BE
Calçat amb sola de goma massisa, que evita la humitat. Es col·loquen mitges soles i talons goma. Rambla Centre, 35.

DEMANDES

Cèdules
PASSAPORTS AL DIA
tota classe de documents Civics Militars, es gestionen Pelayo, 12, pral. primera.

Francès
EN UN MES, ambdós sexes, tota edat, per M. Jules Mabille, prof. tit. especialista París; lliçons dom. c. d'Horta, 13, (Horta).

El Consultor
CIVICO-MILITAR
aclareix dubtes per difícils que siguin i gestiona tota classe de documents. Pelayo, 12, principal, primera

Cobrador
de Montepio o altre, per a oferir gènere de fàcil venda a domicili, bona comissió.
R.: Alt de Sant Pere, 58, magatzem, els dissabtes de 4 a 5.

POMPES FUNEBRES
FUNERARIA DE SANT JOSEP
Viladomat, 135 prop (GRAN VIA) Tel. 983 H.
Sucursals en les barriades
Aquesta Empresa no pertany a cap Trust

T. S. F.
Carreguen els vostres acumuladors amb Rectificador Rosengart.
Gran economia i rendiment
Consell de Cent, 224

CARRETILLES

La casa que les fa més bones i les ven a més baix preu
F. Autràn
Passeig Sant Joan, 2
Barcelona

Per a edificar
trobareu columnes, vigues i jàcenes de ferro als grans Magatzems
LA FAVORITA
Urgell, 45, 47 i 49

Valldoreix
A la Rambla, terreny a 20 c. p. Baix Sant Pere, 44, xocolates.

SENYORES CAPELLS
Gran assortit a molt bon preu Passatge Crèdit, 6, principal.

Mitges seda a 1'75 ptes.
2, 2'50, 2'85, 3'25, 4'50, 6, 8, 10 12 pessetes. De cotó fines 0'65. De 1 i 2 ptes. Mitjons nen 0'30, per a senyor 0'50, fil seda 3'25. Grans descomptes a REVENEDORS. Freixures, 4. (Plaça Santa Catarina).

Cardedeu
cases recent construïdes, es venen. Raó: Cardedeu, El Carter. Raó: Barcelona: Rambla de les Flors 17, primer, segona

Pelleteries
PELLS d'ornament, des de 0'75 una. Oposum escum, des de 6 pessetes. Renards legítims, des de 80 pessetes. Renards japonesos, des de 60 ptes. Gran assortit, Antiga pelleteria Vila, Claris, 21; Corts, 648.

Mitjes soles
goma en tota classe de calçat. El més pràctic contra el fred la humitat. Calçat a mida, amb goma de molt poc pes, especial per a peus delicats. Llúria 123

PELLS
Arranjo transformo Venc pells fantasia per a exornaments, barats. Villarroel, 42, pis segon, PELLETERIA.

Grans Llagues
N'obtindreu la curació, prompte, radical i completa, usant
l'Ungüent Freixinet (o del Miracle)
90 anys d'èxits provats. No falla mai.
Poderós antisèptic i regenerador dels teixits.
Detalls i venda: Sant Pau 18, Farmàcia · Barcelona.
El trametem amb instruccions per al seu ús, per correu certificat, girant 3'50 ps
Dipòsit: Segalà, Rambla de les Flors 14 Barcelona
Ulceres Tumors

Ganga a Sant Andreu
Venc casa recent construïda, planta baixa i un pis. Tres espaiosos habitacions, menjador, cuina, rebedor, terrat, aigua, viva, safareigs, mosaic, venc per 18,500 pessetes. Raó: Joan Valls. Carrer de Cisneros, 8, baixos. Sant Andreu, visible a totes hores.

Joies d'ocasió
venc a preus molt limitats, compro OR, PLATI DENTADURES. Pago tot llur valor. Pi, 13, prop Portaferrissa.

VENC
a Sant Feliu de Llobregat, torre 70,000 ptes., com a ganga, terrenys a terminis i al comptat, a tots preus. R.: Passatge dels Banys, J., tercer, primera, de 4 a 6. A Sant Feliu: Ximenis, contractista d'obres.

Voleu estalviar diner
«El Considerado»
liquida abrics a 12'90, vestits a 23'50, i altres gèneres i calçat llençat. Grans assortit en robes de militar; 97, Sant Pau, 97, tocant a l'església.

Bellesa
Massatge-Depilació
Tintures-Postiços
Ondulació
Tractament de les arrugues i altres imperfeccions del cutis. Extirpació del pèl moixí. Correcció del nas. Obesitats. etc
Rambla Centre, 7
(davant del Liceu)
INSTITUT DE MASATJE

Antiguitats
peces gòtiques. D'1 a 1 i de 3 a 5. Llúria, 116, primer, primera.

XALET
la Bonanova, tocant al tramvia i f. c. de Sarrià, per estrenar; espaioses habitacions ben associades, luxosa decoració, calefacció, bany, garatge, jardí. Preu: 23,000 duros. Raó: Portal de l'Angel 12, principal, segona, de 6 a 8.

VENC, COMPRO I CANVIO
aparells fotogràfics
Discos i fonògrafs
Sant Pau, 35
Telèfon 2406 A.

DIVERSOS

Pensió Tur
Pelayo, 22, segon, segona
Habitacions econòmiques a tot estar. No preguntar als porters.

Vies urinàries
Avariosis-Matriu
cura radical econòmica
RAIGS X
S'apliquen per 10 pessetes amb aparell de gran precisió per a reconeixement perfecte de tota classe de malalts.
Dr. Mora G. de Arellano
consulta de 10 a 12 i de 4 a 8 festius de 10 a 12
Plaça Universitat, 1
cantonada carrer de Corts

SEGELLS DE GOMA
Gravats de totes classes en metalls, fustes. Rapidesa en els encàrrecs. Corts, 645. (Entre Bruch Llúria). Telèf. 715 SP

Clínica Santa Eulàlia
Acàcies, 22 i 24, Sta. Eulàlia. Trajecte, 15 cts; tramvies 46. Part, Consultes, Previsió. Convalescències.

Rams i Toies
Gran assortit d'articles de metall per a balls presents propaganda. Preus econòmics novetats. La «Galvano-Espanyola», Carretes, 43, interior.

BERLITZ
Aneu a l'estranger per a aprendre un idioma.
—I com?—No pas!
Anant a l'ACADEMIA
BERLITZ
1 i 2 de desembre
Noves classes d'Anglès Francès i Alemany
Mes 15 pessetes
Tres mesos 40 pessetes
Preus especials baratíssims per a dues o més persones de la mateixa família i per als empleats d'hotels.
Seccions particulars
TRADUCCIONS
Pelayo, 58. — Tel. 3303 A.
Oficines: 8 matí a 10 nit

Estufa Salamandra
gairebé nova, meitat de preu. Bailén, 46, pral.

AFÉITESE MARAVILLOSAMENTE CON
LACTINA CALBER
SIN BROCHA, AGUA NI JABÓN

Suaviza la barba más dura. No deja el cutis seco y duro como sucede con el mejor jabón o crema. El cutis queda fresquísimo tanto al afeitarse como después. Es antiséptica y evita los granos, rojeces, escocidos y ardores en general de la piel

ES UN PLACER AFEITARSE CON
LACTINA CALBER
PARA VIAJE ES INSUBSTITUIBLE